

သရဏာဝံအစွမ်း
အံ့မခန်းပြစ်ရပ်ဆန်းများ

မေတ္တာရှင်

(ရွှေပြည်သာ)

ဓုတိယစာကြိမ်

တမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၃၂၀၂၀၆၀၅၀၄

ပျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၃၂၀၅၂၂၀၅၀၈

ထုတ်ဝေသည့်နေ့

၂၀၀၅ ၊ အောက်တိုဘာလ

ပုံနှိပ်ခြင်း

ဒုတိယအကြိမ်

ပုံနှိပ်သူ

ကာလာပုံနှိပ်တိုက်

၁၈၄၊ ၃၁-လမ်း၊

ပန်းဘဲတန်း

ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကျော်ဟင်း

ယုံကြည်ချက်စာပေ

၁၁၁၊ ၃၃-လမ်း

ကျောက်တံတား၊ ရန်ကုန်။

ဒုတိယရေ

၁၀၀၀

တန်ဖိုး

၈၀၀ ကျပ်

စာရေးသူ၏ ခံယူချက်
စာရေးသူ၏ အမှာစာ (က)မှ (ဂ)အထိ

သမ္မုဒ္ဒေမကြောက်သော သရဲ ၁
အတ္တသန္နိယျာတနသရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ ၉
လူနဲ့သရဲ ဘယ်သင်းကများ ၉

ပိုင်းဝုံးအန္တရာယ် သရဏဂုံကယ် ၁၁

သရဏဂုံတခဏ နတ်ပြည်တစ်ဘဝ ၁၄
တပ္ပရာယနသရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ ၁၈
ဘုရားရှိခိုးကြပါ ၁၈

ဘီလူးဘုရင်နှင့် သရဏဂုံရှင် ၂၀
သီသဘာဝပဝဂမန သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ ၂၅

ဝမ်းတွင်းစုန်းနှင့် သရဏဂုံရှင် ၂၇
ပဏိပါတသရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ ၃၁

တံငါသည်နတ်သား ၃၃
သေနည်းသင်တန်း တက်ထားပါ ၃၇

သရဏဂုံကိုကြီးနှင့် ကြာပွတ်မယ် သရဲမ ၃၉
သရဏဂုံအနက် အရကျက်ပါ ၄၆
သဒ္ဓါစစ်ဆိုတာ ၄၇

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘုရင်နှင့် သရဏဂုံရှင် ၄၈
ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုး ၄၉
အသက်ထက် ဗုဒ္ဓဝါဒကို မြတ်နိုးသူ ၅၁
ဘုရားပေးတဲ့ သတ္တိ ၅၂
ရတနာသုံးပါးဆိုတာ ၅၉
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အစွမ်းသုံးပါး ၅၉
တရားတော်ကို ကြည်ညိုရင် ၆၀
အရိယာသံဃာဆိုတာ ၆၁

သရဏဂုံအစစ် ရေမနှစ် ၆၃
အောက်မေ့ရမယ့်အရာ ၆၇
ကောင်းကျိုးပေးတယ်ဆိုတာ ၆၇

သရဏဂုံရထား နတ်ပြည်သွား	၆၉
သရဏဂုံလက်နက်	၇၁
သင်ဇော ဘယ်လောက်ကြည်ညိုသလဲ	၇၂
ဘုရားသခင် မလုပ်နိုင်တာ လူလုပ်လို့ရတယ်	၇၃

ဥပစ္ဆေဒကရန်လုံ သရဏဂုံ	၇၅
လက္ခဏာဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ ဖွင့်ဟဝန်ခံချက်	၇၈
စိတ်သာ ပဓာန	၈၀

ရဟန္တာဖြစ်ချင် သရဏဂုံဆင်	၈၁
သရဏဂမနိယမထေရ် ခံစားရသောကောင်းကျိုးများ	၈၆
နောက်ဘုရားမျှော်ရင်	၈၇
ဘယ်သူမှ မတွေးဖူးတဲ့ သူ့အတွေး	၈၇

ဇိုးသမားနှင့် သရဏဂုံ	၈၉
သရဏဂုံတည်ခြင်း အကျိုးရှစ်မျိုး	၉၇
သရဏဂုံပျက်သော ရှိခိုးခြင်းနှင့် မပျက်သောရှိခိုးခြင်း	၉၇

သင်္ဘောသား နတ်သားများ	၉၉
တကယ်အားကိုးရာ	၁၀၀
မမေ့နဲ့	၁၀၂
သိဒ္ဓိပြီးလို့လျှင်	၁၀၆
ဗုဒ္ဓအလိုကျ တန်းဆာဆင်ပါ	၁၀၆

သရဏဂုံရထား နတ်ပြည်သွား	၆၉
သရဏဂုံလက်နက်	၇၁
သင်ဇော ဘယ်လောက်ကြည်ညိုသလဲ	၇၂
ဘုရားသခင် မလုပ်နိုင်တာ လူလုပ်လို့ရတယ်	၇၃

ဥပစ္ဆေဒကရန်လုံ သရဏဂုံ	၇၅
လက္ခဏာဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ ဖွင့်ဟဝန်ခံချက်	၇၈
စိတ်သာ ပဓာန	၈၀

ရဟန္တာဖြစ်ချင် သရဏဂုံဆင်	၈၁
သရဏဂမနိယမထေရ် ခံစားရသောကောင်းကျိုးများ	၈၆
နောက်ဘုရားမျှော်ရင်	၈၇
ဘယ်သူမှ မတွေးဖူးတဲ့ သူ့အတွေး	၈၇

ဇိုးသမားနှင့် သရဏဂုံ	၈၉
သရဏဂုံတည်ခြင်း အကျိုးရှစ်မျိုး	၉၇
သရဏဂုံပျက်သော ရှိခိုးခြင်းနှင့် မပျက်သောရှိခိုးခြင်း	၉၇

သင်္ဘောသား နတ်သားများ	၉၉
တကယ်အားကိုးရာ	၁၀၀
မမေ့နဲ့	၁၀၂
သိဒ္ဓိပြီးလိုလျှင်	၁၀၆
ဗုဒ္ဓအလိုကျ တန်းဆာဆင်ပါ	၁၀၆

သူပုန်မတိုး သရဏဂုံတန်ခိုး	၁၀၇
တစ်ကမ္ဘာလုံး ငြိမ်းချမ်းချင်လျှင်	၁၁၀
မမှန်တမှန် သရဏဂုံသံ	၁၁၁
ကရုဏာသက်တယ် 'ဘာထရန်ရပ်ဆယ်'	၁၁၆
သရဏဂုံစွမ်းရည် အသက်ရှည်	၁၁၈
အားလုံး အဆင်ပြေစေချင်လျှင်	၁၂၂
သရဏဂုံဝါထာ ဘေးရန်ကွာ	၁၂၄
သတ္တဝါတွေကယ်နိုင်တယ်ဆိုတာ	၁၂၆
သာသနာဖျက် အနုပညာ မဖြစ်ပါစေနှင့်	၁၂၆
သရဏဂုံရှင်	၁၂၈
တရားစွမ်းအင်	၁၃၇
အားကိုးရာအမှန်	၁၃၈

စာရေးလူ၏ ခံယူချင်စိ

မှားယွင်းမှုဟူသည်
မောဟမကင်းသူ လူတိုင်းနှင့် ဆက်ဆံ၏။

သူတစ်ပါးမှားလျှင်
အမှန်ရောက်အောင် ငါပြင်မည်။

ငါမှားလျှင်
သူတစ်ပါးအပြင်ကို ငါ ခံမည်။

ငါ့ကို ပြုပြင်သူကို
ငါ့ဆရာဟု အသိအမှတ်ပြုမည်။

သူတစ်ပါးအကျိုးကို ငါလိုလားမှ
ငါ့အကျိုးကို သူတစ်ပါး လိုလားမည်။

ငါ့ တာဝန်ကို ငါ့ကိုယ်တိုင် သိ၍
ဆောင်ရွက်မည်။

ငါ့ အလိုသို့သာ တစ်ဖက်သတ်လိုက်သူမှာ
ငါ့ မိတ်ဆွေမဟုတ်။

သူခင်၊ မျိုးစေ့ဖြစ်သော ဒုက္ခကို
ရဲဝံ့စွာ ငါခံယူမည်။

ဒုက္ခ၏ မျိုးစေ့ဖြစ်သော သူခင်
ရဲဝံ့စွာ ငါ ရှောင်ရှားမည်။

ငါ့ အလုပ်နှင့် တူသောအကျိုးကို
မချွတ် ငါရမည်။ ။

(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဘိဓဇမဟာရဋဂုရု၊ ညောင်တုန်းမြို့၊ ရွှေဟင်္သာတောရ
စတုတ္ထစံကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္တဝိမလ)

* * *

တရားလှူဒါ အမှာစာ

ဘေးအမျိုးမျိုးကို၊ ကြောက်လန့်မှု အမျိုးမျိုးကို၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲမှု အမျိုးမျိုးကို၊ အပါယ်လေးပါးကို၊ စိတ်ညစ်ညူးခြင်းကို ပယ်ဖျောက် ပေးတတ်သောကြောင့် သရဏဂုံမည်၏” ဟူ၍ မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာအဖွင့်ရ သိမှတ်ရပါသည်။ ဤဖွင့်ဆိုချက်အရ သရဏဂုံတည်သူ တစ်ယောက်အနေနှင့် ယခုပစ္စက္ခဘဝရော နောင်သံသရာအတွက်ပါ ဘာတစ်ခုမျှ ပူပန်စရာမရှိတော့ပါ။

တခြား အားကိုးစရာလည်း ရှာနေစရာ မလိုအပ်တော့ပါ။ သို့သော် ယခုခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာအများစုမှာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာမှတစ်ပါး တခြားအားကိုးစရာများ အပြိုင်အဆိုင် ရှာဖွေကိုးကွယ်နေကြသည်ကို ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ မြင်တွေ့နေရပါသည်။ ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး အခြားအားကိုးရာကို ရှာဖွေပြီဆိုသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုသူအတွက် သရဏဂုံပျက်ရန် အင်မတန်မှ နီးစပ်သွားပါပြီ။ သရဏဂုံပျက်စီးခြင်းသည် အပြစ်မရှိသော အကုသိုလ် မဖြစ်သော ပျက်စီးခြင်း၊ အပြစ်ရှိသော အကုသိုလ်ဖြစ်သော ပျက်စီးခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိကြောင်း အတက်ပါ အဋ္ဌကထာ၌ပင် ဖွင့်ပြထားပြန်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် သေဆုံးသွားလျှင် သရဏဂုံပျက်စီးသွားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ပျက်စီးခြင်းသည် အပြစ်မရှိသော အကုသိုလ် မဖြစ်သော ပျက်စီးခြင်းပင်။ ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး အခြားသော ဘိုးတော်၊ မယ်တော်၊ နတ်စိမ်း အစရှိသည်တို့ကို မိမိခန္ဓာကိုယ်နှင့် အသက်အား ပုံပေး၍ ကိုးကွယ်လိုက်လျှင် သရဏဂုံပျက်ပါတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့သော ပျက်စီးခြင်းကား အပြစ်ရှိသော အကုသိုလ်ဖြစ်သော

ပျက်စီးခြင်းပင်။ သရဏဂုံ ပျက်ပြိုဆိုမှဖြင့် ထိုသူ့အတွက် အပါယ်တံခါးကား တင်းလင်းကြီး ပွင့်လျက်သာ ရှိနေပါလိမ့်မည်။

သရဏဂုံပျက်ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်း သုံးမျိုးကိုလည်း ၎င်း အဋ္ဌကထာ၌ပင် ဆက်လက်၍ဖော်ပြထားသည်မှာ-

မိစ္ဆာ = အယူဆမှားများ စွဲကပ်နေခြင်း။

သံသယ = ရတနာသုံးပါးသည် ပစ္စက္ခ၊ သံသရာ ဆင်းရဲနှစ်မျိုးလုံး ပယ်ဖျောက် ပေးနိုင်သည်ဆိုသည်မှာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါ့မလားဟု သံသယဝင် နေခြင်း။

အညာဏ = ရတနာသုံးပါး၏ စွမ်းရည်သတ္တိများကို ကျကျနန မသိခြင်း။ ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ရတနာသုံးပါး၏ စွမ်းရည်သတ္တိများကိုသာ ကျကျနန သိမည်ဆိုလျှင် ရတနာသုံးပါးသည် ပစ္စက္ခ၊ သံသရာ နှစ်ဖြာလုံးအတွက် အားကိုးရာ အစစ်ဟူ၍ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဆုံးဖြတ် ယုံကြည်လာပြီဆိုလျှင် သရဏဂုံပျက်သူများ မရှိသလောက် နည်းပါးလာမည်ဟု ကိုယ်ပိုင် ယုံကြည်မှုရှိသဖြင့် သီလပေး၍ သရဏဂုံဆောက် တည်ခန်းသို့ ရောက်လာသောအခါတိုင်း “သရဏဂုံအစွမ်း အံ့မခန်း၊ လက်တွေ့ ဖြစ်ရပ်ဆန်းလေးများ”ကို ညှပ်ညှပ်ပြီး ဟောပြောလာရာ လွန်စွာမှပင် အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့ပါသည်။

ညတရားပွဲ ဟောစဉ်အနေဖြင့် “သရဏဂုံအစွမ်း အံ့မခန်း” အပိုင်း (၁)(၂)ခွဲခြား၍ ဟောခဲ့ရာ ကျောင်းက ကက်ဆက်ဖြင့် လာကူးယူသည်မှာပင် အခွေတစ်ရာနီးပါး ရှိသည်။ မူရင်းခွေကိုယူပြီး သူတို့ဘာသာသူတို့ ဆိုင်မှာ ကူးယူတာ မပါသေးပါ။ သာသနာ့ရောင်ခြည် မဂ္ဂဇင်းတွင်လည်း ၎င်းအမည် နှင့်ပင် ရေးသားပေးပို့ရာ ပါဝင်ဖော်ပြခံရပါသည်။

“သရဏဂုံအစွမ်း အံ့မခန်း” တရားကို နာကြားရသူ ဒကာ၊ဒကာမ များက နောင် သားစဉ်မြေးဆက် အကျိုးရှိစွာ ကျန်ရစ်အောင် စာအုပ်ရေးသား ပြုစုစို့ တိုက်တွန်းကြပါသည်။ ထို့ပြင် သူတို့တတွေ၏ သရဏဂုံနှင့် ပတ်သက် သော ကိုယ်တွေ့လေးများကိုလည်း လျှောက်ထားကြရာ စာရေးသူအတွက်မှာ ဟော၍ မကုန်၊ ရေး၍ မကုန်နိုင်သော ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်များစွာကို ရရှိခဲ့

ပါသည်။

ယခုစာအုပ်မှာ သရဏဂုံနှင့် ပတ်သက်၍ လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်မှန်၊ ကျမ်းဂန်လာ ဖြစ်ရပ်မှန်၊ ရာဇဝင် သမိုင်းလာ ဖြစ်ရပ်မှန်များကို စုပေါင်း၍ ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရေးသားရာ၌လည်း လူကြီး၊ လူငယ်အားလုံး ပေါ့ပေါ့ပါးပါး စိတ်ဝင်တစား ဖတ်နိုင်ရန် ခေတ်ပုံပြင်၊ ဝတ္ထု ရေးသားဟန်ဖြင့် ရေးသားထားပါကြောင်း။

(စာရှုသူအပေါင်း ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြကြပါစေ။)

ဆရာတော် ဦးဖေန

(မေတ္တာရှင်-ရွှေပြည်သာ)

မန္တလေးကျောင်း၊

၆/၁၀ ရပ်ကွက်၊ ချင်းတွင်းလမ်း

ရွှေပြည်သာမြို့၊ ရန်ကုန်။

၁၉၅၉-ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆုတ် ၉-ရက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အခန်း ၁

သမ္ဗုဒ္ဓေပကြောက်သောသရီ

၁၃၅၀ ခုနှစ်ခန့်ကပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၆/၁၃ ရပ်ကွက်မှ ဒေါ်တင်တစ်ယောက် မြို့ ဆေးရုံကြီး၏ အရေးပေါ် အခန်းတွင် ရောက်လျက်ရှိသည်။ ရောဂါက အဖျိုးသမီးများ အဖြစ်များသော သားအိမ်ထဲ အကြိတ်အလုံးတည်ခြင်း၊ ရောဂါတစ်ခုပင်။

စိုးရိမ်ရသည့်အတွက် အမြန်ခွဲစိတ်ရမည်ဟု ဆိုကာ အရေးပေါ် အခန်းထဲ ထည့်ထားခြင်းပင်။ တစ်ခု ခက်နေသည်က ဒေါ်တင်မှာ ရှိနေသော သွေးတိုးရောဂါပင်။ ၎င်းရောဂါကို အရင်သက်သာအောင် ဆေးစားပြီး စောင့်နေရသည်က နှစ်ရက်သုံးရက် ကြာသွားသည်။ အရေးပေါ်အခန်း

ဖြစ်သည့်အတွက် စောင့်ပေးသော ညီမမှာလည်း အထဲဝင်ခွင့်မရ၊ အခြား နေရာမှာသာ စောင့်ရရှာသည်။

ညနေရောက်လာသည်နှင့် ကြောက်စိတ်က အလိုလို ဝင်လာသည်။ အားကိုးပြုစရာ ရှာကြည့်တော့ အခန်းထဲတွင် ဘာသားခြား ကုလားအမျိုးသမီး တစ်ဦးကိုသာ တွေ့ရသည်။ ဘာသာရော လူမျိုးပါကွဲတော့ တော်တော်နဲ့ စကားမပြောဖြစ်။ သုံးရက်မြောက်နေ့ နံနက်တွင် ထိုဘာသာခြား အမျိုး- သမီးထံမှ ရှိုက်သံသဲ့သဲ့ ထွက်လာချိန်တွင်တော့ ဒေါ်တင်တစ်ယောက် မနေနိုင်ဖြစ်ရတော့သည်။ မိန်းမချင်း ကိုယ်ချင်းစာသော စိတ်ဖြင့် သွားရောက် မေးမြန်းမိသည်။

“ဪ... ဒီကညီမ၊ ကျွန်မ ဘာများ အကူအညီပေးရမလဲဟင်”

“ကျွန်မကို ကယ်နိုင်ရင် ကယ်ကြပါရှင်၊ ကျွန်မ၊ နေရတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး” ဟု ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် ဒေါ်တင်ဘက်သို့ လှည့်ကြည့်လိုက် သော ဘာသာခြား အမျိုးသမီးမျက်နှာကို မြင်လိုက်ရသည်နှင့် ဒေါ်တင် တစ်ယောက် ထိတ်ခနဲ ဖြစ်သွားကာ ထရပ်မိမတတ် ဖြစ်သွားသည်။ ဖြစ်မည် ဆိုလည်း ဖြစ်လောက်စရာပင်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆင်းရက်ပင် ရပြီဖြစ်၍ ကျန်းမာစ ဖြစ်နေ သော ဘာသာခြား အမျိုးသမီးမှာ ညကပင် စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ ဝဝဖြိုးဖြိုး တွေ့ရသော်လည်း ယခုမနက်တွင်ကား အသားအရေများမှာ ယူပစ်လိုက် သကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံး အရိုးပေါ် အရေတင်သာ ကျန်ရှာတော့သည်။

ပါးချောင်ကြီး ကျပြီး မျက်တွင်းကြီးချိုင့်နေလိုက်သည်မှာ ကြောက် တတ်သူဆိုလျှင် လိပ်ပြာလွင့်လောက်ပါသည်။ သို့သော် မြန်မာလူမျိုးတို့ လက်သုံး ကရုဏာတရားက အကြောက်တရားကို လွှမ်းမိုးသွားသဖြင့် ကုတင် ဘေးတွင် တင်ပလွဲ ထိုင်နေရင်းက ထိုအမျိုးသမီး၏ လက်ကို ဆုပ်ကာ အားပေးလိုက်မိသည်။

“ညီမရယ်၊ အားငယ်စရာတွေ မပြောပါနဲ့၊ ဆရာဝန်ကြီးကတောင် ညီမကို ဆင်းရက်ရပြီလို့ ပြောသွားတယ် မဟုတ်လား၊ ညီမ ဘာမှ ဖြစ်စရာ မရှိပါဘူး”

“ညီမ နေရဖို့ အချိန်သိပ်မရှိပါဘူး၊ အစ်မကိုပဲ မှာချင်တာ မှာခဲ့ပါရစေ၊ နေ့ခင်း ညီမအိမ်က လူတွေလာတဲ့အခါ တစ်ခုလောက် ပြောပေးပါ”

“ပြောလေ ညီမ၊ ဘာပြောပေးရမလဲ”

“ညီမ စုထားတဲ့ ငွေကြေးအချို့ကို ကုသိုလ်ပြုပြီး ညီမကို အမျှပေးကြပါလို့”

“ညီမက ဗုဒ္ဓဘာသာလား”

“ဗုဒ္ဓဘာသာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ကုသိုလ်ပြု အမျှဝေတဲ့အခါမှာတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာအတိုင်းသာ ပြုပေးပါ-လို့ ပြောပေးပါ”

“အေး... အေး... ပြောပေးပါမယ်ကွယ်”

ထိုအခါ ဒေါ်တင်တစ်ယောက်ပျဉ်းမနားမှ ကုလားသူဌေးကြီး တစ်ယောက်အကြောင်းကို သွားအမှတ်ရမိသည်။ ၎င်းသူဌေးကြီးမှာ သမီးလေး တစ်ယောက်သာရှိရာ လင်မယားနှစ်ယောက်လုံး ငိုထားမတတ် ချစ်ကြသည်။

တစ်နေ့တွင် သမီးငယ်လေးမှာ ရုတ်တရက် ရောဂါကပ်ခဲ့ဖြင့် ဆုံးပါးသွားတော့ရာ သူဌေးကြီးတို့ လင်မယားမှာ ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်အောင် ခံစားကြရရှာသည်။ မကျွတ်ရှာသော သမီးကလေးမှာ သေပြီး နောက်တစ်ရက်မှာပင် သူနေသော အခန်းထဲမှ ချိုးချိုးချွတ်ချွတ် အသံပေးခြင်း၊ မိဘနှစ်ပါးသာ ရှိနေသောအခါတို့တွင် “ဒယ်ဒီနဲ့မာမီ သမီးကို အဝတ်အစား တွေပေးပါ” ဟူသော အသံကလေးကို ညတိုင်း ကြားနေရသဖြင့် သူတို့ဘာသာ ထုံးစံအတိုင်း ပြုလုပ်ပေးသော်လည်း သမီးငယ်လေး အသံက ပျောက်ပျက် မသွားပေ။

သို့ဖြင့် မိဘနှစ်ပါးမှာ ကြံရာမရ ဖြစ်နေစဉ် သစ်လုပ်သားထဲမှ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်ကို ဖွင့်ဟတိုင်ပင်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာနည်းအတိုင်း ရဟန်းသံဃာများပင့်ကာ ဆွမ်းသင်္ကန်းများ လှူပြီး အမျှပေးသောအခါမှ ညတိုင်း ကြားနေရသော သမီးငယ်လေး၏ အသံမှာ ပျောက်သွားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် သူဌေးကြီးတို့ လင်မယား နှစ်ယောက်မှာလည်း “ဗုဒ္ဓဘာသာ အဖြစ်သို့” ကူးပြောင်း ရောက်ရှိလာခဲ့ပါတော့သည်။

ယခု အမျိုးသမီးလည်း ထိုကဲ့သို့ပင် သဘောပေါက်ထားသောကြောင့်

ယခုလို ပြောခိုင်းခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍ နားလည်ထားလိုက်ပါသည်။

“အစ်မကိုလည်း ကိုယ့်အစ်မအရင်းလို သဘောထားပြီး တစ်ခု သတိ မှာခဲ့ပါရစေ”

“ရှင် . . . ဪ၊ ပြောလေ ညီမ၊ ပြောပါ”

ကိုယ့်အတွေးနှင့်ကိုယ် လွင့်မျောနေသောနေသော အချိန်မို့ ဒေါ်တင်ထံမှ အာမေဍိတ်သံတစ်ခု ထွက်သွားသည်။

“အစ်မ-ညီမ အခုသေရမယ်ဆိုတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ လူတွေရဲ့ သာမန်မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးတွေကြောင့်ပဲ။ အစ်မလည်း ကိုယ့်ဘာသာနည်းနဲ့ကိုယ် မကောင်းဆိုးဝါးဘေးက လွတ်အောင် အကာအကွယ် လုပ်ထားပါ”

“ညီမကို မနေ့ညက ဆယ့်နှစ်နာရီလောက်မှာ အလွန်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ခေါင်းပြတ်ကြီးဆယ်လုံးက ဝိုင်းပြီး လိုက်ကြတယ်၊ ပထမတော့ ကိုယ့်ဘာသာနည်းနဲ့ ကြိုးစားပြီး ကာကွယ်ကြည့်သေးတယ်၊ ဘယ်လိုမှ မရဘူး၊ မရတဲ့ အဆုံးမှာတော့ သူ့လိုကိုယ်လိုမဲ့ ထွက်ပြေးရတော့တာပေါ့-

“ဒါပေမယ့် မလွယ်ပါဘူး အစ်မရယ်၊ နောက်တော့ ညီမရဲ့ ဟောဒီလက်မလေးကို ခေါင်းပြတ်တစ်လုံးက ကိုက်မိသွားတယ်၊ ဒီမှာ၊ သေချာ ကြည့်ပါ အစ်မ”

ဒေါ်တင်တစ်ယောက် မယုံတစ်ဝက် ယုံတစ်ဝက် မျက်နှာဖြင့် သေချာကြည့်လိုက်တော့ သွားကိုက်ရာများဖြင့် သွေးခြေဥနေသော လက်မလေးကို သေသေချာချာ မြင်လိုက်ရသည်။

“ဘုရား-ဘုရား၊ ဘယ်လိုများ ဖြစ်ကုန်ကြပါလိမ့်” အထိတ်တလန့်ဖြင့် စိတ်ထဲမှ တလိုက်မိသည်။

“ညီမရဲ့ လက်ကို အကိုက်ခံလိုက်ရကတည်းက ညီမမှာရှိတဲ့ အားတွေ နည်းနည်းမှ မကျန်အောင် ထုတ်ယူပစ်လိုက်သလို ခံစားလိုက်ရတယ်၊ လူလည်း အဝတ်ပုံကြီးလို ခွေကျသွားတယ်၊ အဲဒီ အချိန်မှာပဲ မည်းမည်း အကောင်ကြီး တစ်ကောင်က ညီမကို ဟိုး ကောင်းကင် အမြင့်ကြီးထိ ဖမ်းခေါ်သွားပြီးမှ အောက် မြေပေါ်ကို ပြန်လွှတ်ချပစ်လိုက်တယ်၊ အခုတော့

ညီမ အဲဒီဒဏ်နဲ့ပဲ သေရတော့မှာပါ။ ကဲ... ကဲ... အစ်မလည်း အစ်မ နေရာသွားပြီး ကိုယ့် အကာကွယ်နဲ့ကိုယ် နေပါတော့”

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးသည်နှင့် အမျိုးသမီးက စောင်ကို ခေါင်းမြီး ခြုံသွားသဖြင့် ဒေါ်တင်တစ်ယောက် ဘာမှ ဆက်မပြောနိုင်တော့ဘဲ မိမိ ကုတင်သို့ ပြန်ခဲ့ရတော့သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် လူနာစောင့် တာဝန်ကျ နေသော ဒေါ်တင်၏ ညီမအငယ်ဆုံး အခန်းထဲသို့ စားစရာအချို့နှင့်အတူ ဝင်လာသည်။

“အစ်မရေ- ကျွန်မဆရာဝန်ကြီးနဲ့ တွေ့လာတယ်၊ ဆရာဝန်ကြီးက ပြောတယ်၊ သွေးတိုးရောဂါ စိတ်ချရမှ ခွဲဆိုတော့ နောက်သုံးရက်လောက် စောင့်ရဦးမယ်တဲ့၊ အဲဒီတော့ ခွဲစိတ်မယ့်ရက်မှပဲ ညီမလာတော့မယ်၊ ဒီကြား ထဲတော့ ဆေးရုံးရှေ့က ထမင်းဆိုင်မှာပဲ အစ်မဘာသာ ကြည့်စားပေတော့၊ ဆိုင်ကိုလည်း မှာထားပါတယ်၊ အစ်မ လာမစားနိုင်ရင် အခန်းထဲထိ ပို့ပေးပါလို့ ကဲ... ကျွန်မ ပြန်တော့မယ်၊ အိမ်မှာ ကလေးတွေချည်းဆိုတော့ စိတ်မချရဘူး၊ အစ်မရော ဘာမှာချင်သေးလဲ”

အစောင့်ဖြစ်သောညီမ ပြန်တော့မည် ဆိုတော့လည်း ဒေါ်တင် စိတ်ထဲ အားငယ်စိတ်က အလိုလို ဝင်ရောက်လာသည်။ သူ့ကိုယ်သူ သေမည် ဟု ပြောနေသော အမျိုးသမီးကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ စောင်ခေါင်မြီးခြုံလျက် တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်စွာ တွေ့ရသောကြောင့် ‘သေများ သေသွားပြီလား’ ဟူ သော အတွေးနှင့်အတူ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဆတ်ခနဲ တစ်ချက်တုန်သွားသည်ကို ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတိထားမိလိုက်သည်။

အကြီးဆုံး အစ်မတစ်ယောက်က အငယ်ဆုံး ညီမတစ်ယောက်ကို ‘ငါ ကြောက်လို့ မပြန်ပါနဲ့’ ဟူသော စကားကိုလည်း ပြောရမှာ ရှက်နေသဖြင့် ဘာမှ မပြောမိ။

“ကဲလေ... ပြန်ချင်လည်း ပြန်ပေါ့၊ အစ်မအတွက် ဘာမှ ပူစရာ မရှိဘူး၊ မှာစရာလည်း မရှိပါဘူး”

ဒေါ်တင်၏ စကားဆုံးသည်နှင့် ညီမဖြစ်သူမှာ သိမ်းစရာရှိသော ပစ္စည်းအချို့ကို သိမ်းဆည်း၍ ဆေးရုံးဝင်းထဲမှ ထွက်ခွာသွားပါတော့သည်။

ဟိုတွေ့ သည်တွေ့ဖြင့် အချိန်ကုန်သွားရာ နေ့လည် ဆယ့်တစ်နာရီခန့် အချိန် မှာပင် ဘာသာခြား အမျိုးသမီး၏ ဆွေမျိုးများ ဖြစ်ဟန်တူသော မိန်းမ နှစ်ယောက်နှင့် ယောက်ျားတစ်ယောက်တို့ ဝင်လာသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

တစ်ခဏ အကြာမှာပင် ထိုအမျိုးသမီး၏ ကုတင်မှ စူးစူးဝါးဝါး အော်ဟစ် ငိုယိုသံ တစ်ခုကို ကြားလိုက်ရသည်။

“အမလေး သမီးရဲ့- အဖြစ်ဆိုးလှချည့်လား၊ ဆေးရုံက ဆင်းခွင့် ရပြီးကာမှ ဘယ်လို အဖြစ်ဆိုးနဲ့ ကြုံရတာလဲကွယ်၊ ဟဲ့... ဟဲ့”

ငိုသံကို ထောက်ဆကြည့်လိုက်လျှင် ထိုအမျိုးသမီး သေဆုံးသည်မှာ သေချာနေပေပြီ။ ၎င်းမှာထားသော စကားများကို သတိရမိလိုက်သည်နှင့် ကြောက်စိတ်ကြောင့် ကြက်သီးတဖြန်းဖြန်း ထသွားရင်းဖြင့်ပင် ထိုအမျိုးသမီး ၏ မှာထားချက်များကို သွား၍ ပြောလိုက်ရသေး၏။ သူတို့တွေ မယုံသလို ယုံသလို မျက်နှာပေးနှင့် ကြည့်နေကြသဖြင့် ‘ယုံတာ မယုံတာ သူတို့အလုပ်၊ မှာထားတဲ့အတိုင်း ပြောရမှာက ငါ့အလုပ်’ ဟု သဘောထားပြီး ပြောပြီး သည်နှင့် ကိုယ့်နေရာကို အေးအေးဆေးဆေး ပြန်လာခဲ့လိုက်သည်။

ဘာသာခြား အမျိုးသမီး၏ အလောင်းကို ပိတ်ဖြူနှင့် အုပ်ပြီး ထုပ်ယူ သွားသည်နှင့် မြင်ကွင်းက ဒေါ်တင်၏ မျက်စိထဲတွင် ဖျောက်မရအောင် ဖြစ်နေရသည်။ မိုးချုပ်လာသည်နှင့် ကြောက်ရွံ့စိတ်တို့လည်း တဖြည်းဖြည်း များလာသည်။ ကျန် လူနာခန်းများနှင့် အရေးပေါ်ခန်းမှာ ဘာမျှ ဝေးသည် တော့မဟုတ်။

စကားကျယ်ကျယ် ပြောလျှင်ပင် ကြားနိုင်လောက်သော အနေ ထားမှာ ရှိသည်။ ခြောက်ချားသောစိတ်ကို ဖြေဖျောက်ရန် အလို့ငှာ တခြား အခန်းမှ လူနာများကို သွားရောက်စကားပြောရင်းဖြင့် အချိန်ဖြုန်းနေလိုက် သည်။ သို့သော် ညဆယ်နာရီခန့် ရှိသောအချိန်တွင်ကား အိပ်ချိန် ရောက်နေပြီ ဖြစ်သဖြင့် ကိုယ့်နေရာကိုယ် အလိုက်တသိ ပြန်နေရတော့သည်။

ဘာသာခြား အမျိုးသမီး မှာခဲ့သော ‘ညီမ အခုသေရတော့မယ် ဆိုတာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ သာမန်မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ မကောင်း ဆိုးဝါးတွေကြောင့်ပဲ’ ဆိုသည့် စကားလုံးက ဒေါ်တင်၏ စိတ်နှလုံးကို တစ်ညလုံး

ခြောက်ချား စေခဲ့သည်။ ဟိုဒီ လူးလို့ခိုရင်းဖြင့် ညဆယ့်နှစ်နာရီ ထိုးသွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် မိမိ အခန်းဆီသို့ တရုတ်ရှုပ်ဖြင့် လာနေသော ခြေသံကို ကြားလိုက်ရသဖြင့် ခေါင်မြီးခြုံထားသော စောင်ကို ဖယ်၍ သေချာ ကြည့်လိုက်ရာ ဘာကိုမှ မတွေ့လိုက်ရ။

ကုတင်ပေါ်တွင် အသီးသီး အိပ်ပျော်နေကြသော လူနာများကိုလည်း မှန်၊ ခန်းစီးမှ အတိုင်းသား မြင်နေရသည်။ ခြေသံပိုင်ရှင်ကို မတွေ့ရဖြစ်နေခြင်း ပင်။ မိမိနေသော အရေးပေါ်ခန်းဝ၊ လူဝင်တံခါးနားရောက်တော့ ခြေသံက ခဏ ပျောက်သွားသည်။

လူဝင်တံခါးကလည်း မှန်ကိုသာ တပ်ထားသည်မို့ အပြင်ဘက်ကို အထင်းသား မြင်နေရပါသည်။ ခဏ အကြာမှာပင် လူဝင်တံခါးရှေ့ မိမိ အခန်းဝတွင် စုတ်ပြတ်ပေရေနေသော လူတစ်ယောက်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ အေးစက်စက်ဖြင့် ဖြူဖပ်ဖြူရော် ဖြစ်နေသော မျက်နှာထားကြီးများကို မြင်လိုက်ရသည်နှင့် ဘယ်လိုက ဘယ်လို ဖြစ်သွားသည် မသိ။

ဒေါ်တင်၏ ညာလက်ညှိုးက ထိုမကောင်းဆိုးဝါး ရှိရာ တည့်တည့် ထိုးလျက် 'သမ္မဒ္ဒေဂါထာ' ကို နှုတ်တက်ရွရွ ရွတ်ဆိုနေမိပါတော့သည်။ ဂါထာ တစ်ခေါက် မဆုံးမိမှာပင် စိတ်ပျက်သော အမူရာနှင့် ပြန်ထွက်သွားသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်တွေ့နေရသည်။

မိမိ၏မြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားသည်နှင့် ဂါထာကို အရွတ်ရပ်ပြီး နေ့ခင်းမှ သေဆုံးသွားသော ဘာသားခြား အမျိုးသမီး၏ ကုတင်ကို လှမ်းကြည့် မိလိုက်သေး၏။ ထိုအမျိုးသမီး၏ မှာကြားခဲ့သော စကားတို့မှာ သေခါနီး ကယောင်ခြောက်ချား ထင်မိထင်ရာ ပြောခဲ့ခြင်း မဟုတ်သည်မှာတော့ သေချာနေသည်။

မကောင်းဆိုးဝါးကို မိမိ ကိုယ်တိုင် တွေ့လိုက်ရသည် မဟုတ်ပါလား။ ဘာမှတော့ သိပ်ကြာလိုက်သည် မထင်ရ။ စောစောက လူဝင်တံခါးမှပင် အဖြူ ရောင်အဝတ်သဏ္ဍာန်ကို တွေ့လိုက်ရသလို ရှိသဖြင့် သေသေချာချာ စိုက် ကြည့် လိုက်မိသည်။ သေချာသွားလေပြီ။

“မသေခင် ကိုယ့်ဘာသာ သရဏဂုံတင်ထားပြီး ခွဲမြဲနေဖို့သာ အရေး

ကြီးတယ်၊ သေပြီးမှ သရဏဂုံတင်နေလို့ကတော့ သေသွားသူအတွက် ဘာမှ အကျိုးမရှိဘူး၊ ကျန်ရစ်တဲ့ မိသားစု အတွက်ပဲ အကျိုးရှိတယ်” ဟူသော ဆရာ တော်ကြီးများ၏ အဆုံးအမကို သတိရသည်နှင့် ဒေါ်တင်တစ်ယောက် အချည်း နီး ဖြစ်သော ရုန်းကန်နေရသည့်အလုပ်ကို ရပ်လိုက်ကာ-

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-

မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-

တရားတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-

သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

ဟူ၍ နောက်ဆုံး ဆောက်တည်နေခြင်း အနေဖြင့် အာရုံရရ ရွတ်ဆို ဆောက်တည်လိုက်ရာ သရဏဂုံအဆုံးမှာပင် သရဏဂုံသုံးပါး၏ အစွမ်း သတ္တိကို ကိုယ်တွေ့ ကြုံလိုက်ရသော ဒေါ်တင်တစ်ယောက်ကတော့ အခြား ဘာကိုမှ အာရုံမထားနိုင်တော့ဘဲ သရဏဂုံသုံးပါးကိုသာ ဆက်တိုက် ရွတ်ဖတ် သရဏ္ဍာယ်နေတော့ရာ မည်မျှလောက် ကြာသွားသည်မသိတော့။

တာဝန်ကျ သူနာပြုကလေးများနှင့် တခြားအခန်းမှလူနာများ အခန်းထဲ ဝင်လာပြီး ဝိုင်းဝန်း မေးမြန်း ပြုစုတော့မှပင် အရွတ် ရပ်နိုင် ပါတော့သည်။ ဘေးလူများကတော့ တခြား ဘာကိုမှ မမြင်လိုက်ကြရ။ ‘သရဏဂုံသုံးပါးကို ပက်လက်ကြီး လှန်၊ လက်အုပ်ချီပြီး အသံကျယ်ကြီးဖြင့် ဆက်တိုက် ရွတ်ဖတ်နေသောကြောင့်သာ အထူးအဆန်းဖြစ်ပြီး ဝင်ရောက် မေးမြန်းနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုရက်မှ နောက်တွင်ကား ၎င်းအခန်းထဲတွင် မကောင်းဆိုဝါး အန္တရာယ် လုံးဝ ကင်းရှင်းသွားကြောင်း၊ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ခွဲစိတ်ပြီး သည်အထိ နေခဲ့ရသော်လည်း ဘာအနှောက်ယှက်မှ မတွေ့ရတော့ကြောင်းကို ဝမ်းသာအားရ ပြောပြခဲ့သည်။

(ဇာရွှေသူအပေါင်းလည်း သရဏဂုံအစွမ်းဖြင့်

မကောင်းဆိုးဝါး အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးကြပါစေသော်)

အတ္တသန္တိယျာတနသရဏဂုံ တည်ဆောက်ပုံ

- * ဇီဝိတပရိယန္တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- * ဇီဝိတပရိယန္တံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- * ဇီဝိတပရိယန္တံ သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

“အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

“အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် တရားတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ၏”

“အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊

ဧတံ သရဏမုတ္တမံ၊

ဧတံ သရဏမာဂမ္ပ၊

သဗ္ဗဒုက္ခာ ပပစ္စဇေ။ (ဓမ္မပဒ)

သရဏဂုံသုံးပါးသည် ဘေးအန္တရာယ်မှန်သမျှကို ကင်းရှင်းစေသော ကြောင့် ကိုးကွယ် အားထားရာဖြစ်သည်။

သရဏဂုံသုံးပါးသည် ဂါထာမန္တာန်တို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော ကြောင့် ကိုးကွယ် အားထားရာ ဖြစ်သည်။

ဤ သရဏဂုံသုံးပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဒုက္ခခပ်သိမ်းမှ ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်သည်။

လှူနဲ့သရဲ ဘယ်သင်းကများ

(ပူဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံဟူသော သုဂတိ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ဘုံတို့မှ သတ္တဝါတစ်ဦးလျှင် အပါယ်လေးဘုံတို့မှ သတ္တဝါ အသင်္ချေ ကျ ထား၍ နှိုင်းယှဉ်သည်ရှိသော် သုဂတိ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ဘုံ၌

သတ္တဝါတွေ ကုန်လေရာ၏။ အပါယ်လေးဘုံ၌ရှိသော သတ္တဝါ
ကား မကုန်လေရာ။ ဤမျှလောက် အပါယ်လေးဘုံသည်
အသိုက်အအုံ ကြီးမားလှ၏။ (ဘာဝနာဒီပနီ)

မှတ်ချက်။ ။ အသင်္ချေ၏ အရေအတွက်မှာ အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်(၁၂)
မိုင်ရှိ ဂိုဒေါင်ကြီးထဲမှ အပြည့်ရှိနေသော မုံညင်းစေ့ အရေ
အတွက်ထက် ပို၍ များပြားသေးသည်ဟု ဆိုထားပါသည်။
သရဲဆိုသည်မှာ အပါယ်ဘုံသား ပြိတ္တာများပင် ဖြစ်သော
ကြောင့် “လူအရေအတွက်ထက်” အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်
များပြားနိုင်ပါသည်။

* * *

အခန်း ၂

ပိုင်းပုံးအန္တရာယ် သရဏာဂုံကယ်

သူ့အမည်က ဒေါ်မြလေး၊ လှိုင်မြို့နယ် (၃) ရပ်ကွက်၊ (၁၀) လမ်းတွင် နေထိုင်သည်။ ယခုအချိန် ၁၉၉၂-ခုတွင် အသက် ခုနစ်ဆယ်ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ ခင်ပွန်း ဖြစ်သူက အဖွားထက် အသက်ပိုကြီးပါသည်။ ယခုအချိန်တိုင်အောင် ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်လုံး ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိနေလျက်ပင်။

“အရှင်ဘုရားက သရဏာဂုံအကြောင်းကို စာလည်းရေး၊ တရားလည်း ဟောတယ်ဆိုတော့ တပည့်တော် ကိုယ်တွေ့တစ်ခုနဲ့၊ တပည့်တော်မတူတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ့်တွေ့တစ်ခုကို အများအကျိုးအတွက် ပြောပြပါမယ်။”

‘တပည့်တော်မက မွန်လူမျိုးပါ။ မော်လမြိုင်ဇာတိပါပဲ။ သရဏာဂုံသုံးပါးကို ရွတ်ဆိုပွားများ ပုတီးစိပ်တာကတော့ သိတတ်တဲ့ အရွယ်ကတည်းကပါပဲ။ တပည့်တော်မ ခင်ပွန်းလည်း တပည့်တော်မနဲ့ အိမ်ထောင်ကျစ

ကတည်းက သရဏဂုံ ပုတီးစိပ် မြဲခဲ့တဲ့ သူပါ။ ဒါကြောင့်လည်း အခုပြော
တော့မယ့် လက်တွေ့ ဖြစ်ရပ်မှာ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်လုံး သေဘေးက
လွတ်ခဲ့ကြရတာပါ။”

“နှစ်ကတော့ အတော်ကြာခဲ့ပါပြီဘုရား၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း
လေးဆယ်ကျော်လောက်ကပေါ့။ တပည့်တော်မတို့ လင်မယားနှစ်ယောက်လုံး
ရထားစီးပြီး မော်လမြိုင်ကို ခေတ္တအလည်ပြန်ကြပါတယ်။ တပည့်တော်မတို့
ဇနီးမောင်နှံမှာ မမေ့မလျော့တဲ့ ကျင့်စဉ်တစ်ခု ရှိပါတယ်။”

“အဲဒါကတော့ ခရီးသွားပြီဆိုရင် ယာဉ်ပေါ်ကို ရောက်တာနဲ့
သရဏဂုံသုံးပါးကို လိုရာခရီး မရောက်မချင်း ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်ကြတဲ့
အကျင့်ပါပဲ။ ခရီးဝေးဝေး နီးနီး၊ ဒီအကျင့်ကတော့ ဘယ်တော့မှ မပျောက်
တော့ပါဘူး။”

“သရဏဂုံ အပါအဝင် ဂါထာမှန်သမျှ ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်ကြမယ့်
သူများကို တပည့်တော်က တစ်ခုလောက် သတိပေးစေချင်ပါတယ်။ အဲဒါ
ကတော့ ဂါထာမန္တာန်တို့ကို ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်တဲ့အခါမှာ “ခလုတ်ထံမှ
အမိ၊တ”သဘောမျိုး အရေးကြုံမှ ထရွတ်တာမျိုးတော့ မဖြစ်စေချင်ဘူး
ဘုရား။”

“မိမိက နေ့စဉ်စရဏ မရှိဘဲ အရေးကြုံမှ ထရွတ်လို့ ထင်သလို
ဖြစ်မလာတဲ့အခါ ဘုရားဟော ဂါထာတွေကို “ဘာမှ မစွမ်းပါဘူး၊ အလကား
ပါပဲ” ဆိုပြီး အပြစ်ပြောတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒါ ဘုရားဟော ဂါထာက မစွမ်းလို့
မဟုတ်ပါဘူး။ မိမိက နေ့စဉ်စရဏ မရှိလို့ ထင်သလို ဖြစ်မလာတာပါ။”

“ဥပမာအားဖြင့် အမြဲတမ်း ဓားထက်ထက်ကို အလွယ်တကူသုံးချင်
ရင် အဲဒီဓားကို မကြာခဏ သွေးပေးနေရပါတယ်။ ဒါမှလည်း မိမိ လိုလို့
သုံးတဲ့အခါ ပြတ်မှာပေါ့။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဓားကိုတော့ မသွေးမပြု ထားချင်
သလို ပြစ်ထားပြီး အသုံးလိုမှ ထုတ်သုံးလို့ကတော့ ဘယ်လိုမှ ပြတ်မှာ မဟုတ်
ပါဘူး။”

“အဲဒီ မပြတ်တာဟာ ဓားရဲ့ အပြစ်မဟုတ်ပါဘူး၊ မသွေးတဲ့ လူရဲ့
အပြစ်ပါ။ အခုလည်း သရဏဂုံသုံးပါးကို ကျင့်ဝတ်ကလေးထားပြီး နေ့စဉ်

တတ်နိုင်သလောက် အချိန်ကလေးမှာ ရွတ်ဖတ် သရဏာယ်နေဖို့ လိုပါတယ်။ သရဏဂုံသုံးပါးကတော့ မစ္စမီးမှာ ဘာမှ မပူပါနဲ့၊ စာလုံး တစ်လုံးတစ်လုံးမှာ မြတ်စွာဘုရား ကျင့်ကြံတော်မူခဲ့တဲ့ လေးသင်္ချေကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီအားတွေ တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ပါနေလျက်ပါ။”

“ကဲ တပည့်တော်ရဲ့ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ကလေးကို အကျဉ်းချုပ်ပဲ ပြောပါရစေတော့၊ တပည့်တော်တို့ စီးတဲ့ရထားဟာ သူပုန်တွေ ထောင်ထားတဲ့ မိုင်း ထိမိပါတယ်ဘုရား၊ ကံဆိုးချင်တော့ တပည့်တော်တို့ စီးတဲ့ တွဲတည့်တည့် မှာ မိုင်းတစ်လုံး လာပေါက်တယ်ဘုရား။”

“ဝုန်းဆိုတဲ့ အသံနဲ့အတူ တပည့်တော်တို့ စီးတဲ့ ရထားတွဲကြီး အပေါ်ကို မြောက်တက်သွားလိုက်တာ တပည့်တော်စိတ်ထဲ တော်တော်ကြီးကို ကြာမယ် ထင်ပါတယ်။ တပည့်တော်တို့ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်ကတော့ ‘ဝုန်း’ ဆိုတဲ့ အသံကြားကတည်းက တစ်ယောက်လက် တစ်ယောက်ဆုပ်ပြီး သရဏဂုံ သုံးပါးကိုပဲ မျက်စိမှိတ်ပြီး ရွတ်နေလိုက်ကြတယ်ဘုရား။”

“မြေကြီးပေါ်ကို ပြန်ကျလိုက်တဲ့ အရှိန်ကလည်း ဘယ်နည်းလိမ့်မလဲ ဘုရား၊ သေလိုက်ကြတာကတော့ အရှင်ဘုရားရယ်၊ မြင်မကောင်း ရှုမကောင်း ပါပဲ၊ သရဏဂုံ ကိုယ်လုံးခြုံထားတဲ့ တပည့်တော်တို့ ဇနီးမောင်နှံမှာတော့ ဘာဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်မှ မရခဲ့ပါဘူးဘုရား၊ သရဏဂုံသုံးပါးက ကယ်ခဲ့လို့သာ တပည့်တော်တို့ ဒီအသက်အရွယ်ထိ နေ၊နေရတာပေါ့ ဘုရား။”

“မြန်မာနိုင်ငံက မိုင်းခွဲ ခံရတဲ့ ရထားတွေထဲမှာတော့ တပည့်တော်တို့ စီးတဲ့ ရထားလောက် လူသေများတာ ရှိမယ်မထင်ပါဘူးဘုရား။”

အခန်း ၃

သရဏဂုံတစ်ခဏ နတ်ပြည်တစ်ဘဝ

နေက တဖြည်းဖြည်း မြင့်လာပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်ုပ်ကိုယ်မှာ ချွေးသံတွေ တရွဲရွဲ ဖြစ်လို့လာသည်။ နောက်ထပ် နှစ်မိုင်လောက် လျှောက် လိုက်လျှင်တော့ ရွှေတည်တည်မှ မြင်နေရသော တောအုပ်ကို ရောက်ပေလိမ့်မည်။ “ထိုတောအုပ်ထဲ ရောက်မှပဲ အမောအပန်းဖြေကာ ထမင်းထုပ်ကို စားတော့မည်” ဟူသော အတွေးဖြင့် အသွားနှုန်းကို အနည်းငယ် မြှင့်လိုက်မိသည်။

ကျွန်ုပ်၏ အမည်က ဆတ္တ၊ ဘာသာက ဗြဟ္မဏ (ဟိန္ဒူ)ဘာသာ၊ ဇာတိက သာဓကတမြို့၊ ယခုသွားနေသည်က တက္ကသိုလ်ပြည်က ဒီသာ ပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံ ပညာသင်ခ အသပြာတစ်ထောင် ပူဇော်ရန်၊ တောအုပ်

ကလေးထဲ ရောက်ခါနီး မိုင်တစ်ဝက်လောက် အလိုတွင် လွင်တီးခေါင်၌ စကြိုလျှောက်နေသော အသက်ကြီးကြီး ရဟန်းတစ်ပါးကို တွေ့လိုက်ရသည်။
ဘာသာချင်း မတူသည်မို့ မသိချင်ယောင်ဆောင်ကာ ဆက်လျှောက် သွားမည် အပြုတွင်-

“ချစ်သား ဆတ္တ၊ အဘယ်အရပ်သို့ ခရီးဆက်မလို့ပါလဲ” ဟူသော ကျွန်ုပ်ရဲ့ အမည်ကို ခေါ်ပြီး နှုတ်ဆက်မေးမြန်းလိုက်တဲ့ အသံကြောင့် ခေတ္တရပ် ပြီး ပြန်လည် ဖြေကြားရပါတော့တယ်။ တောအုပ်ထဲ မြန်မြန် ရောက်ချင်နေတာ ဆိုတော့ စိတ်ကတော့ တိုချင်ချင်ပဲ။

“တက္ကသိုလ်က ဒီသာပါမောက္ခဆရာကြီးကို ဉာဏ်ပူဇော်ခ ကန်တော့ ရအောင် သွားမလို့ပါ ရဟန်းကြီး”

“သင်ချစ်သားအတွက် အပန်းမကြီးဘူး ဆိုရင် ငါဘုရားထံမှာ သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်သွားပါလား”

“ဪ... လက်စသတ်တော့ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ဖြစ်နေ ပါလား၊ ဘုရားဆိုရင် ကုဋေများစွာတန်တဲ့ ကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ သူဌေးတွေ၊ ဘုရင်တွေရဲ့ အကိုးကွယ်ခံပြီး အေးအေးဆေးဆေး နေမယ်ထင်တာ၊ အခုတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါလား၊ လူသူမရှိတဲ့ တောကြီးမျက်မည်းထဲထိ လာပြီး သာသနာ ပြုရှာပါလား၊ ပြီးတော့ ကျွန်ုပ်ထင်ထားတာက သူ့အယူဝါဒကို လက်ခံတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေလောက်သာ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ ထားမယ်ထင်တာ၊ အခုတော့ ဒီလို မဟုတ်ဘဲ ဘာသာခြားဖြစ်တဲ့ ကျွန်ုပ်လို သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာတောင် မေတ္တာ၊ ကရုဏာ ထားပြီး လာရောက်နှုတ်ဆက် မေးမြန်း တရားဟော ရှာပါလား” ဆိုတဲ့ အတွေးကြောင့် လေးစားရိုသေတဲ့ စိတ်တွေ အလိုလို ပေါ်လာပြီး ကျွန်ုပ်ခြေထောက်တွေက အလိုလို ဒူးထောက်ပြီးသား ဖြစ်သွား တယ်။

ဘာသာခြားဖြစ်တော့ သရဏဂုံကို ချက်ချင်း မဆောက်တည်သေးဘဲ နည်းနည်းတော့ စောဒက တက်လိုက်မိသေးတယ်။

“အရှင် ဂေါတမ၊ အဲဒီလို သရဏဂုံ တည်ဆောက်တဲ့အတွက် ကျွန်ုပ် မှာ ဘယ်လို ကောင်းကျိုးတွေ ခံစားနိုင်ပါသလဲ”

“ချစ်သား ဆတ္တ-ချစ်သားကို ငါဘုရား ပြန်မေးပါ့မယ်၊ သင်ချစ်သား သဘောပေါက်သလို ဖြေနိုင်ပါတယ်၊ သင်ချစ်သား ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ သေမယ်လို့ ကြိုတင်သိပါသလား”

“မသိနိုင်ပါ အရှင်ဘုရား”

“ဘယ် အနာရောဂါနဲ့ သေရမယ် ဆိုတာရော ကြိုတင် သိနိုင်ပါ သလား”

“မသိနိုင်ပါ အရှင်ဂေါတမ”

“နံနက်၊ နေ့လည်၊ ည ဘယ်ကာလမှာ သေမယ်လို့ရော ကြိုတင် သိနိုင်ပါသလား”

“မသိနိုင်ပါ အရှင်ဂေါတမ”

“သေပြီးတဲ့နောက် ဘယ်သင်္ချိုင်းမှာ သင်္ဂြိုဟ်မယ် ဆိုတာရော ကြိုသိ နိုင်ပါသလား”

“မသိနိုင်ပါ အရှင်ဂေါတမ”

“သေပြီးတဲ့နောက် ဘယ်ဘုံ ရောက်မယ်လို့ရော ကြိုတင်သိနိုင်ပါ သလား”

“မသိနိုင်ပါ အရှင်ဂေါတမ”

“ချစ်သား ဆတ္တ၊ ပုထုဇဉ်မှန်သမျှ အဲဒီ အခြင်းအရာ ငါးမျိုးကို ဘယ်သူမှ ကြိုတင်ပြီး မသိနိုင်ပါဘူး၊ အကယ်၍ သင် ချစ်သားအနေနဲ့ ငါဘုရား ထံမှာ သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်ပြီးလို့ အဲဒီ သရဏဂုံမြဲသွားပြီဆိုရင်တော့ ဘယ်အချိန်သေသေ ပုထုဇဉ်တိုင်း ကြောက်ရွံ့တဲ့ အပါယ်လေးဘုံ မရောက် တော့ပါဘူး”

“အို... သရဏဂုံဆိုတာ သံသရာအတွက်ပါ အားကိုးရတဲ့ တရားကြီးပါလား” ကျွန်ုပ် သိပ်ပြီး အားရဝမ်းသာ ဖြစ်သွားပါတယ်။ ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီတော့နက်ကြီးထဲအထိ ရောက်အောင်ကြွပြီး ကျွန်ုပ်လို သာမန်ဘာသာခြားတစ်ယောက်ကို တရားဟောကယ်ဆိုတာ ထူးခြားတဲ့ အကြောင်းတစ်ခု ရှိရမယ်ဆိုတာတော့ ကျွန်ုပ် သေသေချာချာ သတိထား

လိုက်မိပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ် ဘုရားရှင်ထံမှာ သရဏဂုံသုံးပါးကို လေးလေးစားစား ဆောက်တည်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို ခံယူလိုက်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်ုပ်တို့ လူမျိုးကေ့ရဲ့ အဆုံးအမ စကားလေးတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီ စကားလေးက-

“အလုပ်တစ်ခုကို အတ္တဟိတလား၊ ပရဟိတလား ဆိုတာ ခွဲခြားသိ ချင်ရင် အဲဒီအလုပ်ပေါ်မှာ မေတ္တာ၊ စေတနာ ဘယ်လောက်ပါသလဲ ဆိုတဲ့ ပေတနဲ့ပဲ တိုင်းတာရမယ်” တဲ့။

အခု ရှင်တော် မြတ်ဘုရားကိုယ်တိုင် ဒီတော့နက်ကြီးထဲအထိ ကြွလာ ပြီး တရားဟောတယ်ဆိုတည်းက ကျွန်ုပ်အပေါ်မှာထားတဲ့ မေတ္တာ၊ စေတနာထုထည် ဘယ်လောက်ထိ ကြီးမားတယ်ဆိုတာ ထင်းရှူးနေပါပြီ။ ကိုယ့်ဘာသာဝင်ဦးရေ တိုးပွားရုံသက်သက်ကတော့ မြို့ပေါ်မှာ အသား ကျနေပြီး ဆွဲဆောင်လည်း ဖြစ်တာပဲ မဟုတ်ပါလား။

နောက်တစ်ချက်က ဗုဒ္ဓရဲ့ မျက်နှာတော်မှာ ထင်နေတဲ့ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ စေတနာဟာ ဘာသာ၊ လူမျိုး မခွဲခြားဘူးဆိုတာ ကျွန်ုပ်ရင်ထဲက အလိုလို သိနေတယ်လေ။ ကြည်ညိုစရာကောင်းလှတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ မျက်နှာတော်ကို အားရပါးရ ဖူးမြော်ကန်တော့ပြီး ကျွန်ုပ်ရဲ့ ရှေ့ခရီးကို ဆက်ခံရပါပြီ။ ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်လည်း မိုင်ပေါင်းများစွာဝေးတဲ့ ‘ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း’ ကို ပြန်ကြွ တော်မူခဲ့ပြီပေါ့။

ကျွန်ုပ် နားဖို့ရည်ရွယ်ထားတဲ့ တောအုပ်အစပ်ကို ပင်လိုက်တယ် ဆိုရင်ပဲ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ကျွန်ုပ်ဆီကို ဘာကြောင့် ကြွလာရတယ်ဆိုတဲ့ အဖြေကို ကျွန်ုပ် သိလိုက်ရပါပြီ။ တခြား ဟုတ်ပါရိုးလား။ ကျွန်ုပ်လာမယ့် သတင်းကို ကြိုရထားတဲ့ ခိုးသား၊ ဓားပြ ငါးရာတို့ ကျွန်ုပ်ကို မြင်တာနဲ့ တပြိုင်နက် အဆိပ်လူး မြားတွေနဲ့ ဝိုင်းပစ်လိုက်ကြတာ...။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ၊
ဓမ္မံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ၊
သံဃံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ-

လို့ သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရင်းပဲ ကျွန်ုပ် ဆတ္တတစ်ယောက် ဝိညာဉ်
စဲလို့ သေပွဲ ဝင်ခဲ့ရပါပြီကော။ ဒါပေမယ့် ကျွန်ုပ် ဝမ်းမနည်းမိဘူး။ ဘာကြောင့်
လဲဆိုတော့ ငွေတစ်ကျပ် ဆုံးရှုံးရပေမယ့်၊ ကုဋေပေါင်းများစွာ ပြန်ရတဲ့ လူတစ်
ယောက်လို လူ့ဘဝက ဆုံးရှုံးသွားရပေမယ့် သေခါနီးမှာ ကပ်ပြီး ဆောက်တည်ခဲ့
တဲ့ 'သရဏဂုံ ကုသိုလ်' ကြောင့် လူသက်နဲ့ဆိုရင် နှစ်ပေါင်း သုံးကုဋေနဲ့ အနှစ်
ခြောက်သန်း အသက်ရှည်တဲ့ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကို ရောက်ခဲ့ရလို့ပါပဲ။
ကျွန်ုပ်လို ဘာသာခြားတစ်ယောက်ကိုတောင် သေခါနီးလေးမှာ ကပ်ပြီး
ဆောက်တည်တဲ့ သရဏဂုံ ကုသိုလ်က တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ထိ ပို့ပေးနိုင်ရင်
နေ့တိုင်း သရဏဂုံ ဆောက်တည်နေကြတဲ့ 'ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်' တွေကတော့
ကျွန်ုပ်ထက် သာလွန်တဲ့ နတ်ဘုံတွေကို ရောက်မှာပဲလို့ ခဏခဏ တွေးကြည့်
နေမိတာပါပဲ။

မှတ်ချက်။ ။ ဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ၊ ဆတ္တမာဏဝတ္ထုကို ဖွဲ့ခြမ်းပြု
ရေးဖွဲ့ပါသည်။

တပဗ္ဗရာယန သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ

- * အရူ အာဒိ ကတ္တာ အဟံ ဗုဒ္ဓပရာယနောတိ မံ ဓာရေထ။
- * အရူ အာဒိ ကတ္တာ အဟံ ဓမ္မပရာယနောတိ မံ ဓာရေထ။
- * အရူ အာဒိ ကတ္တာ အဟံ သံယပရာယနောတိ မံ ဓာရေထ။

“ယနေ့မှ စ၍ ကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် လဲလျောင်းရာ
ရှိ၏ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်ကို မှတ်ကျကုန်လော့”။

“ယနေ့မှ စ၍ ကျွန်ုပ်သည် မြတ်တရားသာလျှင် လဲလျောင်းရာ
ရှိ၏ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်ကို မှတ်ကျကုန်လော့”။

“ယနေ့မှ စ၍ ကျွန်ုပ်သည် မြတ်သံယာသာလျှင် လဲလျောင်းရာ
ရှိ၏ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်ကို မှတ်ကျကုန်လော့”။

ဘုရား ရှိခိုးကြပါ

အာနန္ဒာ. . အစဉ် သနားစောင့်ရှောက်ထိုက်သူ၊ မိမိစကား
နာထောင်မည့်သူ၊ ဆွေမျိုးသားချင်း သင်းပင်းမိတ်ဆွေတွေကို

ဘုရားမြတ်နိုး ရှိခိုးပါစေ၊ အဲဒီလို ဘုရားရှိခိုးသူတို့မှာ ဆင်းရဲရာအမှန်
ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာဘုံများကို မရောက်ကြရဘူး။ ။

(အံ-၁၊ ၂၂၃)

* * *

ဘိလူးဘုရင်နှင့် သရဏဂုံရှင်

သက္ကရာဇ် ၆၁၇ တွင် ပုဂံ၏ နောက်ဆုံး မင်းဆက်အနေဖြင့် 'သုံးမည်ရ' မင်းတစ်ပါး ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကတော့ မင်းခွေးချေး(ခေါ်) တရုတ်ပြေး မင်း(ခေါ်) နရသီဟပတေ့မင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ မင်းဖြစ်လာရခြင်း အတိတ် ကုသိုလ်ကံနဲ့ အစားကြီးခြင်း၊ ဒေါသကြီးခြင်းတို့ဟာလည်း သိထိုက်တဲ့ အကြောင်းလေးတွေ ဖြစ်တာမို့ အနည်းငယ်ပြောပြချင်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်မဝင်စံမီက သာသနာထွန်းကားတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံလို့ ဖြစ်လာမယ့် ဒီနေရာဒီဒေသကို မကြာခဏ ကြွလာတော် မူကြောင်း ရွှေစက်တော်၊ ကျောင်းတော်ရာ အစရှိသော ဘုရားသမိုင်းတွေမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရေးသားထားတာ ဖတ်ရဖူးပါလိမ့်မယ်။ ဘာပဲပြောပြော မြန်မာနိုင်ငံဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အရာမှာတော့ ကမ္ဘာမှာ အထွန်း

တောက်ဆုံး ဖြစ်နေတာတစ်ချက်နဲ့ပဲ အထက်ပါ ရေးသားချက်တွေကို လေးစားလက်ခံမိပါတယ်။

တစ်ခါတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံလို့ ဖြစ်လာမယ့် ဒီအရပ်ကို ကြွလာပြီး နောင်တစ်ချိန် ဒီနေရာဒီဒေသဟာ 'ငါ့ဘုရားသာသနာ အထွန်းကားဆုံး ဖြစ်လိမ့်ဦးမယ်' ဆိုတာ သိတော်မူလို့ တောင်ကြီးတစ်တောင် ပေါ်မှာတက်ပြီး ရှုစားတော်မူနေပါသတဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘီလူးတစ်ကောင်ဟာ ဗုဒ္ဓအပေါ်မှာ ကြည်ညိုစိတ်ဝင်စားပြီး ကြာရွက်ကြီးတစ်ရွက်ကို ချိုးကာ မြတ်စွာဘုရားကို နေမပူအောင် ဆောင်းမိုးပေးပါသတဲ့။

ဒီအခါ ဗုဒ္ဓက 'ဒီဘီလူးကြီးဟာ ငါ ဘုရားကို အခုလို အရိပ်အာဝါသလှူဒါန်းခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံကြောင့် နောင်တစ်ချိန် ဟောဒီမြန်မာပြည်မှာ မင်းစည်းစိမ်ကို သုံးဘဝတိတိ ခံစားရလိမ့်မယ်' လို့ ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူခဲ့ပါသတဲ့။ မြန်မာသမိုင်းကို ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာလည်း တကယ်ကို သုံးကြိမ်တိတိ မင်းဖြစ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဘီလူးဘဝကလာတဲ့ မင်းမို့လားမသိဘူး။ မင်းဆိုးမင်းညစ်ချည်း ဖြစ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ အခု နရသီဟပတေ့မင်း ဘဝဟာ တတိယမြောက် မင်းဖြစ်တဲ့ဘဝပေါ့။ အစားကြီးလိုက်တာကလည်း လွန်ရော။ ဟင်းခွက်တောင် တစ်ရာပြည့်မှ စားသတဲ့။ ဒေါသကြီးတာကတော့ အဆိုးဆုံးပဲတဲ့။

ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပါးစပ်ရာဇဝင်လေး တစ်ခုတောင် ပြောစမှတ်ပြုပြီး ကျန်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဒီမင်းအိပ်ရာက နီးလာရင် နီးရာလူကို တွေ့ရာနဲ့ ဆွဲပစ်တော့တာပဲတဲ့။ အဲဒါကြောင့် သူ့အိပ်ယာကနီးရင် ပစ်ဖို့ရာအတွက် လုမ္ဗနီလို့ ခေါ်တဲ့ အသီးရှည်ရှည်တွေကို အနားမှာ ထားပေးရသတဲ့။

တစ်ခါတော့ ဘုရင် အိပ်ရာကအနီးမှာ တွေ့တဲ့ လုမ္ဗနီသီးကို ဆွဲယူပြီးပစ်လိုက်တာ အနီးဆုံးရောက်နေတဲ့ မိဖုရားတစ်ယောက်ရဲ့ ခါးကို အရှိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ မှန်လိုက်တာ မိဖုရားရဲ့ ခါးလေးကို ရမ်းသွားတာပဲတဲ့။ အဲဒီကစပြီး လုမ္ဗနီသီး မခေါ်တော့ဘဲ ယခုအချိန်ထိအောင် ခါးရမ်းသီး၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ခရမ်းသီး လို့ ခေါ်ကြတာပဲတဲ့။

ဒါကတော့ နရသီဟပတေ့ရဲ့ ရှေးအတိတ်ကံနဲ့ ယခုဘဝ ဒေါသ

ကြီးပုံ၊ အစားကြီးပုံတို့ကို သိသလောက် ပြောပြတာပါ။ ဒါနဲ့ စကားစပ်မိလို့ ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်က အစားကြီးတဲ့ ဘုရင်တစ်ပါးအကြောင်းကို ပြောပြဦးမယ်။ မှတ်သားစရာလေး ပါလို့ပါ။ သူကတော့ ဘုရားနဲ့ သက်တူရွယ်တူ ဖြစ်တဲ့ ပဿေနဒီကောသလမင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သူ အစားကြီးပုံကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ပြောနေကြတာကတော့ 'ဆန်တစ်စိတ်နဲ့ ဆိတ်တစ်ကောင်' တဲ့။ ဆန်တစ်စိတ်ကုန်အောင် စားတယ်ဆိုတာကတော့ စားထဲမှာ တိုက်ရိုက်ပါပါတယ်။ ဆိတ်တစ်ကောင် ဆိုတာကတော့ တိုက်ရိုက် မပါပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဆန်လေးပြည် ကုန်မှတော့ ဟင်းအနေနဲ့ ဆိတ်တစ်ကောင်လောက်တော့ ကုန်မှာပဲလို့ ခန့်မှန်းရတာပေါ့။

အစားအားကြီးတော့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကလည်း ဝ၊ချင်တိုင်း ဝ၊နေတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဘုရားကျောင်းတော်လာပြီး တရားနာတဲ့အခါ ထမင်းအဆိပ်တက်ပြီး အိပ်ပျော်နေတာသာ များပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် တစ်နေ့တော့ ဘုရားရှင်ဟာ တခြားတရားကို မဟောဘဲ အစားအစာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့တရားကို သို့ကလိုဟောကြားတော်မူပါတယ်။

မနုဇဿ သဒါ သတိမတော၊
လဒ္ဓံ ဇာနတော မတ္တဘောဇနံ။
တနုကဿ ဘဝန္တိ ဝေဒနာ၊
သဏိတံ ဇီရတိ အာယုပါလကံ။

အရှင်မင်းကြီး၊ အစားအစာကို စားသောက်တဲ့အခါမှာ အတိုင်းအရှည်သိပြီး စားမယ်ဆိုရင် အနာရောဂါ နည်းမယ်၊ အရွယ်လည်း တင်မယ်၊ အသက်လည်း ရှည်မယ်၊ အတိုင်းအရှည်ကို မသိဘူးဆိုရင်တော့ အနာရောဂါများမယ်၊ အရွယ်လည်း ကျမယ်၊ အသက်လည်းတိုမယ်။

လို့ ဟောကြားလိုက်ပါသတဲ့။ အဲဒီလို ဟောကြားလိုက်ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီးဟာ အစားအသောက်ကို လေးပြည်ကနေ တစ်ပြည်ကျအောင် လျှော့ချလိုက်နိုင်ပါတယ်။

ကဲ နရသီဟပတေ့မင်းအကြောင်းကို ဆက်ကြပါဦးစို့။ သူ့မှာ စောလုံ၊ စောနန်း၊ ရှင်ပါး၊ ရှင်မောက်၊ ရှင်ရွှေဆိုပြီး မိဖုရားငါးယောက် ရှိပါတယ်။

အဲဒီငါးယောက်ထဲမှာ အငယ်ဆုံး အချောဆုံးဖြစ်တဲ့ စောလုံကိုတော့ နရသီဟပ တောက အချစ်ဆုံးပါတဲ့။ တစ်နေ့တော့ လျှို့ဝှက် ဥမင်လှိုင်ခေါင်းကနေ မင်းနဲ့ မိဖုရားတွေ မြစ်ထဲကို ရေချိုးဆင်းကြပါသတဲ့။

ဣန္ဒြေရှိတဲ့ စောလုံလေးက စောစောကတည်းက ရေချိုးထားပြီး ဖြစ်လို့ ဘုရင် ကျေနပ်အောင် အဖော်အဖြစ်ပဲ လိုက်ခဲ့ပါသတဲ့။ မြစ်ထဲမှာ ဘုရင်နဲ့ ကျန် မိဖုရားလေးယောက်တို့ ပျော်မြူးနေကြပေမယ့် စောလုံ တစ် ယောက်ကတော့ ကမ်းစပ်မှာ ဣန္ဒြေရရ ထိုင်နေလျက်ပါပဲ။ အဲဒါကိုပဲ ဘုရင်က စချင်နောက်ချင်တာနဲ့ မိဖုရားလေးယောက်နဲ့ တိုင်ပင်ပြီး ကမ်းစပ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ စောလုံကို ရေနဲ့ ဝိုင်းပက်ကြပါသတဲ့။

အပျော်လွန်နေတဲ့ ဘုရင်ဟာ စောလုံ ဘယ်လို တောင်းပန်ပေမယ့် မရတော့ဘဲ စောလုံတစ်ကိုယ်လုံး စိုခွဲပြီး ဆံပင်တွေ အလှပျက်တဲ့အထိ ရေနဲ့ ပက်လိုက်ပါသတဲ့။ ‘အကျီစားသန်တော့ ရန်များတယ်’ ဆိုတဲ့ စကားပုံဟာ အဲဒီဖြစ်ရပ်ကများ စ, ခွဲသလားလို့ ထင်စရာပါပဲ။ ‘ဒေါသော အတ္ထံ န ဇာနာတိ’ ဒေါသဖြစ်နေတဲ့ သူဟာ အကျိုးအကြောင်း အဆိုးအကောင်း ဘာမှ မတွေး တော့ဘဲ လုပ်ချင်ရာ လုပ်တတ်တယ်လို့ ဘုရားဟောတာဟာ တကယ်ကို မှန် လှပါတယ်။

အဲဒီ ဘာမဟုတ်တဲ့ ရန်ငြိုးလေးကြောင့်ပဲ စောလုံဟာ ဘုရင်စားမယ့် ဟင်းခွက်တစ်ခုထဲမှာ အဆိပ်ခပ်လိုက်ပါတော့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုရင်က သေချိန် မတန်သေးလို့ ထင်ပါရဲ့။ ပွဲတော်တင်ခါနီးမှာ နန်းတော်က ခွေး တစ်ကောင် ခြေဆတ်တာကို တွေ့တာနဲ့ ‘မသင်္ကာဘူး’ ဆိုပြီး အဆိပ်ခပ်ထားတဲ့ ဟင်းတုံး တစ်တုံးကို မိမိ မစားသေးဘဲ ခွေးကို အရင်ချကျွေးလိုက်ပါသတဲ့။

ခွေးလည်း ဟင်းတုံးကိုစားပြီး ခဏအကြာမှာဘဲ ဆန့်ငင်, ဆန့်ငင်ဖြစ် ပြီး သေသွားတော့တာပေါ့။ အဲဒီကျမှ စားတော်ကဲကို ခေါ်ပြီး ဇက်ပေါ်စားပဲ စစ်ဆေးတော့မှ စောလုံက လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ကြောင်း သိသွားတော့တာပေါ့။ အဲဒီ အခါမှာ ဘုရင့်ဆီက ဒေါသက စောလုံဆီကို ရောက်သွားပြန်ပြီပေါ့။

“ငါ့ အသက်ကို လုပ်ကြံတဲ့ စောလုံကို မသေမချင်း သံကျပ်စင်နဲ့ မီးကင်သတ်စေ” ဆိုတဲ့ ကြောက်မက်ဖွယ် အမိန့်ကြီးကို ချမှတ်လိုက်ပါတော့

တယ်။ အမိန့်ချမှတ်ပြီးတာနဲ့ အာဏာပါးကွက်သားတွေက နန်းရင်ပြင်မှာ သံကျပ်စင်ကြီးကို ပြင်နေကြပါပြီ။ သတ်တာကို ဘုရင်ကိုယ်တိုင်က ကြည့်မှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် နန်းရင်ပြင်မှာ သံကျပ်စင်ကို ပြင်ကြရတာပါ။

“လုပ်ရဲရင် ခံရဲရမယ်”ဆိုတဲ့ ဝါဒကို လက်ကိုင်ထားတဲ့ စောလုံလည်း ဘုရင့်ဆီမှာ ဘာတစ်ခုမှ အသနား မခံပါဘူးတဲ့။ သံကျပ်စင်ကြီး ဆင်လို့ မပြီးခင် ရက်တွေမှာ ဆရာတော်တစ်ပါး ပင့်ပြီး ‘သရဏဂုံနဲ့ ငါးပါးသီလ’ ကို သေချာ ခံယူဆောက်တည်ပါတယ်။ စောလုံရဲ့ သေခြင်းတရားကို ရဲရဲ ဝံ့ဝံ့ ရင်ဆိုင်ခြင်း တစ်ခုပေါ့။

အဲဒီနောက် သံကျပ်စင် ဆင်လို့ မပြီးမချင်း ‘သရဏဂုံသုံးပါး’ကိုပဲ အဆက်မပြတ် ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်နေပါတော့တယ်။ သံကျပ်စင်ကြီး ဆင်ပြီး ပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ စောလုံကို လက်ပြန်ကြီးတုပ်ပြီး သံကျပ်စင်ဆီကို ခေါ်ခိုကြတယ်။ သရဏဂုံကို လုံခြုံထားတဲ့ စောလုံကလည်း မကြောက် မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ပါလာပါတယ်။

သံကျပ်စင်ကြီးတစ်ခုလုံး ‘ရဲရဲညီး’ နေအောင်ပူကျက်လာပြီဆိုတာနဲ့ သရဏဂုံသုံးပါးကို တစ်တွတ်တွတ် ‘ရွတ်ဆိုလျက်ရှိတဲ့ စောလုံကို အာဏာ ပါးကွက်သား နှစ်ယောက်က ကိုင်ပြီး သံကျပ်စင်ထဲ ထိုးသွင်းလိုက် ပါတော့ တယ်။ ‘သရဏဂုံ အစွမ်းကား အံ့မခန်းပါတကား။ သံကျပ်စင်ပေါ် စောလုံ၏ ခန္ဓာကိုယ် ရောက်သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တဖြိုင်းဖြိုင်း တောက်လောင် လျက်ရှိသော မီးများမှာ ချက်ချင်း ငြိမ်းသွားပြီး ပူကျက်နေတဲ့ သံကျပ်စင် ကြီးမှာလည်း ‘သီတာရေတမျှ’ အေးမြသွားပါတော့တယ်။

ဘုရင်နှင့် အာဏာပါးကွက်သားတို့မှာ ဘယ်လိုမှတွေးမရအောင် အကြံ အိုက်သွားကြရလေပြီ။ သို့သော်လည်း ဘုရင့်အမိန့်နှင့် မီးပြန်ဖို့ပြီး သံကျပ်စင်မှာ သွင်းကြပြန်တယ်။ ယခုအကြိမ်မှာလည်း သရဏဂုံ ရွတ်ဆို ဆောက်တည်နေတဲ့ စောလုံရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်လေး သံကျပ်စင်ထဲ ရောက်သွားတာနဲ့ မီးတွေ အကုန် ငြိမ်းပြီး သံကျပ်စင်ကြီး အေးသွားပြန်ပါတယ်။

တတိယအကြိမ်လည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ စတုတ္ထအကြိမ် သံကျပ်စင်ထဲ သွင်းမယ် အပြုမှာတော့ စောလုံက အခုလို အမိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်ပါသတဲ့။

“တပည့်တော်မ ဒီသေဘေးက မလွတ်နိုင်ရိုး မှန်ရင် သံကျပ်စင်ပေါ်
ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တခဏအတွင်း ပြာအထိ ဖြစ်သွားပါစေသား။”

အဲဒီလို အဓိဋ္ဌာန်ပြီး စတုတ္ထအကြိမ်မြောက်မှာတော့ သရဏဂုံ
သုံးပါးကို ရွတ်ဖတ်သရဏယ်ခြင်း မပြုတော့ပါဘူးတဲ့။ အဲဒီအခါကျမှပဲ စောလုံ
ကိုယ်လေးဟာ ပြာကျပြီး သေပွဲဝင်သွားရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သရဏဂုံ
ဆောက်တည် စွဲမြဲတဲ့သူ ဖြစ်လို့ နတ်ပြည်ရောက်မှာကတော့ သေချာပါတယ်။
နရသီဟပတေ့လည်း နောက်ဆုံးမှာတော့ ‘သားအရင်းက အဆိပ်ခပ်ပြီး
သတ်လို့ အသေဆိုးနဲ့ သေရပါတယ်။ ဘာပဲ ပြောပြော စောလုံ ဆောက်တည်
စွဲမြဲပြတဲ့ သရဏဂုံအစွမ်းကတော့ ဘယ်သူမှ မေ့တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

(ကျမ်းကိုး။ ။ ဓမ္မာစရိယ ဦးဌေးလှိုင်၏ ရတနာသုံးပါး ကျေးဇူး။)

သိဿဘာဓုပဂမန သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ

- * အဇ္ဇ အာဒိ ကတ္တာ အဟံ ဗုဒ္ဓဿ အန္တေဝါသိကော။
- * အဇ္ဇ အာဒိ ကတ္တာ အဟံ ဓမ္မဿ အန္တေဝါသိကော။
- * အဇ္ဇ အာဒိ ကတ္တာ အဟံ သံဃဿ အန္တေဝါသိကော။

ယနေ့မှ စ၍ အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဟူ၍ မှတ်
တော်မူကြကုန်လော့။

ယနေ့မှ စ၍ အကျွန်ုပ်ကို မြတ်တရား၏ တပည့်ဟူ၍ မှတ်တော်
မူကြကုန်လော့။

ယနေ့မှ စ၍ အကျွန်ုပ်ကို မြတ်သံဃာ၏ တပည့်ဟူ၍ မှတ်တော်
မူကြကုန်လော့။

သရဏဂုံကို မိမိကိုယ်တိုင်က ယုံယုံကြည်ကြည် မခံယူ မဆောက်
တည်ရင် ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ကပဲ ပေးပေး သရဏဂုံကို မရနိုင်ဘူး။ ယုံယုံကြည်
ကြည် ခံ ညူဆောက်တည်မှသာ ရနိုင်တယ်။

စေတီပုထိုး၊ ဘုရားဆင်းတုတော် စသည်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ရဟန်းတော်
တစ်ပါးပါးမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် မိမိအလျောက်ဘာသာပဲဖြစ်ဖြစ် ယုံယုံကြည်ကြည်
ခံယူ ဆောက်တည်ရင် သရဏဂုံကို ရနိုင်တာချည်းပဲ။

သရဏဂုံကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ခံယူဆောက်တည်လိုက်တယ် ဆိုမှဖြင့် တစ်သက်လုံး သရဏဂုံတည်နိုင်တယ်။ ရတနာသုံးပါးကို အထွတ်အမြတ်ဆုံး လို့ ယုံကြည်၍၊ သိ၍ ငါ့ရဲ့ ကိုးကွယ်ရာပဲလို့ စိတ်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသမျှ ထိုသူမှာ သရဏဂုံတည်နေတော့တာပါပဲ။

ထိုစိတ်ကို မစွန့်လွှတ်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်ကို စွန့်၍ အခြားဘာသာထဲသို့ မဝင်သမျှ ကာလပတ်လုံး သရဏဂုံ မပျက်ဘဲ ဆက်လက် တည်နေပါတယ်။

(မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ကျေးဇူးရှင် တောင်ပုလဲတောရု ကမ္ဘာအေး ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ 'သရဏဂုံတည်ခြင်း အကျိုးတရားတော်'

စာ ၂၆-၂၇)

* * *

အခန်း ၅

ဝမ်းတွင်းစုန်းနှင့် သရဏဂုံရှင်

မြေလတ်ပိုင်း၊ မြင်ကွန်းမြို့နယ်၊ တောရွာတစ်ရွာ၌ ဆရာကြင်ခေါ် ဆီဆုံ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ရှိသည်။ ဆီဆုံဆိုသည်မှာ မြေပဲ၊ နှမ်းတို့ကို ဆီထွက်အောင် နွားတပ်၍ ကြိတ်ရသော သစ်သားဆုံကြီးကို ခေါ်သည်။ ဆရာကြင်သည် လူကြီးလက်နှစ်ဖက်ဖြင့် မမိနိုင်အောင် ကြီးမားသော ကုက္ကိုတုံးကြီးကို ဆီဆုံ ပြုလုပ်တတ်သည့် ဆရာကြီးဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် ဆီဆုံဝယ်ယူထားသော အခြားရွာသို့ ငွေယူရန် ရောက်သွားရာ ပစ္စည်း လက်ထဲ ရောက်နေပြီဖြစ်သော ဝယ်သူက ဈေးကို မတန်တဆ နှိမ်ထားသဖြင့် ကသိကအောက် ဖြစ်တော့သည်။ နောက်တွင်တော့ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော ဆရာကြင်ကပင် အလျှော့ပေးသဖြင့်

ပြေလည်သွားခဲ့ပါသည်။ ငွေချေပြီးသည့်နောက် အိမ်ရှင်များက ထမင်းပြင် ကျွေးသဖြင့် အခြားအိမ်များတွင်လည်း စားနေကျဖြစ်သဖြင့် စားဖို့ရာ ပြင်ရပါသည်။

ဆရာကြင် ထမင်းစားခါနီးတွင် ဟင်းခွက်များကို တန်းမနှိုက်သေးဘဲ ထမင်းအဖြူကို အဆုပ်ကလေး သုံးဆုပ် ဆုပ်ပြီးလျှင် တစ်ဆုပ်ချင်း ဦးစွာ စားပြီးမှ ကျန်သော ထမင်းဟင်းများကို ဆက်လက်စားပါသည်။ အိမ်ရှင် လင်မယားကလည်း ဆရာကြင်၏ ထူးခြားသော အမူရာကို သတိထား အကဲခတ်နေကြသည်။ ထမင်းစား၍ ဆယ်မိနစ်ခန့် အကြာမှာပင် တစ်ခုသော ထမင်းလုတ်သည် မျိုးချ၍ ဘယ်လိုမှ မကျတော့ဘဲ လည်ချောင်းဝတွင် တစ် နေတော့သည်။

ချွေးစေးများကလည်း မနေနိုင်မထိုင်နိုင်အောင် ပြန်နေသဖြင့် အိမ်နောက်ဖေးသွားကာ အာခေါင်ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး အန်ချလိုက်ရ တော့သည်။ ထွက်ကျလာသောအရာများကို မြင်လိုက်သောအခါ ဆရာကြင် မှာ ကိုယ့်မျက်လုံးကိုယ်ပင် မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သွားပါသည်။ အဘယ့် ကြောင့်ဆိုသော် မျိုးချတုန်းက ထမင်းလုပ်သည် ယခု အန်ချလိုက်သောအခါ “ကြွက်စုတ် အသေတစ်ကောင်” ဖြစ်နေသောကြောင့်ပါတည်း။

ရွံ့လွန်းအားကြီးပြီး အော်ဂလီဆန်လာသောကြောင့် ဗိုက်ထဲရှိသမျှ အစာများအားလုံး ကုန်သည်အထိ ထိုးအန်နေမိသည်။ အိမ်ရှင်ယောက်ျား ဖြစ်သူမှာ အလွန်စိတ်မကောင်းဖြစ်ပြီး အားနာသွားဟန်ဖြင့် မျက်နှာပင် မထားတတ်အောင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဘာမှ မပြောနိုင်ဘဲ သောက် ရေအိုးက ရေများကိုသာ တွင်တွင် ခတ်ပေးနေရှာသည်။

ဆရာကြင်ကတော့ ဘာမှ မပြောတော့ဘဲ မိမိ လွယ်အိတ်ကလေးကို ကောက်ကိုင်ကာ မိစ္ဆာအိမ်မှ ချက်ချင်း ထွက်လာခဲ့တော့သည်။ “မိမိကို စုန်း ပညာဖြင့် သေအောင်လုပ်သည်ကို သိရပြီ” မဟုတ်ပါလော။ သူတစ်ပါးကို လည်း အပြစ်မတင်၊ မိမိကိုလည်း အပြစ်မမြင်သော ဆရာကြင်၏ စိတ်ဓာတ် ကား ချီးကျူးစရာပါပင်။

ထိုကြောင့် ထင်ပါ၏။ တရုတ်ပညာရှိကြီး ‘ကွန်ဖြူးရှပ်’ က-

သဘောထား သေးသိမ်သောသူသည် သူတစ်ပါးအပြစ်ကိုသာ မြင်လေ့ရှိသည်။ သဘောထားကြီးမားသောသူသည် မိမိကိုယ်ကိုသာ အပြစ်မြင်တော့သည်။ အလုံးစုံ သဘောထား ပြည့်ဝသွားသောသူသည်ကား မည်သူ့ကိုမျှ အပြစ်မမြင်တော့ပေ။

ဟု ရေးသားထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဆရာကြင် ရွာသို့ ပြန်ရောက်ပြီး နောက်တစ်ရက်မှာပင် အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦး ခြင်းကြီးတစ်လုံးကို ဆွဲပြီး အိမ်ထဲဝင်လာသည်ကို တွေ့လိုက်ရသဖြင့် သေချာ ကြည့်လိုက်ရာ မိမိကို ထမင်းကျွေးလိုက်သော အိမ်မှ အိမ်ရှင်မိန်းမ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဆရာကြင်ရှေ့ ရောက်သောအခါ ခြင်းထဲမှ ပါလာသော ငှက်ပျော သီး အပါအဝင် စားသောက်ဖွယ် အချို့ကို ပန်းကန်ပြားတစ်ချပ်နှင့် သေချာ ပြင်နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဆရာကြင်တစ်ယောက် နားမလည်နိုင်အောင်ပင် ဖြစ်သွားသဖြင့် ထုတ်၍ မေးလိုက်ရတော့သည်။

“တူမကြီး၊ ဘာလုပ်မလို့ပါလိမ့်”

“ဪ-တခြားမဟုတ်ပါဘူး၊ ဦးကြီးအပေါ်မှာ ကျွန်မ ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ အပြစ်တွေကို ကန်တော့တောင်းပန်မလို့ပါ”

“တူမကြီးက ဘာအပြစ်တွေ ကျူးလွန်ခဲ့လို့လဲ”

“ကဲပါ ဦးကြီးရယ်၊ ခုချိန်မှာတော့ ကျွန်မ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ ပြောပါ တော့မယ်၊ ကျွန်မယောက်ျားကိုလည်း ဖွင့်ပြောခဲ့ပါပြီ၊ ကျွန်မ ဒီမကောင်းတဲ့ ပညာတွေ တတ်နေတာကို ကျွန်မယောက်ျားတောင် အရင်က မသိရှာပါဘူး၊ အခု ကျွန်မဖွင့်ပြောမှပဲ သိရှာတာပါ။ ကျွန်မက မသင်ဘဲ တတ်နေတဲ့ ‘ဝမ်းတွင်းစုန်း တစ်ယောက်ပဲ’ ဦးကြီးရဲ့။”

“အစကတော့ ကျွန်မကိုယ်တိုင် သတိမထားမိပါဘူး၊ နောက် တဖြည်း ဖြည်းနဲ့ သူတစ်ပါးကို မကျေနပ်လို့ စိတ်ထဲက ကြိမ်ဆဲလိုက်ရုံနဲ့ ကိုယ်ကြိမ်ဆဲတဲ့အတိုင်း တစ်ဖက်မှာ သွား၊ သွားထိနေတာ တွေ့မှ ကိုယ့်ကိုယ် ကို တတ်မှန်းသိတော့တာပဲ”။

“အဲဒီလိုနည်းနဲ့ ကျွန်မပြုစားလာတာ သေကုန်တာ တော်တော် များပြီ။ ကျွန်မ ပြုစားမိထားပြီ ဆိုရင်လည်း ဘယ်ဆရာမှ ကုမရတော့ဘူး။ အခု ဦးကြီးနဲ့ကျမှ ကျွန်မပညာက အရှုံးပေးရတော့တာပဲ။ ကျွန်မလည်း သံဝေဂတွေ ရသွားပြီ ဖြစ်လို့ ဒီပညာကို ဘုရားရှေ့မှာ သစ္စာပြုပြီး လှူပစ်ခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်မသိချင်တာတစ်ခုက ကျွန်မရဲ့ပညာ တိုးမရအောင် ဦးကြီးဟာ ဘာဂိုဏ်း တွေဝင်ပြီး၊ ဘာဆေးတွေ ထိုးထားသလဲဆိုတာပဲ သိချင်တာပါ။ ကဲ-ကျွန်မ ကျွေးလွန်တဲ့ အပြစ်တွေ ပြေပျောက်အောင် ဦးကြီးကို လက်ဆယ်ဖြာ ထိပ်မှာမိုး ပြီး ရှိခိုးကန်တော့ပါတယ်။”

“သာဓုပါကွယ် သာဓုပါ။ ငါ့ တူမကြီး ကျန်းမာ ချမ်းသာ၍ လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝပြီး ပညာရှိသူတော်ကောင်းမကြီး ဖြစ်ပါစေဗျာ”

“ကဲ-ကျွန်မလည်း ကျွန်မအကြောင်းကို အပြည့်အစုံ ပြောပြီးပြီ။ ဦးကြီးလည်း ဦးကြီးရဲ့ ပညာအကြောင်းတွေကို ဆရာစား မချန်ဘဲ ပြောပြပါဦး။”

“ဆရာစား ချန်စရာလည်း မလိုပါဘူးကွယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဦးကြီးတစ်ယောက်တည်းနဲ့ ဆိုင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းနဲ့ ဆိုင်တဲ့ ရတနာသုံးပါးပညာ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ဒီလို တူမကြီးရဲ့ ဦးကြီးဟာ ဘာဂိုဏ်းမှ ဝင်မထားသလို၊ ဘာဆေးမှလည်း ထိုးမထားပါဘူး။ ဦးကြီး ငယ်ငယ် ကတည်းက မိဘဆရာသမားတွေ သင်ပြပေးထားတဲ့ နည်းကောင်းလေး တစ်ခုရှိတယ်။”

အဲဒါ ထမင်း စားခါနီးပြီဆိုရင် ဟင်းတွေကို ချက်ချင်းမနှိုက်သေးဘဲ ထမင်းအဖြူလေးကို သင့်တော်ရုံအဆုပ်လေး သုံးဆုပ် ဆုပ်လိုက်တယ်။ ပြီးတာနဲ့

ပုဒွံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- လို့ဆိုပြီး တစ်ဆုပ်စားတယ်။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- လို့ဆိုပြီး တစ်ဆုပ်စားတယ်။

သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- လို့ဆိုပြီး တစ်ဆုပ်စားတယ်။

အဲသလို သရဏာဂုံသုံးပါးရွတ်၊ ထမင်းဖြူ သုံးဆုပ်စားပြီးမှ ကျန်တဲ့ ထမင်းဟင်းတွေကို ဆက်စားတယ်။ မိဘဆရာသမားတွေကတော့ အဲသလို ကျင့်ပြီးစားရင် ရောဂါကင်းတယ်၊ စုန်းအောက်လမ်း ပညာတွေ လုပ်လို့မရဘူး လို့တော့ သင်ထားတာပဲ။

ဒါပေမယ့် -ဦးကြီးလည်း လက်တွေ့တွေ တော်တော်များများ ကြုံလာ

မှ တကယ့်ကို ယုံယုံကြည်ကြည် ဖြစ်လာတာပါ”

“ဦးကြီးရယ်... ကျွန်မလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သရဏဂုံသုံးပါး ဒီလောက်စွမ်းတယ်ဆိုတာ အခုမှ သိရတော့တာပါ။ ဒါနဲ့ ကျွန်မအပြင် တခြားပညာသည်တွေနဲ့ရော ဦးကြီးတွေ့ခဲ့ဖူးသေးလား”

“မနှစ်ကကဲ့ပဲ တစ်ကြိမ် ကြုံလိုက်ရသေးတယ်။ နွေအခါကြီးပေါ့။ ဦးကြီး မြင်ကွန်းကို လှည်းနဲ့ပြန်အလာမှာ ယောက်ျားတစ်ယောက် လှည်းကြီးစီးပြီး လိုက်လာတယ်။ အဲဒါ ဦးကြီးအိမ်ဝိုင်းထဲလည်း လှည်းဝင်ရော အဲဒီယောက်ျားဟာ လှည်းပေါ်က အလိုလို ကျွမ်းပြန်ကျသွားတော့တာပဲ။ အဲဒါ မြေကြီးပေါ်ရောက်မှ လက်အုပ်ချီပြီး ‘ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာရယ်၊ ဆရာ့ကို ဒုက္ခပေးနိုင်ဖို့ နေနေသာသာ ကျွန်တော် ဆရာ့အိမ်ဝိုင်းထဲတောင် ဝင်လို့ မရဘူး’ လို့ ပြောပြီး တစ်ချိုးတည်း လစ်တော့တာပဲ”

“ဒီလိုဆိုတော့ ဦးကြီးရဲ့ သရဏဂုံသုံးပါးက ကျွန်မတို့လို စုန်းမတောင် မကဘူး၊ အောက်လမ်းဆရာကိုတောင် နိုင်တာပဲ ဦးကြီးရဲ့၊ ကျွန်မလည်း ကနေ့က စပြီး ဦးကြီးလိုပဲ သရဏဂုံကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ပြီး သူတော်ကောင်းတရားကို တစ်သက်ပတ်လုံး ကြိုးစားအားထုတ်သွားတော့မယ်လို့ ဒီသရဏဂုံရှင် ဦးကြီးကို ကျွန်မ ကတိပေးခဲ့ပါတယ် ရှင်”

“သာဓု-တူမကြီး သာဓု-သာဓုပါဗျာ”

(အထက်ပါ အကြောင်းက မြင်ကွန်းမြို့၊ ပေပင်စမ်းရွာ ဆရာတော် ဦးဝါယမ၏ ထုတ်ဖော် ပြောပြချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြင်အား ၎င်းကိုယ်တိုင် မေးမြန်းပြီး စာရေးသူအား ပြောပြခြင်း ဖြစ်သည်။)

မှတ်ချက်။။ ဆရာကြီး ဦးဌေးလှိုင်၏ ‘ဓမ္မဒူတ-ဒုတိယတွဲ’ စာ-၁၃၈ ကို ခိုငြိမ်းရေးဖွဲ့ပါသည်။

ပဏိပါတ သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံ

အဇ္ဇ အာဒိ ကတွာ အဟံ အဘိဝါဒန ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဇလိကဗ္ဗ သာမိစိကမ္ပံ ဗုဒ္ဓဝါဒိနံယေဝ တိဏ္ဏံ ဝတ္ထုနံ ကရောမိ၊တိ မံ ဓာရေထ။
ယနေမု စ၍ ကျွန်ုပ်အား ရတနာသုံးပါးအား ရှိခိုးခြင်း။ ခရီးဦး

ကြိုဆိုခြင်း၊ လွန်စွာ အရိုသေပြုခြင်း ရှိတဲ့သူဟု မှတ်ကြကုန်လော့' ဟုလျှောက်
ထား၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကို 'ပဏိပါတသရဏဂုံ' ဟုခေါ်သည်။

၇၂၇။ ။ ဘုရားသည် အလို့ငှာ သရဏဂုံတည်ဆောက်နည်း အစုံ
ဟု ဖော်ပြနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုကာလ သီလယူစဉ် ဆောက်တည်သော
ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိနည်းဖြင့် ဆောက်တည်လျှင်လည်း လိုအပ်သောကိစ္စ
ပြီးတော့ သည်သာ။

“ဒွေ ဘိက္ခဝေ အာသာ ဒုပ္ပဇဟာ၊ ကတမာ ဒွေ လာဘာသာ စ
ဇီဝိတာသာ စ၊ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာသာ ဒုပ္ပဇဟာ”။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ၁၊ နှာ ၈၆)

အဓိပ္ပါယ်ကတော့ မိမိ၏ အသက်၌ ကပ်ငြိတွယ်တာ အာသာ
မက်မောတတ်တဲ့ အာသာကိုလည်း စွန့်နိုင်ခဲ့တယ်၊ လာဘ်၌ မက်မောတတ်တဲ့
အာသာကိုလည်း စွန့်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီလို စွန့်နိုင်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတရား နှစ်ပါး
တို့တွင် တစ်ပါးပါးကို စွန့်ပြီး ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်လို့
ရှိရင် တရားကို အားမထုတ်ဘဲ ရနိုင်တယ်။

(တောင်ပုလူဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သရဏဂုံတရား၊ စာ-၁၄၊ ၁၅၅)

ဘုရားဟော ဒေသနာအရ သရဏဂုံ ပေးတဲ့ဆရာ၊ သောတာပတ္တိ
မဂ်ကိုရအောင် အားထုတ်စေတဲ့ ဆရာ၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရအောင် အားထုတ်
စေတဲ့ ဆရာ၊ အဲဒီ ဆရာသုံးမျိုးဟာ အင်မတန် ဂုဏ်ကျေးဇူးများတဲ့အတွက်
အနန္တကျေးဇူးရှင် ဂိုဏ်းဆရာတွေ ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်သားအပ်တယ်။

(တောင်ပုလူဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သရဏဂုံတရား၊ စာ-၂၄)

အခန်း ၆

တံငါသည် နတ်သား

သီဟိုဠ်ကျွန်း မဇုအင်္ဂုဏရွာ၌ 'ဒမိဋ္ဌ'အမည်ရှိ တံငါသည် တစ်ယောက် ရှိသည်။ သိတတ်သော အရွယ်မှစ၍ အိမ်ထောင်ကျပြီး သေခါနီးအချိန်ထိ တံငါ အလုပ်တစ်ခုတည်းဖြင့်သာ အသက်မွေးခဲ့သူ တစ်ယောက်ပင်။ သူ့ဘဝတွင် ကုသိုလ်ဟူ၍ ဘာတစ်ခုမှ မရှိခဲ့ပါပေ။ အိမ်သူ ဇနီးက ရပ်ကိုယ်တော်တစ်ပါးကို တစ်ခါတရံ ဆွမ်းလောင်းလှူဖူးတာ ရှိခဲ့သော်လည်း သူ့အနေနဲ့ကတော့ ဘာမှ မသိခဲ့။

လင်ပြုသော ကုသိုလ်ကို မယားက ဝမ်းသာမှ မယားပါ ကုသိုလ် ရသည်။ မယားပြုသော ကုသိုလ်ကို လင်ကဝမ်းသာမှ လင်ပါကုသိုလ်ရသည်။

ဟု ဆိုထားရာ မယားဆွမ်းလောင်းသည်ကို သိလည်း မသိ၊ ဝမ်းလည်း မသာသောကြောင့် သူ့အနေဖြင့် ကုသိုလ် ဖြစ်စရာလမ်း

မရှိတော့ပေ။

သူတစ်ပါးအသက် သတ်သူများသည် ဘဝဆက်တိုင်း-

၁။ ခြေ၊ လက်အင်္ဂါ ချို့ယွင်းခြင်း။

၂။ မွဲပြာ ခြောက်သွေ့သော ရုပ်ရည်ရှိခြင်း။

၃။ ပိန်လို့ သေးညက်၍ အင်အား မရှိခြင်း။

၄။ လျင်မြန် ဖြတ်လတ်မှု မရှိဘဲ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း။

၅။ အမြဲတမ်း ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့နေရခြင်း။

၆။ သူတစ်ပါး သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း။

၇။ အနာရောဂါ များခြင်း။

၈။ အခြွေအရံ ပျက်စီး၍ အထီးကျန်စွာ နေရခြင်း။

၉။ အသက်တိုခြင်း ဟူသော ဆိုးကျိုးတို့ကို ခံစားရမည်။

ဟု ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်းပင် ဒမိဋ္ဌတံငါသည်ကြီးမှာ အသက် ငါးဆယ်ကျော်လေးမှာပင် သေဖို့ရန် အချိန် ရောက်ခဲ့လေပြီ။ သေခါနီး ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိ လားရောက်ရမည့် နေရာဌာနကို မြင်တတ်ကြသည်။ စာလို ဝတီနိမိတ်ဟုခေါ်သည်။

နတ်ပြည်ရောက်မည့်သူဖြစ်က နတ်သမီး၊ နတ်သား၊ ဝိမာန်၊ ပဒေသာပင် တို့ကို မြင်ကြရသည်။ လူပြန်ဖြစ်မည့်သူဖြစ်က အမိဝမ်းရေး ခပ်နီနီလေးကို မြင်ကြရသည်။ ငရဲကျမည့်သူဖြစ်က ငရဲသားများ၊ ခွေးနက်ကြီးများ၊ မီးလျှံများကို မြင်ကြရသည်။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်မည့်သူဖြစ်က မိခင်တိရစ္ဆာန်မ၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို မြင်လာတတ်သည်။

တစ္ဆေသရဲဟု ခေါ်ကြသည့် ပြိတ္တာဘုံကို ရောက်မည်ဆိုပါက မြစ်ကြီး၊ ချောင်းကြီး၊ တောကြီး၊ တောင်ကြီးများကို မြင်လာရတတ်သည်။ ယခု ဒမိဋ္ဌတံငါသည်ကြီးမှာ ငရဲသို့ ကျရောက်မည့်သူ ဖြစ်သောကြောင့် ခွေးနက်ကြီး၊ ငရဲမီး၊ ငရဲသားတို့ကို မြင်နေရပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့စွာနှင့် အော်ဟစ် မြည်တမ်းနေရှာလေသည်။

သားမယားများကား ဘာမှလည်း မမြင်ရ၊ ဘာမှလည်း မတတ်နိုင်သဖြင့် လက်ပိုက်၍သာ ကြည့်နေကြရပေတော့သည်။ စားသုံးကြသည်ကတော့

မိသားတစ်စုလုံး မကောင်းကျိုးခံစားရပြီဆိုတော့ ရှာဖွေသူ တစ်ယောက် တည်းသာ လည်စင်း ရှိ ခံရပေမည်။ ရှာဖွေကျွေးမွေးရသော အိမ်ထောင် ဦးစီးများ အထူးသတိပြုစရာ အချက်ပင် ဖြစ်၏။

မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ ပြည်ပျက်ဘေး စသည်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ကြ ရသောအခါ သားနှင့် အမိ၊ သမီးနှင့် အဖ၊ ဆယ်ရေးတစ်ရေး ကိုးရေးတစ်ရာ ကယ်တင်နိုင် ကြသေးသော်လည်း အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေခြင်းဘေးတို့ကိုကား ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကိုမှ မကယ်နိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း မန်လည် ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ‘မယဒေဝ လင်္ကာသစ်’တွင် . . . ။

ရေဘေး၊ မီးဘေး၊ ပြည်ပျက်ဘေးကား
ဆယ်ရေး တစ်ရေး၊ ကယ်နိုင်သေး၏။
အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေခြင်းဘေးဟု
ဤဘေးသုံးပါး၊ လွန်ကြီးမားက
သားနှင့်အမိ၊ ဖြစ်တုံတီလည်း
မျက်စိအောက်တွင်၊ ရင်ခွင်တင်လျက်
သက်ပင်ရေးပိုင်၊ မကယ်နိုင်ဘူး
လက်မှိုင်ချကာ၊ နေရစွာရှင့် . . . ။
ဟူ၍ စပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

ထိုကဲ့သို့ ငရဲနိမိတ်များ ထင်နေသည့် အခိုက်မှာပင် စူဠဝိဇ္ဇာပါတိက တိဿမည်သော ရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရပ်ရင်းဖြင့် ဒမိဋ္ဌတံငါသည်ကြီး၏ အသံ ကို ကြားလိုက်ရသဖြင့် ငရဲသွားမည့်သူ၏ အသံဖြစ်ကြောင်း သိလိုက် သည်နှင့်

“ဤအိမ်သည်ကား . . . ငါ့ကို ဆွမ်းလောင်းဖူးသောကြောင့် ယခု အော်ဟစ်နေသော ဒကာကြီးသည်လည်း ငါ၏ ဆွမ်းဒကာပင် ဖြစ်သည်။ ဆွမ်းအလှူရှင်တစ်ယောက်သည် သူ ဆွမ်းလှူသော ရဟန်းတစ်ပါးရှေ့မှာ ငရဲသို့ ကျခြင်းသည် ဘယ်လိုမှ မသင့်လျော်၊ ငါ တတ်နိုင်သမျှ ငရဲမကျအောင် ကယ်လေမှ” ဟူသော အတွေးနှင့်အတူ ဒမိဋ္ဌတံငါသည်၏ အနီးထိုင်ခုံတွင် ဝင်ထိုင်ပြီးလျှင် . . . ။

“ဒကာကြီး-ယခုပင် ဒကာကြီးကို သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလ ပေးပါ

မည်၊ ဆောက်တည်ပါမည်လား' ဟု မေးလိုက်ရာ တံငါသည်ကြီးက 'ဆောက်တည်ပါမည် ဘုရား' ဟု ဆိုသဖြင့် သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလကို စတင် ဆောက်တည် ပေးပါသည်။

သို့သော် သေဖို့ရာအချိန်က သိပ်နီးကပ်နေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်အပြီးမှာပင် စုတိစိတ်ကျ၍ သေဆုံးသွားတော့သည်။ ငါးပါးသီလကို ဆက်လက် မဆောက်တည်လိုက်ရပေ။ **အနန္တရ-မေဝ**ဟူသော ဗုဒ္ဓ၏ ဒေသနာတော်အတိုင်း ဤဘဝမှ သေပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကာလမခြားဘဲ လူသက်နှင့် အနှစ်ကိုးသန်း အသက်ရှည်သည့် စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံ၌ နတ်သား သွား၍ ဖြစ်ရသည်။

နတ်ပြည်၌ နတ်သားဖြစ်မည့်သူသည် အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ် 'ဘွား'ကနဲ ချက်ချင်းဖြစ်ရသလို နတ်သမီး ဖြစ်မည့်သူသည်လည်း ဆယ့်ခြောက်နှစ် သမီးအရွယ် 'ဘွား' ခနဲ ဖြစ်လေတော့၏။ စာအလို 'ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ' ဟု ခေါ်သည်။ တံငါသည်ကြီးသည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်သည်နှင့် 'ငါကား . . . တံငါသည် တစ်ယောက် ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်ရတာလဲ' ဟု ဆင်ခြင်ကြည့်ရာ ကျေးဇူးရှင်မထေရ်ကို မြင်သဖြင့် ချက်ချင်း လူ့ပြည်သို့ ဆင်းလာပြီးလျှင် မထေရ်အား ကျေးဇူးတင်စကား လျှောက်ထားသည်မှာ-

“အရှင်ဘုရား ကျေးဇူးကြောင့် တပည့်တော်ဟာ ငရဲဘုံ မရောက်ဘဲ နတ်ဘုံ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ ဒါတောင် တပည့်တော်ဟာ ငါးပါးသီလ မရောက်ခင် သေသွားခဲ့လို့ပါ။ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ပြီးမှ သေခဲ့ရရင် ဒီထက်မြင့်တဲ့ နတ်ဘုံကို ရောက်ရမှာပါ။ ဒကာ,ဒကာမတွေအပေါ် အင်မတန် ကျေးဇူးများတဲ့ ဒီသရဏဂုံနဲ့ ငါးပါးသီလအကြောင်းကို ဒကာ, ဒကာမတိုင်း သိအောင် ဟောကြားပေးတော်မူပါဘုရား” ဟုလျှောက်ထားပြီးမှ နတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားခဲ့ပါသည်။

သေခါနီးမှ ကပ်၍ ဆောက်တည်ပေးခဲ့သော သရဏဂုံသည်ပင်လျှင် ဤမျှ ကောင်းကျိုးပေးလျှင် နေ့စဉ်ဆောက်တည်နေသော သရဏဂုံ ဖြစ်ပါက မည်မျှ ကောင်းကျိုး ကြီးနိုင်သည်ကို စာရှုသူများ စဉ်းစား၍ ကြည့်ညိုသဒ္ဓါ

ပွားကာ ကြိုးစား အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

(အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ၊ ဒုတိယတွဲ၊ နှာ-၁၀၇ ကို စိုဋ်မြဲဖြူ ရေးဖွဲ့ပါသည်)

“ငါဘုရားအပေါ် ယုံကြည်ရုံမျှ၊ ချစ်မြတ်နိုးရုံမျှဖြင့် နတ်ရွာ
သုဂတိသို့ လားရောက်နိုင်၏”

(မူလပဏ္ဏာသ၊ အလဂဒ္ဒူပမသုတ်)

သေနည်းသင်တန်း တက်ထားပါ

ဘဝသံသရာမှာ မောပါနေကြရတဲ့ သူသူငါငါ သတ္တဝါ တွေအတွက်
မေတ္တာနဲ့ နေနည်းကို ပြောပြီးပြီ၊ ဒုတိယခါ သေနည်းကို ပြောမယ်၊
သေနည်းသင်တန်း တက်ထားဖို့ လိုတယ်၊ ဒါအရေးအကြီးဆုံးပဲ။

လူတိုင်း တစ်နေ့မှာ သေရမှာ မလွဲဘူး၊ ကြောက်ဖို့ မလိုဘူး၊
ကြောက်နေလို့လည်း မရဘူး။

၁။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားကြရအောင်၊ သေနည်းသုံးမျိုး ပြောမယ်၊
ငါတော့ ဒီတောင်က မကျော်နိုင်ဘူးလို့ ကိုယ့် ကိုယ်ကို သိလာပြီ
ဆိုလျှင် အနားမှာ ဘယ်သူမှ မလာစေနှင့်၊ မိမိ တစ်သက်တာ
အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ အလှူတွေကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ဒါနကို
လူတိုင်း လုပ်ဖူးကြတာချည်းမို့ မိမိ စိတ်အကြည်လင်ဆုံး၊
အကျေနပ်ဆုံး အလှူတစ်ခုကိုပဲ ဆင်ခြင်နေပါ။

၂။ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်ရွှေမှတ်နေကျ ဘာဝနာတစ်ခုခုကို နှလုံးသွင်း
နေ၊ ဒါမှ မဟုတ်လည်း . . .

၃။ ရောဂါပြင်းထန်နေလို့ ဆေးတွေလွန်နေလို့ သတိ မရတစ်ချက်
ရတစ်ချက် ကယောင်ကတန်း ဖြစ်နေတယ်ပဲထား၊ သတိရလာ
တာနဲ့ . . .

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ . . . ရွတ်နေပါ။

သရဏဂုံအစွမ်း အံ့မခန်း ပြစ်ရပ်ဆန်းများ

ဒါ လူတိုင်းရပြီးသား၊ ဒီနည်းသုံးနည်း တစ်နည်းနည်းနဲ့ သေရင်
အနည်းဆုံး နတ် ပြည် ရောက်မှာ သေချာပါတယ်။

(ကျေးဇူးရှင် တောင်တန်းနယ်ခြား သာသနာပြု ဦးဥတ္တမ ဆရာတော်ဘုရားကြီး)

* * *

အခန်း ၇

သရဏဂုံကိုကြီးနှင့် ကြာမ္မတ်မယ် သရီမ

၁၃၅၀-ပြည့်နှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၁-ရက်နေ့ကပေါ့။ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ သေရေး ရှင်ရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ရက်တစ်ရက် ဖြစ်တာမို့ ဒီရက်ကိုတော့ ဘယ်သော အခါမှ မေ့နိုင်မယ် မထင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်က ပဲခူးမြို့ ပေါ်မှာပါပဲ။ အိမ်အပေါ်ထပ် ပြူတင်းပေါက်ကနေ လှမ်းကြည့်ရင် ပဲခူးရွှေမောဓော စေတီကြီးကို ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖူးတွေ့နိုင်တာမို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် အနေနဲ့ စိတ်ချမ်းမြေ့စရာ အကောင်းဆုံးနေရာလို့ ပြောရမယ် ထင်ပါတယ်။

အဖေက ကျွန်တော် ငယ်ငယ်ကတည်းက ဆုံးတာမို့ အခုချိန်မှာ တော့ အမေတစ်ခု၊ သားတစ်ခုရယ်ပဲ ရှိပါတော့တယ်။ ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက လင်သား ဆုံးခဲ့ပေမယ့် ကျွန်တော့်ကိုငဲ့ပြီး ယခုအရွယ်ထိ အိမ်ထောင်မပြုဘဲ

ပြုစုလုပ်ကျွေးခဲ့တဲ့ မိခင်ရဲ့ ကျေးဇူးတွေဟာ ကျွန်တော့်အပေါ်မှာ များပြားလှပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်လည်း မိခင်ကို တစ်လှည့်တစ်ပြန် ကျေးဇူးဆပ်တဲ့ အနေနဲ့ အခု အသက်သုံးဆယ် အရွယ်ထိ အိမ်ထောင်မပြုတဲ့ မိခင်ကို ပြုစုလုပ် ကျွေးလျက်ပဲ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့် မိခင်မှာလည်း အားကိုးစရာဆိုလို့ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း ရှိတာကလား၊ ခုဆိုရင် မိခင်ကြီးရဲ့အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်လို့ ခုနစ်ဆယ်ထဲရောက်နေပါပြီလေ။

ကျွန်တော့် အခုအသက်အရွယ်အထိ အိမ်ထောင်မပြုတဲ့ မိခင်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေတယ်ဆိုတော့ ပင်ကိုယ်ကကို စိတ်ကောင်းရှိတဲ့ 'သူတော်ကောင်းလေး' လို့ အများက ထင်ကြမှာပါ။ တကယ်ကျတော့ ကျွန်တော့် ပင်ကိုယ်စိတ်နဲ့ ဆိုရင် မိဘကျေးဇူးကို ဒီလောက်သိလာဖို့ မလွယ်ကူလှပါဘူး။ ကျွန်တော် ကိုးတန်းကျောင်းသား အရွယ်လောက်တုန်းက မိခင်ရဲ့ ကျေးဇူးအကြောင်း ဓမ္မကထိကဆရာတော်တစ်ပါးရဲ့ 'အနန္တဂိုဏ်းဝင် ကျေးဇူးရှင်' ဆိုတဲ့ မိဘမေတ္တာဘွဲ့ တရားတစ်ပုဒ်ကို နားကြားခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီ တရားရဲ့ အဆုံးအမကြောင့် ကျွန်တော် အနေနဲ့ မိဘကို ယခုလို အသက်အရွယ်တိုင်အောင် မြတ်မြတ်နိုးနိုး လုပ်ကျွေးပြုစုနိုင်တာပါ။

ဒီစာကို ဖတ်နေရတဲ့ လူငယ်လူရွယ်များလည်း မိဘရဲ့ မေတ္တာနဲ့ ကျေးဇူးကို ကျွန်တော့်လို သိစေချင်လွန်းလို့ ကျွန်တော့်ရဲ့ နှလုံးသာအထိ ရောက်ခဲ့တဲ့ ဟောပြောချက် အချို့ကို အနည်းငယ် ပြောပြပါရစေ၊ ပထမဆုံး ကျွန်တော် သတိရတာကတော့ မိဘတွေ အသက်ကြီးလာတဲ့အချိန် လုပ်ကျွေးပြုစုနိုင်စွမ်းရှိလျက်နဲ့ မလုပ်ကျွေး မပြုစုတဲ့ သားသမီးဟာ လူယုတ်မာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဟောပြောချက်ပါပဲ။

အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဓမ္မကထိကဆရာတော် ရွတ်ပြတဲ့ လင်္ကာလေးက-

အနန္တဂိုဏ်းဝင် အဓိကထားရသည့် . . .
မိဘနှစ်ပါး ကြီးကျယ်စွာ
လက်ဦးဆရာ ဗြဟ္မာအလားသို့ . . .

ဘဝဝါဘုရား ဟောခဲ့တာ၊
သူတို့မွေးတာ ကျေးဇူးအမြတ်ကို
ကြွေးအထူး ဆပ်ဖို့ နားလည်ပါ၊
စွမ်းနိုင်လျက်သား အိုမင်းငြား.. . .
ပစ်ထား 'လူယုတ်မာ'၊
အဲဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓထုတ်ဟော
အယုတ်သဘော ကင်းစေရာ-တဲ့။

မှတ်ချက်။။ညောင်တုန်းမြို့၊ ရွှေဟင်္သာတောရ၊ စတုတ္ထစံကျောင်း ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက ဝသလသုတ္တန်ကို ကြည့်၍ ရေးစပ်တော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။
(စာရေးသူ)

မိဘဆိုတာ ပြဟ္မာနဲ့ တူတဲ့ လက်ဦးဆရာကြီးပဲ-တဲ့၊ သူတို့ကျွေးမွေး
ခဲ့တဲ့ ကျေးဇူးကို ဆပ်နိုင်တဲ့ အချိန်မှာ ပြန်ဆပ်ကြရမယ်၊ မိဘတွေ အိုမင်း
ချိန်မှာ လုပ်မကျွေးဘဲ ပစ်ထားတဲ့ သားသမီးဟာ ယုတ်မာတဲ့ သားသမီးလို့
မြတ်စွာဘုရား ကဟောခဲ့တယ် ဆိုကတည်းက ကျွန်တော်စိတ်ထဲမှာ ဆုံးဖြတ်
ချက်က ချထားပြီးသားပဲ၊ အမေ့ကို မသေမချင်း လုပ်ကျွေးတော့မယ် ဆိုတဲ့
ဆုံးဖြတ်ချက်ပဲပေါ့။

နောက်တစ်ခု မှတ်မိသေးတာက မိဘကို လုပ်ကျွေးဖို့ အခွင့်အလမ်း
ဆိုတာ ရဖို့ရာ မလွယ်ကူဘူးတဲ့၊ အင်္ဂါလေးချက်နဲ့ ညီနေတဲ့ အခါမျိုးမှသာ
ပြုစုလုပ်ကျွေးနိုင်ပါသတဲ့၊ အဲဒီအင်္ဂါ လေးချက်ကတော့-

- ၁။ မိဘများ သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေသေးခြင်း။
- ၂။ မိဘများက မိမိကို မှီခိုနေခြင်း။
- ၃။ မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုချင်သော စေတနာ၊ သဒ္ဓါတရား မိမိမှာ
ရှိခြင်း။
- ၄။ လုပ်ကျွေးပြုစုနိုင်သော အသပြာဥစ္စာတို့ ရှိခြင်းတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီအင်္ဂါလေးချက် တစ်ချက်ချက်
ချို့ယွင်းနေပြီဆိုတာနဲ့ မိဘကို ဘယ်လိုမှ လုပ်ကျွေးနိုင်ဖို့ မလွယ်ဘူးဆိုတာ

လူတိုင်း သဘောပေါက်နိုင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခု မှတ်မိသေးတာက တော့ . . . ဘုရားအလောင်း 'သာလိကေဒါရ ကျေးမင်း' အကြောင်းပါပဲ။

တစ်ခါတော့ စပါးခင်းကို ပိုင်တဲ့ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ဟာ ထူးဆန်းတဲ့ ကြက်တူရွေးတစ်ကောင်ကို တွေ့တာနဲ့ ထောင်ပြီး ဖမ်းလိုက်တာ မိသွားရောတဲ့ ထူးဆန်းတာကတော့ ဒီကြက်တူရွေးဟာ တခြားကြက်တူရွေးများလို စပါးကို မိမိစားရုံနဲ့ မပြီးဘဲ စပါးနဲ့ အတော်များများကို ချီ၊ချီယူသွားတာ တွေ့ရလို့ပါပဲ။

ကြက်တူရွေးကို မိပြီးတဲ့အခါ ပုဏ္ဏားက မေးသတဲ့။

“အသင် ကြက်တူရွေး တခြားကြက်တူရွေးတွေက အခင်းထဲမှာ စပါးကိုစားရုံနဲ့ ပြီးကြတယ်။ သင်ကတော့ စပါးခင်းထဲမှာ စပါးကို စားရုံနဲ့ မပြီးဘဲ အပိုစပါးနဲ့တွေ့တဲ့ ချီ၊ချီသွားတာဟာ နေ့ဖို့ညစာ သိမ်းထားဖို့ ဂိုဒေါင် တွေများ ရှိနေလို့လား” လို့ဆိုတော့ ကျေးမင်းက . . . ၊

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်ုပ်မှာ ကြွေးသစ်လည်း ချရပါတယ်၊ ကြွေးဟောင်းလည်း ဆပ်ရပါတယ်၊ ရွှေအိုးလည်း မြှုပ်နှံရပါတယ်၊ အဲဒီအလုပ် သုံးမျိုးကြောင့် စပါးနဲ့တွေ့တဲ့ အပို ချီသွားရပါတယ်” လို့ ဖြေတော့ ကျေးမင်းရဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ စကားသုံးခွန်းကို လယ်သမားပုဏ္ဏားကြီး နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်နေလို့ ကျေးမင်းက အကျယ်ရှင်းပြနေရပြန်တယ်”။

“ကြွေးသစ်ချတယ်ဆိုတာ သားသမီးတွေကို ကျွေးမွေးတာပါတဲ့၊ ကြွေးဟောင်းဆပ်တာကတော့ မိအိုဖအိုတွေကို ကျွေးမွေးတာပါတဲ့၊ ရွှေအိုး မြှုပ်နှံတယ် ဆိုတာကတော့ အလှူခံ သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏတွေကို လှူတာပါတဲ့။ အဲဒီအခါကျမှ စပါးခင်းရှင် ပုဏ္ဏားလည်း ကျေးမင်းရဲ့ လုပ်ရပ်ကို ကြည်ညို လေးစားပြီး သူ့အခင်းက စပါးတွေကို အလိုရှိသလောက် ယူခွင့်ပေးပါသတဲ့။

သာလိကေဒါရကျေးမင်းရဲ့ နည်းကို ယူပြီး 'တရားနာ ပရိသတ်တွေ လည်း ကြွေးသစ်လည်း ချကြပါ၊ ကြွေးဟောင်းလည်း ဆပ်ကြပါ၊ ရွှေအိုးလည်း မြှုပ်နှံကြပါ' ဆိုတဲ့အကြောင်း မှာကြားခဲ့တာကိုတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဘယ်ကြော့မှ မေ့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်တော် နောက်ဆုံးမှတ်မိတဲ့ အချက်ကလေးကတော့ ဇနေတီ သဒိသံ ပါကံတူသော အကျိုးကိုပေးတတ်ပုံ ဆရာတော်ကိုယ်တွေ့

ဖြစ်ရပ်လေးကို ဟောကြားသွားတာပါပဲ။ ဆရာတော်ရဲ့ မိခင်ဟာ အမြွှာမွေး ဖြစ်လို့ ညီမတစ်ယောက် ရှိပါသေးသတဲ့။ မယ်တော်ရော အဒေါ်ရော စစ်ကိုင်း ဇာတိတွေပါပဲ။

အမြွှာညီအမ ဖြစ်ပေမယ့် ရုပ်ချင်းလည်း မတူပါဘူး-တဲ့။ သိတတ်တဲ့ အရွယ်ကစပြီး အကြီးမက မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေး ဂရုစိုက်သလောက် အငယ်မ ကတော့ အလှပြင်နဲ့၊ အပျော်အပါးနဲ့ အချိန်ကုန်တာပဲတဲ့။ ဒီကြားထဲ မိဘက ဆုံးမရင် မနာခံဘဲ နှုတ်လှဲထိုးသေးသတဲ့။

နောက်တော့ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ပဲ အရက်သမားနဲ့ အိမ်ထောင် ကျသွားပြီး ဆင်းရဲနေပါရောတဲ့။ အကြီးမကတော့ မိဘတွေ ပေးစားတဲ့ သူနဲ့ပဲ အချိန်ကျမှ အိမ်ထောင်ပြုခဲ့တယ်။ သူတို့နှစ်ယောက် သားသမီးတွေ ရတဲ့အခါ တူသော အကျိုးပေးတော့တာပဲတဲ့။ အငယ်မ မွေးတဲ့ သားသမီးတွေဟာ တစ်ယောက်မှ အားမကီးရဘဲ မိဘကို ဒုက္ခပေးမယ့် သူချည်းပဲ-တဲ့။

သားတွေဆိုရင် မိဘစကားကို နားမထောင်တဲ့အပြင် အရက်မူး လာရင် တစ်အိမ်လုံး ရမ်းပြီး ဆဲတော့တာပဲ-တဲ့။ အငယ်မကိုယ်တိုင် မိဘတွေ အပေါ် ပြုခဲ့တဲ့အတိုင်း ပြန်အကျိုးပေးတာပဲပေါ့။

အကြီးမကတော့ သူကိုယ်တိုင် ငယ်ငယ်ကတည်းက မိဘကို စိတ် ချမ်းသာအောင် ပြုစုလုပ်ကျွေးခဲ့တော့ သူမွေးတဲ့ သားသမီးတွေကျတော့လည်း မိဘကို ပြန်ပြုစုတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေချည်းပဲတဲ့။ အခုတော့ စိတ်ချမ်းသာစရာ အကောင်းဆုံး၊ ကုသိုလ်ရစရာ အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ ဓမ္မကထိက သား ဘုန်းကြီးထံမှာပဲ အသက်ထက်ဆုံး နေနေတဲ့အကြောင်းကို ဆရာတော် ကိုယ်တွေ့ကို ဟောသွားတာကတော့ မမေ့နိုင်အောင်ပါပဲ။

မိဘကျေးဇူးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပေရှည်သွားမိတာကို ခွင့်လွှတ်ပါ။ ကျွန်တော့်လို လူငယ်တွေ မိဘရဲ့မေတ္တာနဲ့ ကျေးဇူးကို နားလည်ပြီး ကျေးဇူး ဆပ်စေချင်လွန်းလို့ပါ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ သရဏဂုံ ကိုယ်တွေ့ကို ဆက်ကြပါစို့။

တစ်ခါတော့ ကျွန်တော့်မှာ နာတာရှည် ရောဂါတစ်ခု စွဲကပ်လို့ အိပ်ယာထ လဲနေတဲ့အချိန်ပေါ့။ တစ်နေ့ ၁၃၅၀-ပြည့်နှစ် ပြာသိုလ်ဆန်း ၁ ရက်နေ့ပေါ့။ ကျွန်တော် ရောဂါသည်းပြီး တစ်ယောက်တည်း လူးလို့မို့နေ အောင်

ခံစားနေရတယ်။ တစ်ဖက်ခန်းက အမေ သိပြီး စိတ်ဆင်းရဲမှာစိုးလို့ ကျိတ်မှိတ် ပြီး ခံစားနေတာပါ။ အဲဒီအချိန်က ဆောင်းတွင်းဆိုတော့ ညနေခြောက်နာရီ သာသာ ရှိသေးတယ်။ နေက ဝင်သွားပါပြီ။

ဒီအချိန်မှာပဲ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ထဲကို ကြာပွတ်မည်းမည်းကြီးတစ်ခု ကိုင်ထားတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ရယ်။ ခါးတောင်း ကျိုက်ထားတဲ့ ဧရာမလူကြီး နှစ်ယောက်ရယ် စုစုပေါင်း လူသုံးယောက် ဝင်လာကြတယ်။ မိန်းမရဲ့ ခေါင်း ပေါ်မှာတော့ ရွှေရောင် သရဖူလိုဟာမျိုး တစ်ခု ဆောင်းထားတာကို တွေ့ရ တယ်။ ကျွန်တော့်ကို တွေ့တွေ့ချင်းပဲ အဲဒီမိန်းမက...။

“မင်း ဒီရောဂါ ဝေဒနာကြီးကို ခံစားနေရမယ့် အတူတူ ငါတို့နဲ့ တစ်ခါတည်းလိုက်ခဲ့ပါလား။ ဟိုမှာဆိုရင် မင်း ဒီထက်အများကြီး စိတ်ချမ်းသာ မယ်” လို့ ပြောတယ်။

မှတ်ချက်။ ■ ဤနေရာ၌ လူမမာက လူ့ဘဝကို စိတ်ပျက်နေပြီး လိုက်မယ်ဟု ပြောလိုက်သည်နှင့် ချက်ချင်း သေသွားတတ်ပါသည်။ တစ္ဆေ့သရဲ့ ပြိတ္တာတို့၏ ကမ္မဇိဒ္ဓိ (ကံကပေးသောတန်ခိုး)ဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြိတ္တာတိုင်းတော့ ထိုသို့ မလုပ်နိုင်ပါ။ အတန်အသင့် တန်ခိုးရှိသောဝေမာနိက ပြိတ္တာမျိုးများသာ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ သရဏဂုံ မေ့ပြီး ရောဂါတအားသည်း နေသော သူများကိုသာ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ (စာရေးသူ)

“ကျွန်တော်က အမေ့ကို လုပ်ကျွေးရဦးမှာ၊ မလိုက်နိုင်ဘူး” လို့ လည်း ပြောလိုက်ရော သရဲမက “အသာတကြည် မလိုက်တော့လည်း ဘဝကြမ်းကြမ်း ခေါ်ရတာပေါ့” လို့ပြောပြီး လူနှစ်ယောက်ကို အချက်ပြလိုက် တယ်။ ဒီအချိန်မှာပဲ လူနှစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို မလုပ်နိုင်အောင် ကြိုးနဲ့ တုပ်လိုက် ကြတယ်။

ကြိုးနဲ့ တုပ်ပြီးတာနဲ့ သရဲမက လွဲတဲ့ပြီး ကျွန်တော့်ကို ကြာပွတ်နဲ့ ရိုက်တော့တာပါပဲ။ နာတာကတော့ အသည်းခိုက်တဲ့အထိပဲ။ ကျွန်တော့်ဘဝ တစ်သက်မှာ အဲသလောက် အသားနာတာ တစ်ခါမှ မကြုံခဲ့ဖူးပါဘူး။ ကြိုးနဲ့က လည်း တုပ်ထားတော့ ဘာမှ မတတ်နိုင်ဘဲ လူးလိမ့်ပြီး ခံနေရတာပေါ့။

အခဲရှိတဲ့ ဝေဒနာရယ်၊ အရိုက်ခံရတဲ့ ဝေဒနာရယ် ပေါင်းလိုက်တော့
“ဒီတစ်ခါတော့ ငါ သေရလိမ့်မယ်” လို့ စိတ်နှလုံး ခုံးခုံး ချမိတော့တာပဲ။
ကြာပွတ်ဒဏ်ကို လူလိမ့်ခံစားရင် တစ်ခါမှာတော့ လေသာပြုတင်းကနေ
မြင်နေရတဲ့ ရွှေမော်မောစေတီကြီးကို ဖူးတွေ့လိုက်ရတာကတော့ ထူးခြားမှု
တစ်ခုပေါ့။ ဒီအခါကျမှ အားကိုးရာ အစစ်ကို ကျွန်တော် သတိရသွားတယ်။
ဒါနဲ့ အချိန်မဆင်းဘဲ ချက်ချင်း...။

**တပည့်တော်၏ အသက်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ကိုအား ရွှေမော်မော
ဘုရားကြီးအား လှူဒါန်းပါ၏။**

လို့ နှုတ်က ဆိုလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော် အဲသလို ဆိုလိုက်ပြီးတာနဲ့ မိစ္ဆာသုံးယောက်တို့ဟာ တစ်စုံ
တစ်ယောက်က သူတို့ကို ရိုက်လိုက်သလို အသံနက်ကြီးတွေနဲ့ အော်ပြီး
ချက်ချင်း ထွက်ပြေးကုန်ကြတယ်။ မကောင်းဆိုးဝါးတွေ ထွက်ပြေးကုန်တာနဲ့
တပြိုင်နက် ကျွန်တော့်အမေကို အလန့်တကြား အော်ခေါ်လိုက်မိတယ်။

အမေ ကျွန်တော့်နား ရောက်တဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော့် တစ်ကိုယ်
လုံး ချွေးတွေ ရွှဲနစ်နေပါပြီ။ ဒီထက် ထူးခြားတာက ကျွန်တော့်မှာ ရှိနေတဲ့
နာတာရှည် ရောဂါဟာ လက်နဲ့ယူပစ်လိုက်သလို ပျောက်ကင်းသွားတော့
တာပါပဲ။ ခုတော့ ကျွန်တော်ဟာ မိခင်ကို လိမ်လိမ်မာမာနဲ့ လုပ်ကျွေးပြုစု
နိုင်ပါပြီ။

လူတစ်ယောက်ကို မသေမချင်း ရိုက်နေတာကို ထရံသာခြားတဲ့
တစ်ဘက်ခန်းက လူမကြားအောင် စွမ်းတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးတွေရဲ့ ‘ကမ္မဒိဒ္ဓိ’
တန်ခိုးကို ကျွန်တော် တော်တော်လေး အံ့ဩမိတာ အမှန်ပါပဲ။ နောက်တော့
နာလည်တဲ့ ဆရာတော်များကို လျှောက်ထားကြည့်လိုက်တော့မှ မိစ္ဆာတွေ
ထွက်ပြေးခြင်း။ ကျွန်တော့်ရောဂါ ပျောက်ခြင်းရဲ့ အဓိကအကြောင်းတွေကို
သိရပါတော့တယ်။

အဲဒါကတော့ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။

**တပည့်တော်၏ အသက်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ကိုအား ရွှေမော်မော
ဘုရားကြီးအား လှူဒါန်းပါ၏။**

ဆိုတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ စကားဟာ သရဏဂုံဆောက်တည်နည်း လေးမျိုး ထဲမှာ 'အတ္တသန္တိယျာတန သရဏဂုံ ဆောက်တည်နည်း' နဲ့ အကျုံးဝင်သွားလို့ ပါပဲ-တဲ့။ အတ္တသန္တိယျာတနဆိုတာ မိမိကိုယ်ကို ရတနာသုံးပါးအား အပ်နှင်း လှူဒါန်း ခြင်းပါပဲတဲ့။

ဒါတောင် ကျွန်တော် ဆောက်တည်တာက ဘုရားရတနာ တစ်ပါး သာ ရှိသေးတာ။ အကယ်ရွှေ့ သုံးပါးလုံးသာ ဆောက်တည်နိုင်မယ် ဆိုရင် မကောင်းဆိုဝါးတွေ အသက်များ ထွက်သွားလေမလားလို့တောင် စဉ်းစားမိပါ လေရဲ့ဗျာ။

မှတ်ချက်။ ■ မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင်၌ ဖတ်ရသော ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်ကို ပြန်လည် တန်းဆာဆင်၍ ရေးသားဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သရဏဂုံအနက် အရကျက်ပါ

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဗုဒ္ဓံ-သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တော်တိုင် မြင်၍ မြင်စေဟောဖော် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။

သရဏံ- ဘေးရန်ပယ်ဖျောက် ချမ်းသာရောက်အောင် စောင့်ရှောက် တော်မူတတ်သဖြင့် အမြတ်ဆုံးကိုးကွယ်ရာဟူ၍။

ဂစ္ဆာမိ- ယုံကြည်သိမှတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

ဓမ္မံ-မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ် ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို။

သရဏံ- ဘေးရန်ပယ်ဖျောက် ချမ်းသာရောက်အောင် စောင့်ရှောက် တော်မူတတ်သဖြင့် အမြတ်ဆုံးကိုးကွယ်ရာဟူ၍။

ဂစ္ဆာမိ- ယုံကြည်သိမှတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

သံယံ- သမ္မုတိ၊ အရိယာ နှစ်ဖြာသော သံဃာတော်အပေါင်းကို။

သရဏံ- ဘေးရန်ပယ်ဖျောက် ချမ်းသာရောက်အောင် စောင့်ရှောက် တော်မူတတ်သဖြင့် အမြတ်ဆုံးကိုးကွယ်ရာဟူ၍။

ဂစ္ဆာမိ- ယုံကြည်သိမှတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား။

သဒ္ဓါစစ်ဆိုတာ

“ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဉာဏ်ဘုရားပေါ်အောင် လုပ်ရမှာ၊ မလုပ်ကြဘဲနဲ့ ဟိုနားဘုရား ပေါ်တယ်ဆိုရင် သွားလိုက်ကြတာ တားမရ ဆီးမရ၊ နွား မိတ်သင်းကြီးလိုပဲကွယ်၊ ကောင်းလိုက်တဲ့ သဒ္ဓါတရား၊ ပါတာ အကုန်ချွတ် လျှာတာပဲ၊ ပေါ်တော်မူ အစစ် ဆိုတာ မှီနဲ့ မြစ်သာရှိသကဲ့။

အဲဒါက လွဲရင် ကိုယ့်ဘုရားကိုယ် မြှုပ်၊ ကိုယ့်အိပ်မက် ကိုယ်မြင်ပြီး လိမ်စားကြတာချည်းပဲ၊ ပေါ်တော်မူမှန်ရင် မြေထဲမြှုပ်လို့ မဆွေးတဲ့ ကျောက် ဆင်းတု၊ ဖန်သားဘုရားတွေချည်းပဲ၊ ကျွန်းသားဆင်းတု မပါဘူး။

အဲဒီလို မစဉ်းစားဘဲ အရမ်းကောင်းတဲ့ သဒ္ဓါတရားဟာ ‘သဒ္ဓါရှူး၊ ‘သဒ္ဓါနှမ်း’တဲ့၊ ငွေတုန်ပြီး ဘာမှ အကျိုးမရှိဘူး၊ အကျိုးမရှိတဲ့ နေရာမှာ သဒ္ဓါ တွေကောင်း၊ အကျိုးရှိမယ့်နေရာကျတော့ သဒ္ဓါမကောင်းကြဘူးလေ။

ဘယ်ကလာ မြန်မာတွေ ကောင်းစားမလဲကွယ်၊ ကြည့်ပါလား အလှူ ပေးတာလည်း မြန်မာ၊ မွဲတာလည်း မြန်မာ၊ အဲဒါ ‘သဒ္ဓါ’ အချိုးမကျလို့ကွယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို ကရုဏာနဲ့ ပေးကမ်းကြ၊ ထောက်ပံ့ကြတဲ့၊ ဒါမှ သဒ္ဓါအစစ်ကွဲ့၊ အခုတော့ မဟုတ်တာလုပ်ပြီး ညာရင် သဒ္ဓါတရားက ကောင်းပြီ၊ အဲဒါ သဒ္ဓါတရားအစစ်မဟုတ်ဘူးကွယ်၊ ဒီငိုတဲ့”

(ကချင်ပြည်နယ်၊ နမ္မားမြို့၊ မင်္ဂလာရာမကျောင်း ဆရာတော် ဦးညဏ၏ ‘တရားစစ်တမ်း ဆွေးနွေးခန်း’ စာအုပ်မှ)

* * *

ပိန္နဲဒီဘုရင်နှင့် သရဏဂုံရှင်

ယခုဖော်ပြတော့မည့် ဖြစ်ရပ်ကား ပိန်းကြယ်မှု အသွယ်သွယ်နဲ့ ပြွမ်းဘီးနေတဲ့ ဖြစ်ရပ်မို့ စိတ်ကူးယဉ် ဒဏ္ဍာရီတစ်ခုလို့ ယင်မသွားဖို့တော့ စောစောက ကြိုတင် တောင်းပန်ထားပါရစေ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီတကယ့်ဖြစ်ရပ် အကြောင်းကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သူဟာ ဘာသာခြား လူမျိုးပြားတစ်ယောက် ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။

သူကတော့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး သမိုင်းဆရာ 'ဂျီအီးကောဘေး'ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာခြားလည်းဖြစ်၊ လူမျိုးခြားလည်း ဖြစ်တဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လွန်လွန်ကဲကဲ ဂုဏ်တင်မရေးမှာကတော့ သေချာလှပါတယ်။ ယခုဖြစ်ရပ်ကို 'မြန်မာ့သမိုင်း အကျဉ်းချုပ်' စာအုပ်မှာ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဓမ္မရသ၊ သုတရသ၊ ကရုဏာရသ၊ ဘယာနက ရသ၊ ဝီရရသ စတဲ့ ရသမျိုးစုံကို ခံစားကြည့်ရအောင်ပါ။

ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုး

အေဒီ (၁၀၄၃-၁၀၅၇) လောက်ကပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ မွန်တို့ဌာနီ ဟံသာဝတီမှာ စိုးမိုး အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေတဲ့ ဘုရင်တစ်ပါးကတော့ တိဿပါတဲ့။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘဲ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီနှစ်မျိုး ထူးခြားပုံကို ရှင်းပြပါရစေ။

မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာက မိမိရဲ့ အဘိုးတွေ၊ အဘွားတွေ၊ အဖေတွေ၊ အမေတွေက ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ခဲ့လို့သာ မိမိလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်လိုက်ရတယ်။ သိတဲ့၊ တတ်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေကိုလည်း ဆည်းကပ် မေးမြန်းခြင်း တရားနာခြင်းလည်း မရှိဘူး။ တစ်ခါ ဘာသာရေး စာပေကိုလည်း တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ မလေ့လာဘူး။ အဲဒီလိုမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဟာမိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာပါ။

တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာကတော့ အချိန်အားလေးရခိုက်မှာ ဘာသာရေးစာပေအချို့ကိုလည်း ထိုက်သလောက် လေ့လာဖတ်ရှုတယ်။ တတ်သိနားလည်တဲ့ ဆရာတွေဆီ ဆည်းကပ်ပြီး မရှင်းလင်းတာ မေးမြန်းတယ်။ ကြုံတဲ့အခါ တရားဒေသနာများကို နာကြားတယ်။ အဲဒီအတွက် ဗုဒ္ဓကို တကယ်ကြည်ညို လေးစားပြီး ဘာသာကိုလည်း အသက်ထက် တန်ဖိုးထား သွားတယ်။ အဲသလို ဗုဒ္ဓဘာသာမျိုးကမှ တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာပါ။

ဒီဗုဒ္ဓဘာသာ နှစ်မျိုးဟာ သာမန် အချိန်မှာတော့ အတူတူပါပဲ။ ထူးသွားတဲ့ အချိန်ကတော့ ဘာသာခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျတဲ့အချိန်၊ တခြား ဘာသာကနေ ဥစ္စာစည်းစိမ်တွေ၊ မိန်းမဆိုရင် ယောက်ျား၊ ယောက်ျားဆိုရင် မိန်းမနဲ့ ဆွဲဆောင်လာတဲ့ အချိန်ပါပဲ။

အဲဒီအချိန်ရောက်ပြီဆိုရင်တော့ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဟာ ဘာသာခြားနောက်ကို ကောက်ကောက်ပါအောင် ပါသွားတတ်ပြီး တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကတော့ ကျောက်တောင်ကျောက်ခဲလို့ မယိုင်လဲဘဲ တည့် မတ်ပြီး နေနိုင်ပါတယ်။ အခု တိဿဘုရင်က မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း အနားမှာ ခ၊စားနေတဲ့ ပြာဟူဇာဘာသာဝင်

အမတ်တွေက-

“အရှင်မင်းကြီး၊ အရှင်မင်းကြီးတို့ ကိုးကွယ်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဆိုတာ ဟာ လောကမှာ ရှိမှ မရှိတော့ဘဲ။ ဒါကြောင့် သေသွားတဲ့သူရဲ့ ရုပ်တူကို ကိုးကွယ်နေတယ်ဆိုတာ အသုဘရုပ်ကို ကိုးကွယ်နေတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ အဲဒါကို ကိုးကွယ်မယ့်အစား ကျွန်တော်မျိုးတို့ရဲ့ ဘယ်တော့မှ မသေတဲ့ ထာဝရဗြဟ္မာကြီးကို ကိုးကွယ်တာက ပိုမြင့်မြတ်တာပေါ့”

လို့ ရက်အတန်ကြာ ဆွဲဆောင်လိုက်တာနဲ့ မိနိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တိဿမင်းဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ယူပြီး မြင့်မြတ်လှတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတော့တယ်။

အတွေးအခေါ် အသိဉာဏ်နည်းပါးသူတွေရဲ့ လက်ထဲကို အာဏာ ရောက်သွားခြင်းဟာ နဂိုကမှ အကန်အကျောက်ဝါသနာပါတဲ့ မြင်းကို ချိုတပ်ပေးလိုက်သလို တစ်ပါးသူတွေ ပိုမို ဒုက္ခရောက်ဖို့ရာ ဖန်တီးပေးလိုက်သလိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ခုလည်း ကြည့်လေ။ သူ့ကိုယ်တိုင် ဘာသာပြောင်းရုံနဲ့ မပြီးသေးဘဲ ဟံသာဝတီ မြို့သူမြို့သား အားလုံးကိုပါ သူ့လို လိုက်ပြီး ဘာသာပြောင်းရမယ် လို့ အမိန့်ထုတ်တယ်။

သူထုတ်တဲ့ အမိန့် အပြည့်အစုံက ‘ယနေ့မှစ၍ ဟံသာဝတီ မြို့သူမြို့သား အားလုံးတို့သည် ဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို စွန့်၍ ဗြဟ္မဏအယူဝါဒကို ယူကြရမည်။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကိုလည်း အားလုံး ဖျောက်ဖျက်ပစ်ကြရမည်။ ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုတော်များ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူကို တွေ့လျှင် သေဒဏ်ပေးမည်’ လို့ အမိန့် ထုတ်လိုက်တယ်။

ဒီတော့လည်း ‘ဗုဒ္ဓဝါဒထက် အသက်ကို ပိုမိုမြတ်နိုးသူ’ အများစုတို့ ဟာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို ရေမျောသူက မျောတယ်၊ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးသူက ဖျက်ဆီးတယ်၊ တောနက်ထဲသွားပစ်တဲ့သူက ပစ်ကြတယ်။ တစ်တိုင်းပြည်လုံး နီးပါး ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို ဖျောက်ဖျက်ပြီး ဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို စွန့်နေကြတဲ့ အချိန်မှာ ‘အသက်ထက် ဗုဒ္ဓဝါဒကို ပိုမိုမြတ်နိုးတဲ့’ အာဇာနည် အမျိုးသမီး တစ်ဦးလည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

အသက်ထက် ဗုဒ္ဓဝါဒကို မြတ်နိုးသူ

သူကတော့ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ သူဌေးသမီး ဟံသာဝတီမြို့သူလေး တလထော်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ တလထော်ဆိုတာ မွန်နာမည်ပါ။ မြန်မာလိုတော့ 'တရားသခင်မ' လို့ အဓိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ သူမကတော့ သူမနေတဲ့ တိုက်ခန်းထဲ မှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ကိုးကွယ်လျက်ပါပဲ။ ဘယ်သူမှ တားလို့လည်း မရ ပါဘူး။ တစ်နေ့တော့ တလထော်နဲ့ သူ့ရဲ့ အချွေအရံတွေ မြစ်ထဲမှာ ရေးချိုး နေကြပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ဟိုး... မြစ်ညာကနေ တလထော်တို့ ရေးချိုးနေတဲ့ ဆီကို ရွှေရောင်တလက်လက်နဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ရှစ်ဆူ မျောပါတာကို တွေ့မြင်ကြရပါတယ်။ အသက်ဘေးကို ကြောက်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ မျှော လိုက်တဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတွေပဲပေါ့။ ဒီအခါမှာ တလထော်ဟာ မျောပါလာတဲ့ ဆင်းတုတော်တွေကို သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း လိုက်ဆယ်တယ်။ သူ့အချွေအရံ တွေကိုလည်း လိုက်ဆယ်ခိုင်းတယ်။ ရံရွှေတော်တွေက-

“အရှင်မ၊ တိဿဘုရင်ကြီးက ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ကိုးကွယ်တဲ့ သူတွေကို သေဒဏ်ပေးမယ်လို့ အမိန့် ချမှတ်ထားပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဆင်း တုတော်တွေကို မဆယ်ပါနဲ့။”

လို့ တားကြတဲ့အခါ တလထော်က

“ညီမတို့ ဆယ်သာဆယ်ကြ၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ကိုးကွယ်လို့ သတ် မယ်ဆိုရင် ကျွန်မ ဆယ်ခါပြန်သေရဲပါတယ်။ ဒီဆင်းတုတော်တွေနဲ့ ပတ်သက် လို့ ကျွန်မ အားလုံးတာဝန်ယူပါတယ်” လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီစကားကို ထောက်ကြည့်ရင် တလထော်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ ပတ်သက် လာရင် အရာရာကို ရင်ဆိုင်ရဲတဲ့ သတ္တိတွေ ရှိနေတာကတော့ သေချာနေပါပြီ။ ဒီသတ္တိတွေကို အသက်ငယ်ငယ်သာရှိသေးတဲ့ တလထော်တစ်ယောက် ဘယ် လိုများ ရလာသလဲလို့ တွေးကြည့်သင့်တယ်။ ဒီမေးခွန်းရဲ့ အဖြေကိုတော့ အမရပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အောက်ပါ ဩဝါဒထဲမှာ ရှာကြည့်နိုင်ပါတယ်။

ဘုရားပေးတဲ့ သတ္တိ

တစ်မျိုးမျိုးသော အလုပ်ကိစ္စရှိရင် ဘုရားကို အမှတ်ရနေပါ။ အခါမရွေး အမှတ်ရနေရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ ဒီလို ဘုရားအာရုံ ယူနေတော့ သတ္တိ အလိုလို ထက်မြက်လာတယ်။ စိတ်တွေဟာ ဘုရားအာရုံ အမြဲယူနေရတော့ တည်ကြည်မှု (သမာဓိ)ကို ရလာတယ်။

ဒီလို တည်ကြည်လာတော့ ရဲရင့်ထက်မြက်တဲ့ သတ္တိ ကောင်းတွေ ပေါ်လာရတာပဲ။ သွားလာရာမှာ ဘုရားအာရုံနဲ့သွားရင် ကြမ်းတမ်းတာ မရှိပါဘူး။

ဒီဩဝါဒကို ကြည့်လိုက်ရင်ပဲ တလထော်ရဲ့ သတ္တိတွေ ဘယ်လိုက ဘယ်လို ရလာသလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို သိလောက်ပါပြီ။ တစ်နည်းအားဖြင့် တလထော်ဟာ အထက်တန်းစား တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို ယခုလို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပူဇော်ရဲခြင်း ဖြစ်ပါတယ်လို့ ယူဆရပါတယ်။

အထက်တန်းစား တကယ့်ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက ကုသိုလ်ကံ ကြောင့် ကောင်းကျိုးခံစားရမယ်၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့် မကောင်းကျိုး ခံစားရမယ်ဆိုတဲ့ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဟာ လင်းလင်းရှင်းရှင်း ရှိကြတယ်။ အောက်တန်းစား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကတော့ ကောင်းကျိုးခံစားရရင် နတ်မ၊ လို့ ဘိုးတော်မ၊ လို့ ယူဆပြီး၊ မကောင်းကျိုးခံစားရပြန်တော့ ပါပဂြိုဟ်ထဲ ရောက်လို့၊ စီးပွားပျက်ကိန်း ကြုံနေလို့ စသောအားဖြင့် အမှားတွေကို ယုံပြီး ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဟာ လုံးလုံး ကွယ်ပျောက်နေကြရတယ်။

တလထော်ကတော့ အဲဒီအထဲမှာ မပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ရှစ်ဆူကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပူဇော်ရဲတာပေါ့။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေ သူကိုးကွယ်တာဟာ ကုသိုလ်အလုပ်ပဲ။ ကုသိုလ်အလုပ် ဖြစ်တဲ့အတွက် ပေးမယ့် ပေးရင် ကောင်းကျိုးကိုပဲ ပေးရမယ်။ မကောင်းကျိုးကတော့ ဘယ်လိုမှ မပေးနိုင်-လို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါဓာတ်မျိုးကလည်း လူတိုင်းမှာတော့ ရှိဖို့ မလွယ်လှပါဘူး။

နောက်ပြီး “တလထော်၊ နှင် ရတနာသုံးပါး စွန့်မလား၊ ခေါင်းဖြတ် အသတ်ခံမလား” လို့မေးခဲ့ရင် တလထော်ဟာ ခေါင်းသာဖြတ် အသတ်ခံမှာပါ။ ရတနာသုံးပါးကို မစွန့်ပါဘူး။ အဲဒီလို သဒ္ဓါမျိုးကို စာကဆိုတာကတော့ အဝေစွ ပသန္တ (ရတနာသုံးပါးကို မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း) လို့ ဆိုပါတယ်။

စာရှုသူများလည်း အဲဒီ သဒ္ဓါမျိုးကို မိမိသန္တာန်မှာ ရှိအောင် ကြိုးစား ထားမယ်ဆိုရင် တလထော် ကျော်ဖြတ်ခဲ့တဲ့ အန္တရာယ် အမျိုးမျိုးကို စာရှုသူများ လည်း ကျော်ဖြတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တလထော်ဟာ ရေထဲက ဆယ်လို့ရတဲ့ ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုတော်များကို အမွှေးနံ့သာများနဲ့ ရေသပ္ပယ်ပြီး သူနေတဲ့တိုက်ခန်းမှာ ကိုးကွယ်ထားလိုက်ပါတော့တယ်။

နောက်တစ်နေ့မှာပဲ ဒီသတင်းကို ရသွားတဲ့ တိဿဘုရင်ကြီးဟာ လွန်စွာ ဒေါသထွက်ပြီး တလထော်ကို ချက်ချင်း ဖမ်းခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ရဲမက်တွေ လာဖမ်းကတည်းက တလထော်ဟာ မိမိရဲ့ ပွားများနေကျ ဖြူစင် အေးမြတဲ့ မေတ္တာဓာတ်ကို တိဿဘုရင်ကြီးနဲ့တကွ နန်းတွင်းသူ၊ နန်းတွင်းသား အားလုံးထံကို ပို့လွှတ်ထားလိုက်ပါတယ်။

စိတ်ဆိုးတဲ့ ဒေါသကို မိမိသန္တာန်မှာ လုံးဝ အဖြစ်မခံပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒေါသဟာ အကုသိုလ်ဆိုတော့ မကောင်းကျိုးပဲ ပေးမယ်။ မေတ္တာက ကုသိုလ်ဆိုတော့ ကောင်းကျိုးပေးမယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒေါသ အဖြစ်မခံဘဲ မေတ္တာကိုသာ တွင်တွင်ပွားနေတာပါ။ မေတ္တာပို့တာနဲ့ လုံလောက် ပြီလို့ မလှူဆဘဲ သရဏဂုံသုံးပါးကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဏာယ်ပြီး ဆောက်တည် နေပါတော့တယ်။

နန်းရင်ပြင် မရောက်တာနဲ့ ဒေါသဖြစ်နေတဲ့ တိဿဘုရင်နဲ့ ဗြာဟ္မဏ အမတ်တွေဟာ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းပင် မပြုလုပ်တော့ဘဲ တလထော်ကို သူတို့ ရှေ့မှာတင် မသေမချင်း ဆင်းနင်းသတ်ဖို့ အမိန့် ချမှတ်လိုက်ပါတော့ တယ်။ လက်ပြန်ကြီး တုပ်ထားတဲ့ တလထော်ရှိရာကို အရက်မူးအောင် တိုက် ထားတဲ့ လူနင်းသတ်နေကျ ဆင်ကြမ်းကြီးတစ်ကောင်ကို မောင်းခေါ်လာ ခဲ့ပါသည်။

ဒီအချိန်မှာ တိဿဘုရင်နဲ့ မိစ္ဆာများက တစ်ဖက်၊ တလထော်က

တစ်ဖက် ဖြစ်နေပါသည်။ တလထော်နောက်မှာ ဘယ်သူမှ မနေရဲတော့ပါဘူး။ ဒါကိုလည်း တလထော် သိပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ အားမကီးဘဲ သရဏဂုံသုံးပါးကိုသာ ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်နေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်- တလထော် နောက်မှာ မားမားမတ်မတ် နေတာဆိုလို့ ရတနာသုံးပါးပဲ ရှိပါတော့တယ်။

နင်းသတ်ဖို့လာတဲ့ ဆင်ကြီးဟာ တလထော်နားကို ရောက်တာနဲ့ မနင်းရဲတော့တဲ့အပြင် “စူးစူးဝါးဝါး တစ်ချက်တည်းအော်ပြီး” နောက်ပြန် လှည့်ပြေးတော့တာပဲ။ ဆင်ဦးစီးလည်း ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ပါဘူး။ တိဿဘုရင်နဲ့ ဗြာဟ္မဏအမတ်တွေကတော့ ဘယ်မှာ အခဲကျေလိမ့်မလဲ။

“မင်းတို့ ကြောက်တတ်တဲ့ ဆင်ကိုမှ ခေါ်လာတာကိုကွ၊ သွား ဒီထက်ဆိုးတဲ့ ဆင်ကြမ်းတစ်ကောင်ကို ထပ်ခေါ်နင်းခိုင်းစမ်း” ဆိုတဲ့ တိဿဘုရင်ရဲ့ အမိန့်နဲ့အတူ နောက်ထပ် ကြမ်းပေ့ဆိုတဲ့ ဆင်တစ်ကောင်ကို ခေါ်လာခဲ့ပြန်ပါပြီ။ နောက်ထပ် ခေါ်လာတဲ့ဆင်ဟာလည်း တလထော်နားကို ရောက်တာနဲ့ စူးစူးဝါးဝါး အော်ပြီး လှည့်ပြေးပြန်တာပါပဲ။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သရဏဂုံ သုံးပါးကို ကိုယ်လုံး ခြုံထားတဲ့အတွက် တလထော်ကို ဆင်းရိုင်းတွေက မနင်းရဲ တာပါ။ ဒါကို တိဿဘုရင်နဲ့ ဗြာဟ္မဏအမတ်တွေဟာ မသိကြပါဘူး။

ဒါ့ကြောင့်လည်း ဗြာဟ္မဏအမတ်များက တိဿဘုရင်နား ကပ်ပြီး-
“အရှင်မင်းကြီး၊ ဒီမိန်းမဟာ သာမန်မိန်းမ မဟုတ်လောက်ဘူး။ ပညာသည်စုန်းမ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ စုန်းမများဟာ ရိုးရိုးသတ်လို့ မသေပါဘူး ဘုရား”

လို့ လျှောက်တော့ တိဿဘုရင်က. . .
“ဒါဖြင့် ဘယ်လိုသေအောင် သတ်ရမလဲ”
“မှန်ပါ။ မီးရှို့သတ်ရင် သေနိုင်ကြောင်းပါ”
“ကိုင်း ဆင်နင်းသတ်မရတဲ့ တလထော်ကို မသေမချင်း မီးရှို့သတ်ကြစေ”လို့ အမိန့်တော် ထပ်မှတ်ပြန်ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ အာဏာပါးကွက်သားများက လောင်စာထင်းတွေ အသင့်ပြင်ပြီး ကြီးတုပ်ထားတဲ့

တလထော်ကို ထင်းပုံပေါ်တင်ပြီး မီးတင်ရှို့လိုက်ကြပြန်ပါပြီ။ လောင်စာ ထင်းများကား တဖျင်းဖျင်းမြည်ကာ တောက်လောင်နေကြလေပြီ။ သရဏဂုံ သမီးပျိုကား ဒေါသတစ်ချက်မဝင်၊ သရဏဂုံအရွတ် တစ်ချက် မပျက်ခဲ့ပါပေ။

လောင်စာထင်းများ ပြာကျကာ ကုန်သွားသော်လည်း သရဏဂုံ ကိုယ်လုံး ခြုံထားသော တလထော်၏ မွှေးညှင်းတစ်ပင်ကိုပင် မီးမလောင်ခဲ့ပါ။ တိဿဘုရင်နှင့် ဗြာဟ္မဏအမတ်များ ချွေးပြန်နေကြပြီ။ နောက်လူတွေ ကြောက်လန့်သွားအောင် စံပြအနေဖြင့် ရက်ရက်စက်စက် သတ်ပြကာမှ မသေဘူးဖြစ်နေရာ မည်သို့ သေအောင် သတ်ရမည်ကို မတွေးတတ်အောင် ဖြစ်နေကြသည်။

ဗြာဟ္မဏအမတ် တစ်ယောက်က-

“အရှင်မင်းကြီး၊ ဒီမိစ္ဆာမ မသေလို့တော့ မဖြစ်ဘူး၊ တော်ကြာ ကျန်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေပါ ကမ်းတက်လာနိုင်တယ်၊ ဒီတော့ တစ်ခါတည်း မြေမြှုပ်ပြီးသာ အဆုံးစီရင်ခိုင်းပါတော့ဘုရား”

ထိုအမတ်ကြီး၏ အကြံပေးချက်ဖြင့် တလထော်ကား နက်လှသော ကျင်းကြီးထဲတွင် အပြီးတိုင် မြေဖို့အသတ်ခံရန် ရောက်ရှိနေလေပြီ။ မြေဖို့ သတ်ရန် အာဏာပါးကွက်သားများ အသင့်ပြင်နေကြစဉ်မှာပင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော တိဿဘုရင်ကား ကျင်းထဲမှ ဒေါသကင်းစင် ဖြူမွတ်ဝင်း စင်နေသည့် သရဏဂုံ သမီးပျို တလထော်၏ မျက်နှာကလေးကို တစ်ချက် ကြည့်မိသွားသည်နှင့် မဝေခွဲနိုင်သော အတွေးများက အလျှိုလျှို ဝင်ရောက် လာကြသည်။

“အင်း... ဒီမိန်းကလေးဟာ တော်တော်ကို ထူးရှားတာပဲ၊ တို့က သူ့ကို ဒီလောက် မသေမချင်း သတ်နေတာတောင် သူ့မျက်နှာမှာ ဒေါသဖြစ်တဲ့ အသွင် တစ်ချက်မှ မတွေ့ရဘူး၊ တကယ့်သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ အသွင် အပြင်မျိုးပဲ၊ ပြီးတော့ ရတနာသုံးပါးအပေါ် ယုံကြည်တဲ့သူရဲ့ သဒ္ဓါတရား ကလည်း အံ့မခန်းပါလား။

ဒီလောက် ရက်ရက်စက်စက် မသေမချင်း သတ်နေတာတောင် ကြောက်လန့်ပြီး ရတနာသုံးပါးကို စွန့်ပါတော့မယ်-လို့ တစ်ချက်မပြောဘူး။

တစ်ချက် မတောင်းပန်ဘူး။ သာမန် မိန်းမပျိုမျိုးဆို လန့်တာနဲ့တောင် သေသွားလောက်တယ်။

“ရတနာသုံးပါးအပေါ် ဒီလောက်ယုံကြည်အာကိုးနေတဲ့ မိန်းကလေးကို ငါတို့က အခွင့်ရေးတစ်ခုတော့ ပေးသင့်တယ်”

ထိုအတွေးနှင့်အတူ မြေဖို့ရန် ပြင်နေကြသော အာဏာသားများကို ခေတ္တ တားမြစ်လိုက်ကာ တလထော်ကို ချထားသော ကျင်းနှုတ်ခမ်းသို့ သွားကာ-

“ဒီမှာမိန်းကလေး၊ မင်း ဗုဒ္ဓအပေါ် ဒီလောက် ယုံကြည်နေတယ် ဆိုရင် မင်းကို အခွင့်အရေးတစ်ခု ပေးမယ်။ မင်းကိုးကွယ်ထားတဲ့ မင်းအိမ်က ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ရှစ်ဆူကို ဟောဒီနန်းတော်ထဲ ကောင်းကင်က ကြွလာအောင် မင်း ပင့်ပြုနိုင်မလား၊ အကယ်၍ အဲဒီလို ကောင်းကင်ကနေ ကြွလာအောင် မင်း ပင့်နိုင်မယ်ဆိုရင် မင်း အသက်ကို ချမ်းသာပေးမယ်။ ငါလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာအယူကို ပြန်ယူမယ်” လို့ ပြောလိုက်ပြီး တလထော် မျက်နှာကလေးကို သေချာ စိုက်ကြည့်လိုက်သည်။ တိဿဘုရင် မျှော်လင့်ထားသည်က-

“အရှင်မင်းကြီး မဖြစ်နိုင်တာတွေကို ခိုင်းနေမယ့်အစား တစ်ခါ တည်းသာ မြေဖို့သတ်လိုက်ပါတော့” လို့ ညှိုးငယ်သော မျက်နှာလေးနဲ့ ပြောလိုက်မည့် တလထော်၏ သနားစဖွယ် စကားသံကို ကြားရလိမ့်မယ်လို့ ထင်ခဲ့သည်။

သို့သော် တိဿဘုရင် မျှော်လင့်သလိုကား ဖြစ်မလာခဲ့။ မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည် လင်းလက်သွားသော ဝင်းပသည့် မျက်နှာကလေးဖြင့် တလထော် လျှောက်ထားလိုက်သည်က-

“အရှင်မင်းကြီး၊ မင်းမှာသစ္စာ လူမှာကတိဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း သစ္စာတည်ပါစေ၊ ကိုးကွယ်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို ကောင်းကင်က ကြွလာအောင် ကျွန်တော်မျိုးမ ပင့်ပေးပါ့မယ်။ လောလောဆယ် ကျွန်တော်မျိုး မလက်မှာ ချည်တုပ်ထားတဲ့ ကြိုးတွေကိုသာ ဖြေပေးပါ”

တလထော် စကားဆုံးတာနဲ့ တိဿဘုရင်ကြီးမှာ အလိုလို လေးစားကြည်ညိုသောစိတ်များ ပေါ်လာတဲ့အတွက် ကိုယ်တိုင်ပင် တလထော်လက်မှ

ကြီးများကို ဖြေပေးလိုက်ပါတော့တယ်။ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် တရားသခင်မခေါ် တလထော်ကား ဗုဒ္ဓဆင်းတုသော်များကို သမ္မာပြုကာ ပင့်လိုက်ပါလေပြီ။

“အတုမဲ့ ငြိမ်းအေးရာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီး ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်မသည် အရှင်မြတ်ကိုယ်စား ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များကို ကောက်ယူဆေးကြော၍ အသက်နှင့်လဲကာ ကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော၊ ဓမ္မဂုဏော အနန္တော၊ ယဂုဏော အနန္တော
‘ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ဘုရားတရား၊ သံဃာ ရတနာမြတ် သုံးပါးသည် ပိုင်းခြားမထင် ဂုဏ်အင်အနန္တ ဘုန်းတန်ခိုး တေဇော် ကြီးမြတ်တော်မူလှပါသည် ဘုရား။

ဤမှန်တန်သော သမ္မာစကားကို ဆိုရခြင်းကြောင့် . . . အရှင် ကိုယ်တော်စား ရုပ်ပွားတော် ရှစ်ဆူတို့သည် တိဿဘုရင် နန်းရင်ပြင်ပေါ် ကောင်းကင်ထက်၌ ကြွလာစေမိလိမ့် တည်နေတော်မူလှည့်ကြပါစေသား၊ အရှင်မြတ်ဘုရား”။

တလထော်၏ သမ္မာစကားဆုံးသည်နှင့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ရှစ်ဆူ တို့ဟာ ကောင်းကင်ခရီးက ဈာန်ယာဉ်စီးပြီး ရွှေရောင်တဖိတ်ဖိတ်နဲ့ ကြွလာ တော်မူလာကြပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာပဲ ဟံသာဝတီ ပြည်သူပြည်သား အားလုံးတို့ ဟာ “တလထော် သမ္မာပြုပြီး ပင့်လိုက်တာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေ ကောင်းကင် က ကြွလာသတဲ့” ဆိုတဲ့ စကားနဲ့အတူ လက်အုပ်ချီရှိခိုးပြီး တိဿဘုရင်ရဲ့ နန်းရင်ပြင်ထဲကို စုပြုံ ရောက်လာကြပါတော့တယ်။

ဒီအချိန်မှာ ကောက်ကျစ်ယုတ်မာခဲ့ကြတဲ့ ဗြာဟ္မဏအမတ်တွေ ကတော့ ပြေးပေါက် မှားနေကြပါပြီ။ သူတို့ဟာ အသောကမင်းကြီးရဲ့ ရေးထိုးခဲ့တဲ့ ကျောက်စာထဲကလို အဆုံးအမလေးများ ရထားခဲ့ရင် ဒီလောက် ဆိုးကြမယ် မထင်ဘူး။ အဲဒီ ကျောက်စာ အဆုံးအမလေးက-

ဘာသာတရားဟူသမျှသည် တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးသော အကြောင်းများကြောင့် ကြည်ညိုလေးစားထိုက်သည်ချည်း ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ဘာသာဝင် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ ဘာသာ ညတရားကို အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်စဉ်- အခြားဘာသာဝင်များ၏ ဘာသာတရားများကိုလည်း မြင့်မား အောင် ဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုရ၏” တဲ့။

ဘယ်လောက်များ သူတော်ကောင်းပီသတဲ့ အဆုံးမလေးလဲလို့ ဒီလို အဆုံးအမမျိုး ပေးနိုင်တာ ဘာကြောင့်လဲလို့ မေးလာခဲ့ရင်တော့ သီရိဓမ္မာ- သောကမင်းကြီးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လို့ပဲလို့ အကျဉ်းချုပ်ဖြေရမှာပါ။

ကဲ-ဆက်ကြဦးစို့. . . ။

တိဿဘုရင်ကြီးလည်း ကောင်းကင်က ကြွလာပြီး ပလ္လင်ထက်မှာ စမ္ပိုယ်တော်မူနေတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို ပီတိမျက်ရည် တရွဲရွဲနဲ့ ပူဇော်ကန် တော့ပြီး ကျင်းထဲက သရဏဂုံမယ် တလထော်ကလေးကို ကိုယ်တော်တိုင် ဆယ်ယူ တောင်းပန်ပြီး ‘ဘဒြာဒေဝီ’ ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ တောင်ညာစံဒေဝီ မိဖုရား ကြီးအဖြစ် မြှောက်စား ချီးမြှင့်တော်မူပါတယ်။

အဝိညာဏက အသက်မရှိတဲ့ ဆင်းတုတော်တွေတောင် ဒီလောက် တန်ခိုးစွမ်းအား ရှိခဲ့ရင်. . . သဝိညာဏက အသက်ရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓ ကိုယ်တော်တိုင် ဆိုရင် ဘယ်လောက်များ တန်ခိုးအာနိသင် ကြီးလှိုက်မလဲ လို့ မှန်းဆကြည်ညို ရင်း တိဿဘုရင်ကြီးဟာ ချက်ချင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပြန်ဖြစ်သွားပါတယ်။ တလထော်ကို အကြောင်းပြုပြီး ရှင်ဘုရင်နဲ့ အတူ တိုင်းသူပြည်သား အားလုံး တို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပြန်ဖြစ်ခဲ့ကြရပါတယ်။

ခန္တီတရား လက်ကိုင်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များမို့ ဗြာဟ္မဏအမတ် တွေကိုလည်း သတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုဘဲ တိုင်းပြည်ကနေပဲ နှင်ထုတ်လိုက်ကြ ပါတယ်။ အရာရောက်လာတဲ့ တလထော်ဟာ ဟံသာဝတီမြို့ (ယခုပဲခူးမြို့) ပတ်ဝန်းကျင်မှာ စေတီအပါအဝင် သာသနိက အဆောက်အအုံတွေ များစွာ လှူဒါန်းခဲ့ပါတယ်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်လို့ ပျက်စီးပျောက်ကွယ်သွားတဲ့ စေတီ ပုထိုးဘုရားတွေက များပါတယ်။ မှတ်မှတ်ရရ ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ ကျန်နေသေးတာ ကတော့ ပဲခူးက ‘ရွှေသာလျောင်း ဘုရားကြီး’ ပါပဲ။ အဲဒါ တလထော် လှူဒါန်း

ခဲ့တဲ့ ဘုရားများစွာထဲက တစ်ဆူပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပုဂံ အနော်ရထာမင်းကြောင့် မြန်မာတွေ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ခဲ့ရတာမို့ အနော်ရထာမင်းဟာ မြန်မာ အားလုံးရဲ့ ကျေးဇူးရှင် တစ်ဦးပါ။

ထို့အတူ တလထော်ဟာလည်း မြန်မာတွေရဲ့ ဘာသာရေး ကျေးဇူး ရှင် တစ်ဦးပါ။ ဘုကြောင့်လည်းဆိုရင် အဲဒီအချိန်က တလထော်သာ အသက်နဲ့ လဲပြီး ရတနာသုံးပါးရဲ့ဂုဏ်ကို မကာကွယ်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟာ မွန်တွေရဲ့ လက်ထဲမှာတင် ရောက်သွားလောက်ပါပြီ။ မွန်တွေဆီမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ မရှိတော့ဘူးဆိုရင် ပုဂံက အနော်ရထာမင်းဟာလည်း မြန်မာတွေ ဆီ ရောက်အောင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဆောင်ပေးနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် တလထော်လည်း မြန်မာတွေအပေါ် ပုဂံ အနော်ရထာလို့ ကျေးဇူး များခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့်ရာမညအနော်ရထာလို့ ခေါ်ဝေါ်သင့်ကြောင်းပါ။

ကျမ်းကိုး။ ။ဓမ္မာစရိယ ဦးဌေးလှိုင်၏ ‘ရတနာသုံးပါးကျေးဇူး’ စာအုပ်မှ။

ရတနာသုံးပါးဆိုတာ

ဘုရားအစစ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓေါ သဗ္ဗညုတဉာဏ်။
တရားအစစ်ဆိုတာ ဓမ္မောလောကုတ္တရော နဝ။
သံဃာအစစ်ဆိုတာ သံဃော မဂ္ဂဖလဌော စ။

(ဝေဘူဆရာတော်)

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစွမ်းသုံးပါး

သိရန်မှန်က၊ မကျန်ရအောင်
လုံးဝစုံလင်၊ အကုန်မြင်
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အစွမ်းတည်း။
သိသည့်တရား၊ များအပြား၌
ဟောထားစဖွယ်၊ နည်းသွယ်သွယ်ကို
ချယ်လှယ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။
ကျွတ်ထိုက်ကြပေ၊ များဝေနေ၏

ကုန္တေစရိုက်၊ သူ့အကြိုက်ကို
နှိုက်ချွတ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်
သဗ္ဗညုဉာဏ်တော်အစွမ်းတည်း။
ဉာဏ်တော်စွမ်းပကား၊ ဤသုံးပါးကြောင့်
အများဝေနေ၊ ကျွတ်လွတ်စေဖို့
မနေမနား၊ သက်တော်အားဖြင့်
ကြီးမားလေဘိ၊ ရှစ်ဆယ်ပြည့်၍
ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည့်တိုင်အောင်၊ သယ်ယူဆောင်
ဘုန်းခေါင် ငါတို့ဘုရားတည်း။

(အမရပူရိ၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်)

တရားတော်ကို ကြည်ညိုရင်

ဘုရားဟောထက် ဗေဒင်ကို ယုံသူတွေ၊ မန္တန်ကျမ်းကို ယုံသူတွေ
က များပါတယ်။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ထုတ်တဲ့ သင်္ကြန်စာမှာ ဗြာဟ္မာမင်းကြီးရဲ့
ဦးခေါင်းပြတ်ကြီးကို နတ်သမီးများ တစ်ယောက်လက်ကို တစ်ယောက်ကမ်းနေ
တာမြင်တယ် မဟုတ်လား၊ မြတ်စွာဘုရားက 'နတ်၊ ဗြာဟ္မာတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်
သည် ကမ္မဇရုပ်တွေချည်းမို့ သေလျှင် မီးတောက်သဖွယ် ပျောက်ကွယ်
တတ်တယ်လို့ ဟောတယ်။

ဗေဒင်ကယခုထိ ခေါင်းပြတ်ကြီးက မပုပ်သေးဘူး၊ မြန်မာပြည်က
ယုံကြည်လက်ခံသမျှ ပုပ်မှာ မဟုတ်သေးဘူးကွဲ့၊ ဗေဒင်က ရက်ရာဇာနဲ့
ပြဿဒါးကို ပဓာန ထားသကဲ့၊ မြတ်စွာဘုရားက ကုသိုလ်နဲ့ အကုသိုလ်ကို
ပဓာန ထားသကဲ့၊ ဗေဒင်က မဟာဘုတ်ကို ပဓာနထားပြီး ထူသကဲ့၊
မြတ်စွာဘုရားက သမ္ပတ္တိလေးပါးကို အဓိကထား၍ ထူသကဲ့။

ကဲ မဆန့်ကျင်ပါလား၊ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ဆန့်ကျင်တာကို ယုံလျှင်
ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို မယုံကြည်ရာကျမှာပေါ့၊ မြတ်စွာဘုရားဟောတာက
'သဗ္ဗေ သတ္တာ ကမ္မဿကာ၊ ကမ္မံ သတ္ထေ ဝိဘူတိ' တဲ့၊ ကဲ ဘယ်မှာလဲ
ကွယ်၊ နဂါးခံတွင်းကျရင် ပျက်စီးတတ်တယ်ဆိုတာလည်း မပါ၊ မသာကို

စုံချရင် တစ်လောင်းနဲ့ မပြီးတတ်ဘူး လို့လည်း မပါ။

အိမ်တိုင်ထူတာ နုကွတ်မကောင်းရင် ပျက်စီးတတ်တယ်လို့လည်း မပါ။ မင်္ဂလာဆောင်တာ ရက်မရွေးရလို့ ပျက်စီးတတ်တယ်လို့လည်း မပါ။ ဓမ္မာ၊ သောက၊ အင်းဝ၊ ရာဇာ ကျလို့ ပျက်စီးတတ်တာလည်း မပါ။ 'သားဦးစနေ မီးလိုမွှေ'လို့လည်း မပါ။ တနင်္ဂနွေ၊ တနင်္လာ၊ အင်္ဂါဆိုတာတွေဟာ ပညတ် သင်္ကေတတွေပဲ။ လူကို ကောင်းအောင် ဆိုးအောင် မလုပ်နိုင်ပါဘူး။

ကုသိုလ်ကံကသာ ကောင်းအောင် လုပ်နိုင်ပြီး အကုသိုလ်ကံကသာ မကောင်းအောင် လုပ်နိုင်တယ်။ ဒီတော့ အကုသိုလ်ဆိုရင် မြေဆိုး၊ ကင်းဆိုး ကဲ့သို့ ကြောက်လန့်ပြီး ကုသိုလ်ကံကို ကုက္ကုတ္တသယ ပတ္တမြားကဲ့သို့ သဘောထား ကာ အားကိုးကြမှ 'ခမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ' ဖြစ်မှာ မဟုတ်လား။"

အရိယာသံဃာဆိုတာ

အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်ဆိုရင် လူဖြစ်ဖြစ်၊ ဘုန်းကြီးဖြစ်ဖြစ်၊ မယ်သီလဖြစ်ဖြစ်၊ မိန်းမဖြစ်ဖြစ်၊ ယောက်ကျားဖြစ်ဖြစ် ပရမတ္ထသံဃာကွယ်၊ သိမ်ထဲမှာ ကမ္မဝါစာနဲ့ သမုတ်ပြီး ဖြစ်ခဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် အရိယာဖြစ်ဖြစ်၊ ပုထုဇဉ် ဖြစ်ဖြစ် သမ္ဗုတိသံဃာကွယ်၊ အရေးကြီးတာက အပါယ်ကလွတ်ဖို့ အေးဖို့ မဟုတ်လား။

ပရမတ္ထသံဃာကို တွေ့အောင်ရှာပြီး သစ္စာလေးပါးတရားကိုသာ ဒိဋ္ဌိ နဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာပြုတ်အောင် နာကွဲ့၊ အဲဒါ 'သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ'ပဲကွဲ့။ ပရမတ္ထ သံဃာ မရှိပါက သစ္စာလေးပါးကို ပရမတ္ထသံဃာတွေ သိတာနဲ့ လျော်ညီအောင် ဟောနိုင်တဲ့ စူဠသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို တွေ့အောင်ရှာပြီး မှီဝဲဆည်းကပ် မေးမြန်း ဆွေးနွေး တရားနာကွဲ့၊ အဲဒါ 'ဒုတိယမ္ဗိ သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ' ပဲကွဲ့။

စူဠသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပြန်ရင် ၂၂၇-သွယ်သော သိက္ခာပုဒ် တွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍နေသော သမ္ဗုတိသံဃာကို 'ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့လည်း ဤအသွင်ပဲလို့ အောက်မေ့သောအားဖြင့်' လည်း ကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားက ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တွေကို ထိန်းသိမ်း

ရှာပေတယ်လို့ သီလကို ကြည်ညိုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊
ကျောင်း၊ ဆေးတို့ကို ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့ရမယ်ကွဲ့၊ အဲဒါ 'တတိယမ္ဘိ သံယံ သရ-
ဏံ ဝစ္ဆာမိ'ကွဲ့။

(ကချင်ပြည်နယ်၊ နမ္မားမြို့၊ မင်္ဂလာရာမကျောင်း၊ ဆရာတော် ဦးညဏ၏
တရားစစ်တမ်း ဆွေးနွေးခန်း' စာအုပ်မှ)

* * *

အခန်း ၉

သရဏဂုံအစစ် ရေမနုဗ်

အချိန်ကား ၁၂၉၆-ခုနှစ်၊ တော်သလင်း လပြည့်ကျော် ၂-ရက် ရမ်းဗြဲကျွန်း၊ ကျောက်ချောင်းကုန်းဘောင်ရွာသူလေးဖြစ်သော မစိန်ညွန့်သည် သူနှင့် ရွယ်တူ အကြည်မေအမည်ရှိ ကလေးမလေးနှင့်အတူ မာန်အောင်ကျွန်းမှ ရမ်းဗြဲကျွန်းသို့ ပြန်ရန် ပြင်ဆင်နေကြသည်။ မစိန်ညွန့်နှင့် မကြည်မေတို့သည် ဆယ့်တစ်နှစ်သမီး အရွယ်ကလေးများ ဖြစ်ကြသော်လည်း မိုင်သုံးဆယ် ပင်လယ် ရေလမ်းခရီးက သူတို့အတွက် ကြောက်စရာမဟုတ်တော့။ မကြာခဏ သွားနေကျ ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။

မစိန်ညွန့်လေးတို့ မာန်အောင်ကျွန်းထိ လာကြရသည်က ဈေးဝယ်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်ပါ၏။ ဝယ်စရာတွေ စုံသွားပြီ ဖြစ်သည့်အတွက် အတူလာသူ ဒေါ်ခိုင်ဖြူတစ်ယောက်ကိုသာ ဆိပ်ကမ်းမှ စောင့်နေကြသည်။

ခဏကြာတော့ ဒေါ်ခိုင်ဖြူတစ်ယောက် ဖတ်သီဖတ်သီနှင့် ရောက်လာသည်။
ဈေးဝယ်ပြီးသေးဟန် မဟူ။

“ကဲ-ကူးတို့ဆရာ ကိုချက်စုနဲ့ ကိုအေးဦးရေ. . . ကျွန်မ ဈေးဝယ်
စရာ မပြတ်သေးဘူး၊ စောင့်မနေနဲ့တော့၊ နက်ဖြန်မှပဲ ပြန်တော့မယ်၊ လောလော
ဆယ် ကျွန်မဝယ်ထားတဲ့ ကုန်တွေသာ တင်သွားတော့၊ သမီးတို့ရော ပြန်ချင်
ပြီလား၊ နေခဲ့ဦးမလား”

“အိမ်ကမျှော်နေမယ် အဒေါ်ရေ၊ ကျွန်မတို့ ပြန်နှင့်မယ်”

သို့နှင့် ကူးတို့သမားကြီး နှစ်ယောက်၊ မိန်းကလေးနှစ်ယောက်နှင့်
ကုန်အချို့ပါသော လှေကလေးသည် ပင်လယ်ပြင်တွင် စတင် ပြေးလွှား
နေလေပြီ။ တဖြည်းဖြည်း လှော်ခတ်လာရင်း ခရီးသုံးမိုင်လောက် အပေါက်တွင်
မမျှော်လင့်ဘဲ ရာသီဥတုက ချက်ချင်း ဖောက်ပြန်လာတော့သည်။ နာရီဝက်
အတွင်း လေသည် ပြင်းထန်သည်ထက် ပြင်းထန်လာတော့သည်။

ကောင်းကင် တစ်ပြင်လုံးလည်း မိုးသားတိမ်လိပ်များဖြင့် မည်းမှောင်
လာတော့ရာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်ပင် ကောင်းကောင်း မမြင်ရတော့
သဖြင့် ပို၍ပင် အားငယ်စရာ ဖြစ်လာသည်။

လှိုင်းလုံးများကလည်း အိမ်ငယ်တမျှ ကြီးမား၍လာရာ လှေသမားကြီး
နှစ်ဦးမှာ လှေမမှောက်အောင် မနည်းကြီး သတိထားနေကြရသည်။

“ဦးကြီးတို့ရေ. . . ကျွန်မတို့ကို မကယ်နိုင်ကြတော့ဘူးလား၊
ကျွန်မတို့ သေရပါတော့မယ်”

ကလေးမလေးနှစ်ယောက်က ကြောက်လန့်တကြား ငယ်သံပါအောင်
အော်ဟစ်ငိုကြွေးလိုက်ကြရာ လှေသမားကြီးနှစ်ယောက်မှာ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်
ကြောက်ရွံ့နေသည် မှန်သော်လည်း-

“မကြောက်ပါနဲ့ ကလေးတို့ရယ်၊ ဦးကြီးတို့ ရှိပါတယ်၊ တော်ကြာ
လှိုင်းတွေ ငြိမ်သွားမှာပါ”ဟု အားပေးလိုက်ကြရာသေးသည်။ သို့သော် သူတို့
အားပေးသံမှာပင် ဝမ်းနည်းကြေကွဲရိပ်က ဖုံးမရအောင် ပေါ်နေသည်။
အကြောက် ပြေလိုပြေငြား ဘိန်းကြွတ်ကလေးကို ဖွင့်ပြီး လှေသမားကြီး
နှစ်ယောက် တစ်ယောက်တစ်လုံး မျိုလိုက်ကြသည်။

တကယ့်သေဘေးနဲ့ ကြုံလာပြီဆိုတော့ ဘိန်းကလည်း ကြောက်စိတ်ကို ဘယ်လိုမှ မတားနိုင်တော့။ လှိုင်းလုံးတွေကလည်း ကြီးသထက် ကြီးလာသည်။ လေက တအားထန်လာသည့်ကြားထဲ မိုးကပါ သည်းကြီးမည်းကြီးရွာချလိုက်ပြန်ရာ 'ကံဆိုးမသွားရာ မိုးလိုက်လို့ရွာ' ဟူသော စကားအတိုင်း ဖြစ်နေတော့သည်။

ရေကလည်း မကူးတတ်၊ အသက်ကလည်း ငယ်ရွာသည့် မစိန်ညွန့်တို့ ကလေးနှစ်ဦးမှာ လှေနံကို တအားဖက်ထားရင်း လှေသမားကြီး နှစ်ယောက်ကိုသာ တစာစာအော်ဟစ် ကယ်ခိုင်းနေမိကြသည်။ လှေမှောက်မလို သုံးလေးကြိမ် ဖြစ်ပြီးသည့် နောက်မှာတော့ လှေသမားကြီးနှစ်ဦးထံမှ အဖေ၊ အမေတကာ အော်ဟစ်ငိုယိုလိုက်သော အသံကို မိန်းကလေးနှစ်ယောက်လုံး အတိုင်း သား ကြားလိုက်ကြရသည်။

ထိုအချိန် မစိန်ညွန့်လေးမှာ ကြောက်လန့် စိုးထိတ်သောစိတ်မှ အံ့ဩဆန်းကြယ်သော စိတ်သို့ ချက်ချင်း ပြောင်းသွားတော့သည်။

“ဪ- တကယ့်သေဘေးကျတော့ ဒီဦးကြီးတွေလည်း ငါ့ကို ကယ်ဖို့ နေနေသာသာ သူတို့ကိုယ်သူတို့တောင် မကယ်နိုင်လို့ ငိုယိုနေကြပါလား၊ ငါ အားကိုးရှာ မှားနေတာပါလား၊ ငါ တကယ် အားကိုးရမှာက ခြောက်နှစ်သမီးအရွယ်ကတည်းက အဘွားသီလရှင်ကြီး ဒေါ်မာလာ သင်ပေးခဲ့တဲ့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာမြတ်သုံးပါးပဲ”

“မြေးလေး၊ သရဏဂုံသုံးပါး မြနေတဲ့လူကို သရဏဂုံသုံးပါးက ခုဘဝမှာလည်း ဘေးဆိုးအမျိုးမျိုး မကျရောက်အောင် ကယ်တင်နိုင်သလို သံသရာကူးသွားတဲ့ အခါမှာလည်း အပါယ်လေးပါး မကျရောက်အောင် ကယ်တင်ပေးနိုင်တယ်၊ ဒါ့ကြောင့် မြေးလေးက ခုဘဝအတွက်ရော နောင်သံသရာအတွက်ပါ ဒီသရဏဂုံသုံးပါးကို အားကိုးရမယ်”

အဘွားသီလရှင်ကြီး၏ ဆုံးမစကားကို ပြန်လည် အမှတ်ရလိုက်သည်နှင့် မစိန်ညွန့်တစ်ယောက် ကြောက်စိတ်များ အလိုလို လွင့်စင်သွားသည်။ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း တမ်းတပြီး မကယ်နိုင်တော့၊ မျက်လုံးအစုံကို မှိတ်၊ လက်အုပ်ကလေးကို ရှိရှိသေသေ ချီးပြီးလျှင်-

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တရားတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။

သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံယာတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။

ဟူသော မစိန်ညွန့်၏ သရဏဂုံဆောက်တည်သံကလေးက မုန်တိုင်း

ကြားထဲတွင် တစ်ချက်တစ်ချက် ပေါ်ထွက်လာသည်။

မစိန်ညွန့် သရဏဂုံ တည်ပြီးစမှာပင် တောင်ကြီးတစ်တောင်လောက် ရှိသော လှိုင်းလုံးကြီး တစ်လုံးက ဖုံးအုပ်သွားသဖြင့် လှေကလေးမှာ ရေထဲနစ် သွားပါတော့သည်။ မစိန်ညွန့်ကလေးကတော့ ရေထဲ နစ်သွားလည်း သရဏဂုံ ကတော့ ရွတ်နေလျက်ပင်။ ခဏကြာတော့ မွန်းခြင်းပြုခြင်း မရှိဘဲ ရေပေါ်ကို မျက်နှာလေးတင် ပေါ်ကာ ပေါလောမျောနေသော မိမိကိုယ်ကို သတိထား မိသွားသည်။

“ရတနာသုံးပါးကျေးဇူးကြောင့် ငါ မသေနိုင်တော့ဘူး” ဟူသော အတွေးနှင့်အတူ မစိန်ညွန့်လေးတစ်ယောက်သည် သရဏဂုံသုံးပါးကိုသာ ဆက်တိုက် ရွတ်ဖတ် သရဏဂုံအစွမ်း အံ့မခန်း ပါတကား။ ရေပင် မကူးတတ်ရှာသော မစိန်ညွန့်လေးသည် ခြောက်နာရီခန့် ကြာအောင် ပင်လယ်ထဲမှာ မျက်နှာကလေးပေါ်လျက် မျောပါနေခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ မျောပါနေလျက်က တစ်နေရာအရောက်တွင် တစ်စုံ တစ်ယောက်က ခြေထောက်ကိုဆွဲပြီး သဲပြင်ပေါ် ထိပေးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွား သဖြင့် သေချာအောင် ခြေထောက်ဖြင့် စမ်းကြည့်လိုက်ရာ သဲသောင်ပြင် ကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေသည်ကို ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ တွေ့လိုက်ရပါတော့သည်။ မိမိ အသက်ကို ယခုလို ကယ်ဆယ်လိုက်သော ကျေးဇူးရှင်ကား သရဏဂုံသုံးပါးမှ တစ်ပါး အခြားမဟုတ်နိုင်သည်ကို လက်တွေ့သိမြင်သွားသော မစိန်ညွန့်လေး တစ်ယောက်မှာ -

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ကို တစ်ညလုံး ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ် ရှိခိုးရင်း ဖြင့် မိုးစင်စင် လင်းခဲ့ရပါသည်။ မိုးလင်းသော အခါတွင်မှ တံငါလုပ်သားကြီး တစ်ယောက်က တွေ့ရှိသွားသဖြင့် အိမ်အရောက် ပို့ပေးခဲ့ပါသည်။ ရွာရောက်မှ ကြားသိရသည်ကား လှေသမားကြီးနှစ်ယောက်နှင့် အဖော်မိန်းကလေးတို့၏ ငါးစားထားသဖြင့် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်နေသော အလောင်းများကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိရသည် ဟူ၏။

(ကျမ်းတိုး။ ■ ဓမ္မစရိယ ဦးဌေးလှိုင်၏ 'ခရီးဖော်' စာ-၅၈ ကို မိုးခြမ်းပြု ရေးဖွဲ့ပါသည်။)

အောက်မေ့ရမယ့် အရာ

သရဏဂုံ၌ ပါသော သရဏသဒ္ဒါသည် စဉ်းစားတွေးတောခြင်း၊ ကြံစည် အောက်မေ့ခြင်း၊ သတိရခြင်း အနက်ကို ဟောသည်။ လောက၌ စဉ်းစားတွေးတောစရာ၊ ကြံစည်အောက်မေ့စရာ၊ သတိရစရာ မဆုံးနိုင်အောင် ရှိရာတွင် သရဏဂုံသုံးပါးသည်သာလျှင် တကယ့်စဉ်းစား တွေးတောစရာ၊ တကယ့် ကြံစည် အောက်မေ့စရာ၊ တကယ့်ကို အမြဲတမ်း သတိရနေရမယ့် အရာအစစ် ဖြစ်လေတော့သည်။ (အဘိ-ဋ္ဌ-၁၊ ၁၉၁)

ကောင်းကျိုးစေးတယ် ဆိုတာ

အရိယာနဲ့ ပုထုဇဉ် အမြင်ချင်း မတူပုံကို ပြောဦးမယ်၊ ပုထုဇဉ်ဆိုတာ စေတီချင်း အတူတူ ဖြစ်ပါလျက် ဆုတောင်းပြည့်ဘုရား-လို့ ဆိုင်းဘုတ် တပ်ထားရင် ပိုပြီး အထင်ကြီးသတဲ့ကွဲ့၊ ဂေါတမရုပ်ပွားချင်း အတူတူ ဖြစ်ပါလျက် မဟာမုနိမှ ပိုပြီး အထင်ကြီးသကွဲ့၊ ဒါ့ကြောင့် အရူးလို့ ဆိုတာပေါ့။

ရုပ်ပွားမှန်သမျှ လူလုပ်တာချင်း အတူတူပါပဲကွဲ့၊ ဟို ရုပ်ပွားလည်း 'အဝိညာဏက' ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ပုထုဇဉ် စိတ်ကူးက ရူးနေလို့ ထူးတယ်လို့

ထင်တာကွဲ့၊ ဥပမာ-မဟာမုနိရုပ်ပွားက တစ်ဆူ၊ ဗောဓိရုပ်ပွားက တစ်ဆူ တစ်ခုသော အာရုံခံမှာ အတူတူထားကွဲ့။

မိမိရဲ့ စေတနာက မိမိကို အကျိုးပေးတာကွဲ့၊ ရုပ်ပွားတွေက ပေးတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် 'စိတ်ထားတတ်မှ မြတ်တယ်'လို့ ပြောတာ၊ ရုပ်ပွားဆိုတာ အာရုံပြုရရုံပါပဲ၊ အဲဒီလို မိမိစေတနာကသာ မိမိအား အကျိုး ပေးတာကို မသိပါပဲ ရုပ်ပွားစေတီအပေါ်မှာ စေတနာမညီမျှသောကြောင့် 'ပုထုဇ္ဇနော ဥဗ္ဗတ္တကော' လို့ ဟောတော်မူတာကွဲ့။

(နမ္မားဆရာတော် အရှင်ဉာဏ၏ 'တရားစစ်တမ်း ဆွေးနွေးခန်း' စာအုပ်မှ)

* * *

သရဏဂုံဂုဏ်း နတ်ပြည်သွား

အချိန်ကား ၁၃၄၁-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၅-ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။ နေရာ ကား ချင်းပြည်နယ်၊ ဖလမ်းမြို့၊ ခန္တိန်တောင်ပေါ်ရှိ တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်ကြီး သတင်းသုံးမွေ့လျော်ရာ တောကျောင်းလေး အတွင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ရှေ့တွင် ပြင်ထားသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုများက ဘုန်းကြီးစီး ဖိနပ်တစ်ရံ၊ ပုန်းရည်ကြီးလေးထုပ်၊ ဆန်လေးပြည်။

ဆရာတော်ကြီးကို ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးပြီး သိမ်မွေ့စွာ ထိုင်လိုက် သော အသက်လေးဆယ်ကျော်ခန့်ရှိ အမျိုးသား၏ ဥပဓိသွင်ပြင်ကို ဆရာ တော်ကြီးက ကရုဏာမျက်ဝန်းဖြင့် တစ်ချက်ကြည့်လိုက်သည်။ ရိတ်ထားသော နှုတ်ခမ်းမွှေး စိမ်းစိမ်းများနှင့် ခန့်ညားတည်ကြည်သော မျက်နှာကို တစ်ချက် သတိထားမိလိုက်သည်။

“ဘုန်းကြီးဆီမှာ တရားအားထုတ်ရင်း ပြုစုခွင့် တောင်းထားတဲ့ ပခုက္ကူဘက်က ပင်စင်စား တပ်ကြပ်ကြီး လှရွှေပါဘုရား”

“အင်း... ဟုတ်ပြီ၊ ဒကာကြီးထည့်လိုက်တဲ့စာ ရောက်ပါတယ်၊ ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီးဆီမှာ လာနေချင်တဲ့ ဒကာ့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း သိချင်သေး တယ်”

“မှန်ပါ၊ သိတတ်တဲ့ အရွယ်ကတည်းက စစ်ထဲဝင်ခဲ့တော့ သောက်လိုက် စားလိုက်၊ သတ်လိုက်၊ ဖြတ်လိုက်နဲ့ပဲ အချိန်ကုန်ခဲ့ရပါတယ် ဘုရား၊ ဒဏ်ရာရပြီး တပ်ကနေ ပင်စင်ယူပြီးတဲ့အချိန်မှာ ဓမ္မဗျူဟာမှာ ဆရာတော်ကြီးရေးတဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ဖတ်ပြီး ဘာသာရေးကို စတင် စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါတယ်။”

“နောက်တော့ သေခြင်းတရားဆိုတာ အမြဲကျရောက်လာနိုင်တယ်၊ အသေမဦးခင် အားကိုးစရာတစ်ခုခု ရှာသင့်တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဆရာတော်ထံကို လာခဲ့တာပါဘုရား၊ တစ်ဆက်တည်း တပည့်တော် တောင်းပန်ချင်တာက အသက်လေးဆယ်ကျော်မှ ဘာသာရေးကို စခဲ့ရတဲ့ တပည့်တော်အတွက် အပါယ်လေးပါး မကျနိုင်တဲ့ အလွယ်ကူဆုံး ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။”

“သံသရာတစ်လျှောက်လုံး အပါယ်လေးပါး မကျစေတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းက တော့ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပဲ ရှိတယ်၊ အနည်းဆုံး သောတာပတ္တိမဂ်လောက် ရသွားရင် ဘယ်ဘဝရောက်ရောက် အပါယ်မကျနိုင်တော့ဘူး၊ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ မဂ်မရခင်စပ်ကြား သေဘေးနဲ့ ကြုံခဲ့ရင် တစ်ဘဝတော့ အပါယ်ဘေး က ကယ်တင်နိုင်တဲ့ သရဏဂုံသုံးပါး တရားကိုလည်း စွဲမြဲနေအောင် ပွားများ ထားရမယ်”

သို့နှင့် တပ်ကြပ်ကြီး လှရွှေမှာ ဆရာတော်ကြီးထံ သုံးလေးနှစ်ခန့် နေရင်း မေတ္တာ၊ ဝိပဿနာ၊ သရဏဂုံ သုံးမျိုးလုံးကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်သည့် အထိ ပွားများအားထုတ်ခဲ့သည်။ တစ်ရက်တွင်တော့ တပ်ကြပ်ကြီးလှရွှေက ဆရာတော်ကြီးထံ ခွင့်ပန်လာသည်။

“ဆရာတော်ဘုရား၊ တပည့်တော်အနေနဲ့ ဒီလောက် ကြိုးစားအားထုတ်ထားတယ်ဆိုတော့ အရင်တုန်းကနဲ့စာရင် သေရဲသွားပါပြီဘုရား၊ အဲဒါကြောင့် တပည့်တော် အရွယ်ရှိတုန်း ကလေးမြို့မှာ အခြေချပြီး စီးပွားရေးတစ်ခုခု လုပ်ဦးမယ်ဘုရား၊ ပြီးတော့ အိမ်ထောင်ပြုဖို့လည်း ရည်ရွယ်ချက် ရှိပါတယ်ဘုရား။”

တပည့်အတွက် စိတ်ချနေပြီဖြစ်သည့် ဆရာတော်ကြီးက အလွယ်တကူပင် ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ သူ ပျံ့ရွယ်စဉ်အခါက မွန်ပြည်နယ်တွင် မွန်မတစ်ယောက် နှင့် အိမ်ထောင်ကျဖူးကြောင်း၊ သို့သော် ကလေးတစ်ယောက် အမှပပင် တိုက်ပွဲဖြစ်၍ ဇနီးရော ကလေးပါ ဆုံးသွားသည့် အကြောင်းကိုတော့ ဆရာတော်ကြီးအား လျှောက်ထားဖူးသည်။

ကလေးမြို့၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းဘေးတွင် ဖိနပ်ချုပ်ဆိုင်လေးဖွင့်ပြီး စီးပွားရေး အစပျိုးချိန်မှာပင် ရှေ့တန်းကရခဲ့ဖူးသော ငှက်ဖျားရောဂါပိုးက အပြင်းအထန် နှိက်စက်သဖြင့် ကလေးမြို့ဆေးရုံကြီးတွင် တင်လိုက်ရသည်။

သရဏဂုံလက်နက်

၁၃၄၅-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၃-ရက်၊ စနေနေ့သည်ကား တပ်ကြပ်ကြီး လှရွှေတစ်ယောက် သူ့ဘဝတွင် အကြီးအကျယ်ဆုံးဖြစ်သော စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲရလေပြီ။

စစ်သားဘဝ တိုက်ပွဲတုန်းကတော့ သေနတ်လက်နက် အမျိုးမျိုးကို ကိုင်ဆောင်ပြီး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ရသည်။ ယခု သေမင်းနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရသော တိုက်ပွဲတွင်တော့ တောင်တန်းဆရာတော်ကြီး သင်ပေးဖူးသော သရဏဂုံလက်နက် တစ်ခုကိုသာ အားပြုပြီး တိုက်ခိုက်နေရ၏။

ရောဂါက ပြင်းထန်လွန်းသောကြောင့် သတိမေ့လျော့နေသည့် အချိန်ကများသည်။ သတိတစ်ချက် ရသည်နှင့် တပ်ကြပ်ကြီးလှရွှေ ရွတ်ဖတ်နေသည်က-

* ဗုဒ္ဓေါ မယံ သုခံ ဒေတု၊
သံသရဝဋ္ဋဒက္ခတော မောစနတ္ထာ။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

* ဗုဒ္ဓေါ မယံ သုခံ ဒေတု၊

သံသရဝဋ္ဋဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ၊

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

* ဗုဒ္ဓေါ မယံ သုခံ ဒေတု၊

သံသရဝဋ္ဋဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ၊

သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ရွတ်ဆိုရင်းဖြင့် တစ်ချက် မျက်ဖြူလန်ပြီး သတိလစ်သွားလိုက်၊ နောက် တစ်ဖန် သတိရသောအခါ သရဏဂုံ ရွတ်ဆိုလိုက်နှင့် ရှိနေရာ ညနေသုံးနာရီထိုးခါနီး ရောက်သောအခါကျမှ သရဏဂုံဆောက် တည်ရင်းဖြင့် ဘဝတစ်ပါး ပြောင်းသွားရရှာသည်။

သို့သော် ဆရာတော်ကြီးအနေဖြင့် ဝမ်းနည်းစရာမှ ဝမ်းသာစရာ တစ်ခုကိုလည်း ကြားလိုက်ရသည်။ ထိုအရာကား ဆေးရုံကို ဦးစီးဦးဆောင် ပြုပြီး တင်ပေးခဲ့သော 'တက်တိုး' ဆံသဆိုင်ဗိုင်ရှင် ဦးသန်းထွန်း၏ သားအငယ် မောင်နေလင်းအား တပ်ကြပ်ကြီး လှရွှေက နတ်ဝတ်နတ်စားများဖြင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာများ ခံစားနေရသည်ကို အိပ်မက်လာပေးသောကြောင့် ပါတည်း။

(မှတ်ချက်။ ။တောင်တန်း ဆရာတော်ကြီး၏ 'ချမ်းမြေ့စွာ ဘဝနေနည်း'၊ စာ- ၂၄၃ ကို မှီငြမ်းပြုရေးဖွဲ့ပါသည်။)

သင်္ခရော ဘယ်လောက်ကြည်ညိုသလဲ

“တို့ ဘုရား သာသနာဟာ . . . နေပူအောင် လုပ်လည်းရတယ်၊ မိုးရွာ အောင်လုပ်လည်းရတယ်၊ လူလာအောင် လုပ်လို့လည်း ရတယ်၊ လူမလာအောင် လုပ်လို့လည်း ရတယ်၊ မင်းတို့ ဘုရားကြည်ညိုတာက မတည့်တဲ့ သူငယ်ချင်း အိမ်လာလည်သလောက်မှ မကြည်ညိုကြလို့ မင်းတို့မှာ ဘာအကျိုးထူးမှ မခံစားရဘူး။”

မတည့်တဲ့ သူငယ်ချင်းလာလို့ ကိုယ်က မခေါ်ချင်တာတောင်မှ

စားချိန်ကျရင် မင်းဒကာမကိုတော့ 'ဟိုကောင်ကို ထမင်းကျွေးလိုက်' ဆိုပြီး ခိုင်းမယ်၊ စားပြီးလည်း 'ဟိုဟာတွေ သိမ်းတော့၊ ဆည်းတော့' လို့ပြောမယ်၊ ခု မင်းတို့ဟာက ဘုရားတောင် မှန်မှန် ဆွမ်းမကပ်ဘူး။

ကပ်ပြီး ဆွမ်းတော်ပွဲကို တစ်နေ့ကုန် ပစ်ထားတာ မဟုတ်လား။ ဘုရားကိုသာ တကယ်သက်ရှိထင်ရှားရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ သဘောထားပြီး လုပ်ရင် မင်းတို့ ဒီလောက် ပုဂ္ဂိုလ်မရောက်ဘူး။ (ဝေဘူဆရာတော်ဘုရားကြီး)

ဘုရားသခင် မလုပ်နိုင်တာ လူလုပ်လို့ ရတယ်

ဗမာလို အရှင်းဆုံး အတိုဆုံးပြောရရင် လောကစကားအရ 'ရေများ ရေနိုင်၊ မီးများမီးနိုင်' ဆိုတာ ရှိတယ်၊ ယခု ဒီမှာလည်းပဲ လူတိုင်း လူတိုင်းမှာ ယခုဘဝ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ လုပ်နေတဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ အကောင်းအဆိုးတွေရှိတယ်၊ ထို့အတူ သံသရာက ပါလာခဲ့တဲ့ 'အပရာပရိယ ကမ္မသတ္တိ' ခေါ်တဲ့ ကောင်းကံဆိုးကံ သတ္တိတွေ အသီးသီး ရှိနေကြတယ်။

သိတတ်တဲ့ အချိန်ကစပြီး ကောင်းကံတွေကို ကြိုးစားပြုလုပ်ပေးနိုင်ရင် ကံဆိုးတွေ အကျိုးပေး အရှိန်ပျော့သွားမယ်၊ လျော့သွားမယ်၊ တချို့ကံအရှိန်အဖော်တွေ လုံးဝသော်လည်း ပျောက်သွားစေနိုင်ပါတယ်။

မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တွေ ရှောင်ရှားပြီး အင်အားကောင်းသထက် ကောင်းတဲ့ကံတွေ ထူထောင်ရမယ်၊ လေ့ကျင့်ရမယ်၊ ဒီနေရာမှာ အရေးအကြီးဆုံး မှတ်ဖို့က ရှေးကပြုမှားခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေကို လွှမ်းမိုး ချေဖျက်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အလွန် အင်အားထက်တဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အမှန်တကယ် ရှိနေပါတယ်၊ အဲဒါကို သတိထားကြရမယ်။

မိမိ လုပ်ခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုကို ဘယ်ဘုရားသခင်ကမှ ပေါ့သွားအောင် လုပ်မပေးနိုင်ဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်ယူမှရတယ်၊ လုပ်ယူရင် ရတယ်၊ ဒီနည်း ဗုဒ္ဓဘာသာမှာရှိတယ်၊ အဲဒီကံက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့ အချုပ်အားဖြင့် မဟူ၍ကံခေါ်တဲ့ 'အပ္ပနာဈာန်' ဆိုက်အောင် မြင့်မြတ်တဲ့ မေတ္တာဘာဝနာ၊ အာနာပနဘာဝနာတွေဟာ လောကမှာ အထက်ဆုံးကံတွေလို့ မှတ်ကြ၊ တစ်ဆင့်တက်ပြီး လောကုတ္တရာ ဝိပဿနာဘာဝနာ မဂ်ကုသိုလ်ကံတွေ-

ဒီကံတွေဟာ လောကကြီးထဲမှာ နေချင်နေ၊ လောကထဲက ထွက်ချင်ထွက်၊
အမြဲတမ်းကို လက်ကိုင်ထားရမယ့် အထက်မြက်ဆုံး လက်နက်ကြီးတွေပဲ”
(တောင်တန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ‘ကမ္မနိယာမ’ တရားတော်
စာ-၈၂၈၃ မှ)

* * *

အခန်း ၁၁

ဥပစ္စေဒကုန်လုံ သရဏဂုံ

ဂျပန်ခေတ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းကပေါ့။ ဘုန်းကြီး ကျောင်း ထိုင်သာသနာပြုနေတာက ရွှေဘိုခရိုင်၊ ဒီပဲယင်းမြို့နယ်၊ ကျွန်းရင်းရွာကျောင်းပေါ့။ ကျွန်းရင်းရွာကျောင်းဆရာတော် ဦးဝါယမဆိုရင် တော်တော် အလှမ်းဝေးတဲ့ ရွာတွေကအစ သိကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဘုန်းကြီးက ဓမ္မကထိကတစ်ပါး ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။

ရွာနီးချုပ်စပ်က ကျောင်းတွေနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် ဘုန်းကြီးရဲ့ကျောင်းက အကောင်းဆုံးပေါ့။ ကျောင်းအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းနဲ့ အစားအသောက်ကလည်း ပေါ့မှပေါ့။ ရွာနီးချုပ်စပ် အလှူအတန်းအခန်းအနား ရှိလို့ကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုပဲ ပစ္စည်းတွေ လာငှားကြရတယ်။ တစ်ချိန်ကတော့

ဒါတွေဟာ ဘုန်းကြီးအတွက် ဝမ်းသာ ဂုဏ်ယူစရာပေါ့။

စစ်ကြီးအတွင်း တစ်ရက်မှာတော့ ဒီဝမ်းသာစရာတွေဟာ ဘုန်းကြီးအတွက် ဝမ်းနည်းစရာ ဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ အဲဒီညက လလည်း သာသာပါပဲ။ သိပ်လည်း ညဉ့်မနက်သေးတော့ ကျောင်းတံခါးတွေ ဘာတွေ မပိတ်ရသေးပါဘူး။ ဒီအချိန် မှာပဲ ဓားလှံ၊ လက်နက် အစုံကိုင်ထားကြတဲ့ လူဆယ်ယောက် လောက်ဟာ ကျောင်းကြီးပေါ်ကို တက်လာကြတယ်။

ကျောင်းပေါ်ရောက်တာနဲ့ ဘာမပြောညာမပြော ဘုန်းကြီးတစ်ကိုယ်လုံးကို မလှုပ်နိုင်အောင် ကြိုးတွေနဲ့ တုပ်ကြတယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးအနားမှာ ဓားပြနှစ်ယောက်က စောင့်နေပြီး ကျန်တဲ့လူတွေက ဘုရားခန်းက ပစ္စည်းများပါမကျန် ကျောင်းအပေါ်ထပ်က သူတို့ လိုချင်တဲ့ ပစ္စည်းမျိုးစုံကို ထုပ်ပိုးစုပုံနေကြတယ်။

သူတို့ယူလို့ အားရပြီဆိုတော့မှ ပစ္စည်းတွေရော၊ ဘုန်းကြီးကိုပါ သူတို့နောက်ကို ခေါ်လာခဲ့တယ်။ ပစ္စည်းယူတာတော့ ဟုတ်ပြီ။ ဘုန်းကြီးကို ဘာကြောင့် ခေါ်လာတာလဲဆိုတာ ဘုန်းကြီး စဉ်းစားလို့ မရဘူး။ 'ထိတ်ကနဲ တစ်ချက်ဖြစ်မိတာက သူတို့လူစုထဲမှာ ဘုန်းကြီးရဲ့ မျက်နှာသိတချို့ပါနေတယ်။

ဒီအတွက် သဲလွန်စ မကျန်ရအောင်များ...။ ဘုန်းကြီး ရှေ့ဆက်မတွေ့ရဲတော့ပါဘူး။ ဒီအတိုင်း မဖြစ်ပါစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းရတော့တယ်။ လျှောက်တာ တော်တော်လေး ကြာတော့ တောတန်းကြီးတစ်ခုထဲ ဝင်လာပြီး မကြာမီမှာပဲ သူတို့အားလုံး ရပ်လိုက်ကြတော့ ဘုန်းကြီးလည်း ရပ်လိုက်ရတာပေါ့။ ခေါင်းဆောင်က အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။

“ရှေ့ နည်းနည်းတိုးပြီး ဇက်စင်းပေးထား”

သူပြောတဲ့အတိုင်း ရှေ့နည်းနည်း တိုးပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ကျင်းနက်နက် တစ်ကျင်း တူးထားတာကို တွေ့လိုက်ရတာပဲ။ ဒါနဲ့ ပိုသေချာ အောင် မေးလိုက်မိတယ်။

“မင်းတို့ ငါ့ကို ဘာလုပ်မှာလဲ”

“သတ်ပြီး တစ်ခါတည်း မြှုပ်ခဲ့မှာ” တဲ့။

ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ဘာမှ တတ်နိုင်စွမ်း မရှိတော့ပါဘူး။ အသတ်ခံဖို့ပဲ ရှိပါတော့တယ်။ စစ်ကြီးအတွင်းဆိုတော့ ‘သူ့ ကိုယ်မကယ်နိုင်၊ ကိုယ့် သူမကယ်နိုင်’ အခြေနေမျိုး မဟုတ်လား။ ဘုန်းကြီး တစ်ခုတော့ သူတို့ကို တောင်းဆိုလိုက်တယ်။

“အရှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်လို မထေရ်ကြီးတောင် အတိတ်က ဝဋ်ကြွေး ပါလာတော့ အခုဘဝခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ပေးဆပ်ရတာပဲ၊ ငါလည်း အခုလို အသတ်ခံရတာ အတိတ်က ဝဋ်ကြွေးလို့ပဲ သတ်မှတ်ပါတယ်၊ မင်းတို့ကိုလည်း အပြစ် မမြင်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဘုရားသားတော်ပီပီ မသေခင် နောက်ဆုံး အချိန်လေးမှာ ဘုရားရှိခိုးခွင့်လေးတော့ ပေးပါ”

ဒီအခါမှာ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူက ငှက်ကြီးတောင် ဓားရှည်ကို အသင့် ပြင်နေတဲ့ ငယ်သားတစ်ယောက်ကို လက်ကာပြတာ တွေ့လိုက် ရတယ်။ ဘုန်းကြီး တောင်းဆိုချက်ကို ခွင့်ပေးတဲ့ သဘောပေါ့။ ဒီညမှ လ,ကလည်း သာလိုက်တာ။ ဘုန်းကြီးအတွက် သေပန်းပွင့်နေသလား အောက်မေ့ရတယ်။ ဘုန်းကြီးကိုရော ဓားပြဆယ်ယောက်ကိုပါ လင်းလင်း ထင်းထင်းကြီးကို မြင်နေရတယ်။

ဒါပေမယ့် ဘုန်းကြီးမှာ ဒီ သဘာဝအလှတွေ ခံစားရမယ့် အချိန် မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ကိုယ့်ကိုမြှုပ်မယ့် ကျင်းထိပ်မှာ ခူးထောက်ထိုင်လိုက်ရင်း ငယ်ငယ်ကတည်းက ဘုန်းကြီး ရွတ်ဆိုနေကျ အတိုဆုံး၊ အကောင်းဆုံး ဘုရားရှိခိုးကို ရှိခိုးလိုက်ပါတယ်။

အရဟံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ။

အရဟံ ဓမ္မံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ။

အရဟံ သံဃံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ။

ဘုရားရှိခိုး ဆုံးတာနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့လည်ပင်းကို အသင့်အနေထား ဖြစ်အောင် စင်းပေးထားလိုက်တယ်။ စိတ်ထဲမှာကတော့ သရဏဂုံသုံးပါး မှတစ်ပါး ဘာမှ မရှိတော့ပါဘူး။ ဘုန်းကြီး မျက်စိကတော့ မှိတ်ထားရက် ပဲပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဓားသွားကျလာတာကို မတွေ့ရဘဲ ဓားပြများရဲ့ ကြောက် လန့်တကြား အော်ဟစ်ပြေးလွှားကြတဲ့ အသံကို ကြားရတာနဲ့ မျက်စိကို

အသာအယာ ဖွင့်ကြည့်လိုက်တယ်။

အိုး... တကယ့်ကို အံ့ဩစရာပါလား။ ဘယ်လိုကနေ ဘယ်လို မိုးမှောင်ကြီး ချက်ချင်း ကျလာတယ် မသိဘူး။ မိုးမှောင်သွားလိုက်တာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်တောင် မမြင်ရအောင်ပါပဲလား။ ဘုန်းကြီး သိလိုက်ပါပြီ။ တခြားအစွမ်း ဟုတ်ပါရိုးလား။ ဘုန်းကြီး ရွတ်ဆို ကန်တော့ လိုက်တဲ့ သရဏဂုံရဲ့ အစွမ်းပဲပေါ့။ ဓားပြတွေ အော်ဟစ်ပြေး လွှားနေတဲ့ အသံတွေလည်း ဝေးသထက် ဝေးသွားတာကို သိနေရတယ်။

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာရတနာသုံးပါးအပေါ် ဘုန်းကြီးရဲ့ ကြည်ညို လေးစားမှုဟာ အတိုင်းအဆမရှိ ကြီးမားသွားတယ်။ တခြား ဘာကိုမှ သတိမရ တော့ဘဲ သရဏဂုံသုံးပါးကိုပဲ အာရုံစိုက်ပြီး ဆက်လက် ရှိခိုးနေမိတယ်။ ထပ်ဆင့် အံ့ဩစရာတွေ တွေ့ပြန်ပြီ။ သရဏဂုံသုံးပါး ရွတ်ဆိုရှိခိုးရင်းပဲ ဘုန်းကြီး တစ်ကိုယ်လုံးမှာ တုပ်နှောင်ထားတဲ့ နှောင်ကြီးတွေလည်း အလိုလို ပြေကျကုန်တယ်။

ဒီအချိန်မှာပဲ 'အန္တရာယ်တွေ့ကင်းပါပြီ၊ ပြန်ကြွလို့ ရပါပြီ' လို့ မပြော သော်လည်း ပြောသကဲ့သို့ လမင်းကြီးကလည်း စောစောကလို ပြန်ပြီး လင်းထိန် လာပြန်ပါတယ်။ ချက်ချင်း ကျလာတဲ့ မိုးမှောင်တွေဟာ ချက်ချင်း ပြန်ပျောက် သွားကြပြန်ပြီလေ။ ဘုန်းကြီး ဘေးပတ်ပတ်လည်မှာတော့ ဓားပြတွေ သယ်လာ ကြတဲ့ အထုပ်အပိုးတွေက ဝိုင်းလို့။ ဘုန်းကြီး ကောက်ယူဖို့ နေနေသာသာ လှည့်တောင်မကြည့်တော့ဘူး။ ရွာကျောင်းကိုလည်း ဘုန်းကြီး မပြန်တော့ဘူး။ ဘုန်းကြီး ဦးတည်လျှောက်လှမ်းနေတာက ဘာအဖိုးတန်ပစ္စည်းမှ မရှိတဲ့နေရာ။ တကယ့်ကြောက်ရမယ့် အရာဟာ ဓားပြသူခိုး မဟုတ်ဘဲ ဥစ္စာပစ္စည်းတွေပဲ ဆိုတာ ဘုန်းကြီး လက်တွေ့သိသွားပြီ မဟုတ်ပါလား။

(ချမ်းမြေ့စွာဘဝနေနည်း၊ စာ- ၂၅၈၊ ကို ဗိုဌမ်းပြု ရေးဖွဲ့ပါသည်)

လက္ခဏာဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ ပွင့်ဟဝန်ခံချက်

တစ်ဖန်-ပရိဝါရ၊ အာယု၊ နဂရ၊ ဘုမ္မိစသည်ဖြင့် မိမိမွေးနံရံရာအရပ် မှ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ လှည့်ပြီးလျှင် အာယုအရပ်၌ အသက်ရှည်စေလိုသော်

မွေးနံ့သစ်ပင် စိုက်ရသည်။ ဥပမာ အင်္ဂါဂြိုဟ်သည် အရှေ့တောင် အရပ်
ဖြစ်သည်။ မွေးနံ့အင်္ဂါမှ ရေတွက်သည်ရှိသော် တောင်အရပ်သည် အာယု
ဖြစ်သည်။

အာယုဖြစ်သောအရပ်၌ အင်္ဂါသားသည် ဆီးပင်စိုက်ရမည်။
အသက် ရှည်မည်ဟုဆိုသည်။ သစ်ပင်စိုက်ရုံနှင့် မည်သည့်နည်းနှင့် အသက်
ရှည်မည်နည်း။ ဘုရား တရားတွေအားလုံး လွဲကုန်သည်။ ထောင်ကျနေ
သည်ကို လွတ်အောင် မီးထွန်းပေးသည်။ ထိုကဲ့သို့ မီးထွန်း၍ လွတ်လျှင်
ထောင်ထဲ၌ လူတစ်ယောက်မှ ရှိမည်မဟုတ်။

လွတ်မည်ဆိုလျှင် ဆယ်သိန်းပေးမည့် တရားခံတွေရှိသည်။ မသိ
သောသူများကို လိမ်လည်သောကိစ္စဖြစ်သည်။

ဘယ်နေ့သားတွေ ဘယ်အသားကို ဘုရားထုကိုးကွယ်ရမည်၊ စီးပွား
လာဘ်လာဘ တိုးတက်မည်ဟု လာပြန်သည်။ ဤကဲ့သို့ စာအုပ်ထဲ ပါသည့်
အတိုင်း သူတို့ပြောသည့် အသားကို မွေးနံ့အလိုက် သင့်သော သစ်သားကို
ဘုရား ထု၍ ကိုးကွယ်က လူတွေအကုန်လုံး ချမ်းသာလာမည်။ ထိုအခါ
လယ်လုပ်သူမရှိသဖြင့် လူတွေအားလုံး သေကုန်မည်။

‘ပုဗ္ဗေ စ’ ရှေးက အတိတ်ကံမပါလျှင် ဘာကိစ္စမှ ဖြစ်နိုင်သည်
မဟုတ်ပေ။ စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ စေတနာကို ကံဟု ဘုရား
ကဟောသည်။ ရွှေဆင်းတု၊ ကြေးဆင်းတု၊ ကျောက်ဆင်းတု သို့မဟုတ်
ပြက္ခဒိန်ထဲက ဘုရားပုံတော်၊ မည်သည့်ဘုရားပင်ဖြစ်စေ ရှိခိုးပူဇော်
ကိုးကွယ်သောသူမှာ မိမိ၏ စိတ်၊ စေတနာ၊ ယုံကြည်မှု၊ ကြည်ညိုမှု
အားကောင်းသလောက် အကျိုးပေးသည်။

နည်းနည်း ကြည်ညိုလျှင် နည်းနည်း အကျိုးပေးသည်။ များများ
ကြည်ညိုပြီး များများယုံကြည်လျှင် များများ အကျိုးပေးသည်။ ဤကား ဘုရား
ဟောဖြစ်သည်။ မည်သည့်အသားကို ထုထု အတူတူပင် ဖြစ်သည်။
ကြည်ညိုသောသူ၏ သဒ္ဓါတရားက ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ
ကိစ္စရှိလျှင်၊ အောင်မြင်ချင်လျှင် ဘုရားကို များများယုံကြည်၍ ဒါန၊ သီလ
ပြုပါက ဘယ်ဘုရားဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်စေတီတော်မှာပင် ဖြစ်ဖြစ်

အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

(နိုင်းငံကျော် လက္ခဏာနှင့် ဗေဒင်ဆရာကြီး ဆရာစန္ဒြ၏ ဘဝခရီးနှင့် အတွေ့အကြုံများ စာအုပ်၊ စာ-၁၉၅)

စိတ်သာယာစေနု

လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၊

ကျင်လည်စိတ်ကြောင့်သာ။

အပါယ်လေးပါး၊ ကျသူများ၊

မှတ်သားစိတ်ကြောင့်သာ။

ကောင်း၊ ဆိုး၊ ယုတ်၊ မြတ်၊ ဖြစ်လာတတ်၊

မှတ်ကြစိတ်ကြောင့်သာ။

နိဗ္ဗာန်သာခေါင်၊ ဘေးမဲ့သောင်၊

စိတ်ဆောင်ရောက်မည်သာ။

(တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်ကြီး ဦးဥတ္တမသာရ)

* * *

အခန်း ၁၂

ရဟန္တာဖြစ်ချင် သရဏဂုံဆင်

ကျုပ်ကတော့ အညတြ၊ သာဝတ္ထိမြို့သားတစ်ယောက်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ် ပြောချင်တဲ့ အကြောင်းအရာကတော့ ဝိသေသပဲဗျို့။ ထူးခြားလှတဲ့ အကြောင်း အရာကို ကျုပ် ပြောမပြခင်မှာ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့ ပုထုဇဉ်တွေမှာ ဖြစ်လေ့ ဖြစ်ထ ရှိတဲ့ ဘုရားတရားအပေါ် မယုံမရဲစိတ်ကလေးတော့ ကြိုတင် ဖယ်ရှား ထားကြဖို့ တောင်းပန်ချင်တယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပုထုဇဉ်တွေဟာ များသောအားဖြင့် ရှေ့က လည်း မသွားတတ်၊ နောက်ကလည်း မလိုက်ချင်၊ ဘေးတိုက်မှ လိုက် ချင်တဲ့ လွယ်အိတ် အမျိုးအစားတွေ ဖြစ်နေတတ်လို့ပဲ။ ဘေးကလိုက် တာတောင် ကောင်းကောင်း လိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ ပေါင်ကို တိုက်တိုက်ပြီးမှ လိုက်ချင် ကြတာလေ။

ပုထုဇဉ်ချင်း နှိမ်လှချည်လား... လို့ ခင်ဗျားတို့က ပြောချင်ကြ လိမ့်မယ်။ နှိမ်တာမဟုတ်ပါဘူး၊ တကယ့်ကို ပြောနေတာ။ တခြားဟာတွေ ထားပါတော့၊ ပုထုဇဉ်တွေရဲ့ သန္တာန်မှာ အယူမှားတဲ့ဒိဋ္ဌိနဲ့ ရတနာလုံး ပါးအပေါ် မယုံရဲတဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာအကုသိုလ်နှစ်ခု ရှိနေပြီဆိုကတည်းက မှားချင် တိုင်းမှားနေမှာပဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ။

အဲဒီ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာက သောတာပန်ဖြစ်မှ ပယ်နိုင်တာကိုးဗျ။ တခြား ဝေးဝေးမကြည့်နဲ့၊ ဟောဒီ သာဝတ္ထိမြို့ထဲက အမျိုးသားတစ်ယောက် ကိုပဲ ကြည့်၊ တစ်နေ့တော့ အဲဒီလူက အိမ်ထောင်ရေး စိတ်ဆင်းရဲစရာတစ်ခု တွေ့တာနဲ့ ဘုရားကျောင်းတော်ကို ရောက်သွားတယ်လေ၊ အဲဒီလူရဲ့ စိတ်ဒုက္ခ တွေ ပြေပျောက်ပါစေဆိုတဲ့ စေတနာနဲ့ ဗုဒ္ဓက-

ပေမတော ဇာယတေ သောကော၊

ပေမတော ဇာယတေ ဘယ်၊

ပေမတော ဝိပုမုတ္တဿ၊

နတ္ထိ သောကော ကုတော ဘယ်။

“ချစ်ခင်နှစ်သက်မှု ရှိလို့ သောကတို့ ဘေးတို့ဟာ ဖြစ်တာ၊ ချစ်ခင် နှစ်သက်မှု မရှိရင် သောကရော ဘေးပါ နှစ်ခုစလုံး မရှိနိုင်ဘူး”

လို့ ဟောကြားလိုက်တယ်လေ။

ဒီလူက ဘုရားရှေ့မှာတော့ ရိုရိုသေသေ နာလာပြီး ဘာမှမပြောဘဲနဲ့ ကျောင်းက ပြန်လာပြီး သာဝတ္ထိမြို့ထဲ ရောက်မှ “ဘုရားဟောတဲ့ တရားဟာ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုကြောင့် စိတ်ချမ်းသာစရာ၊ ကြည်နူးစရာတွေသာ ဖြစ်လာနိုင်တယ်၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုကြောင့် သောကတို့ ဘေးတို့ ဖြစ်တယ် ဆိုတာ မဟုတ်နိုင်ဘူး” လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ သူ့ဝါဒကိုယှဉ်ပြီး လျှောက်ပြောနေတယ်။

လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပြည့်ကျင့်မှ ရရှိခဲ့တဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်- တော်ကြီးနဲ့ ဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားကိုများ သူ့လို မီးယပ်ပိန် မီးယပ်ခြောက် တစ်ဘဝစာ ဉာဏ်လေးနဲ့ လိုက်တိုင်းတာရဲတာများ အံ့ပါရဲ့ဗျာ၊ ဒါနဲ့ အဲဒီဝါဒ နှစ်ခုဟာ သာဝတ္ထိမြို့ထဲမှာ ခေတ်စားပြီး လူပြောများတဲ့ ဝါဒဖြစ်လာတော့- တာပဲဗျ။

နောက်တော့ ဒီဝါဒ နှစ်ခုဟာ ကောသလဘုရင်ရဲ့ နန်းတော်ထဲ တိုင်အောင် ရောက်သွားတယ်။ ခက်နေတာက ကောသလမင်းကြီးကိုယ်တိုင်က ချစ်ခင်နှစ်သက် မှုရှိရင် စိတ်ချမ်းသာစရာ၊ ကြည်နူးစရာတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ဝါဒကို သဘောကျနေတာပါပဲ။ တစ်ညတော့ မလ္လိကာမိဖုရားကြီးနဲ့ စကားပြောရင်း ကောသလမင်း ကြီးက အဲဒီဝါဒနှစ်ခု ဘယ်ဟာမှန်နိုင်သလဲ လို့ မေးလိုက်ပါသတဲ့။

မိဖုရားကြီးကတော့ တကယ်သိချင်လို့ မေးတာပဲထင်ပြီး ဘုရား ဟောတဲ့ ဝါဒကသာ မှန်တယ်လို့ ပြောလိုက်တော့ ကောသလမင်းကြီးက စိတ်ဆိုးလိုက်တာလေ။ မိဖုရားကြီးကို ငေါက်ငမ်းပြီး စက်တော်ခေါ်ရာ အခန်းထဲဝင်သွားသတဲ့။ ဒီမင်းလည်း ကျုပ်ပြောခဲ့တဲ့ လွယ်အိတ်ပုထုဇဉ် ပဲကိုးဗျ။

ဆက်ကြပါဦးစို့. . .။

မလ္လိကာမိဖုရားကြီးက ဘုရင်စိတ်ဆိုးသွားမှန်းသိလို့ နောက် တစ်နေ့မှာ အမတ်တစ်ယောက်ကို ဘုရားထံစေလွှတ်ပြီး အဲဒီဝါဒရဲ့ အကျယ်တရားကို နာယူမှတ်သားခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ပြီးမှ သူက အမတ်ဆီ ကတစ်ဆင့် ပြန်နာယူတယ်။ အကျယ်သိရပြီဆိုတော့မှ နောက်တစ်ညမှ မိဖုရားက ကောသလမင်းကြီးကို မေးသတဲ့။

“အရှင်မင်းကြီး၊ ကျွန်တော်မျိုးမကို ချစ်ခင်နှစ်သက်ပါသလား”

“ချစ်ခင်နှစ်သက်လွန်းလို့သာလျှင် မိဖုရားခေါင်ကြီး နေရာမှာ မြှောက်စား ထားတာပေါ့”

“အကယ်၍ ရန်သူတစ်ယောက်က ကျွန်တော်မျိုးမကို သတ်သွား မယ်ဆိုရင် အရှင်မင်းကြီးစိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ”

“မိဖုရားကြီးရယ်၊ ဘယ်လိုများ ပြောလိုက်ပါလိမ့်၊ စိုးရိမ်သောကတွေ ဖြစ်ပြီး သေရလိမ့်မယ်တောင် ထင်ပါတယ်”

“အရှင်မင်းကြီး စဉ်းစားဖြေပါ။ တစ်နေ့က အရှင်မင်းကြီးပြောတော့ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုကြောင့် ဝမ်းသာစရာ၊ ကြည်နူးစရာပဲ ဖြစ်လာစရာ ရှိတယ်ဆို၊ အခုတော့ ကျွန်တော်မျိုးမကို ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုကြောင့် အရှင်

မင်းကြီးမှာ သောကတွေ၊ သေရလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ဒုက္ခတွေသာ ဖြစ်နေမယ်ဆို ပါလား။ လို့ ပြောလိုက်မှ ကောသလဘုရင်ကြီးလည်း သူ့အမှားကို ဝန်ခံရသတဲ့။

ကျုပ်တို့ဘုရားရဲ့ တရားက သဘာဝတရားဗျ၊ မိမိသန္တာန်မှာ ဘာအရောင်မှ ဆိုးမထားဘဲ သဘာဝအတိုင်းကြည့်လေ ပိုမှန်လေပဲ။

ချစ်ခင်နှစ်သက်မှု ရှိခြင်းကြောင့် သောကတွေ၊ ဘေးဒုက္ခတွေ ဖြစ်ရတယ်။ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှု မရှိတော့ရင် သောကရော ဘေးဒုက္ခတွေပါ မရှိတော့ဘူး။

ဆိုတဲ့ ဘုရားဟောကြားချက်ကို ဘာသာရေး အသွေးအရောင် ဘာမှ ဆိုးမထားဘဲ သဘာဝအတိုင်း ကြည့်ကြရအောင်။

ကဲဗျာ ကိုယ့်ရဲ့အိမ်ရှေ့မှာ အလောင်းတစ်ခု ဖြတ်သွားပါပြီတဲ့။ အဲဒီ သေတဲ့သူဟာ မိမိ ချစ်ခင်နှစ်သက်တဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်း မိတ်ဆွေသင်္ဂဟထဲက ဖြစ်နေရင် ဘယ်လောက်များ သောကရောက်ရမလဲလို့၊ ဘာဖြစ်လို့ သောက ဖြစ်ရတာလဲ သေချာတွေးကြည့်လိုက်။ 'သေသွားတဲ့သူကို ချစ်ခင်နှစ်သက်လို့' ဆိုတဲ့ အဖြေက တန်းနေတာမပါပဲ။

အကယ်၍ သေသွားတဲ့သူဟာ မိမိနဲ့ ဘာမှမသိဘူး၊ ချစ်ခင်နှစ် သက်မှုလည်း မရှိဘူးဆိုရင် ဘာသောက၊ ဒုက္ခမှ မဖြစ်တော့တာ အသေချာပါပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှု မရှိလို့ပဲပေါ့။ ခုလည်း ကျုပ်ပြော ချင်တဲ့ ထူခြား တဲ့အကြောင်းကို လွယ်အိတ်ပုထုဇဉ်လို နားမထောင်ဖို့ ကြိုပြောချင်တာ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ **ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါမရှိရင် တရားထူးမရနိုင်လို့** ဘုရားက ဟောထားလို့ပါ။

ကျုပ်ပြောချင်တာက ဓမ္မပဒမှာ ဗုဒ္ဓဟောခဲ့တယ် မဟုတ်လား။

ဧတံ သရဏာ မာဂဗ္ဗ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စရေ။

သရဏဂုံသုံးပါး ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး ဒုက္ခခပ်သိမ်း မှ ချုပ်ပြတ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ထိ ရောက်နိုင်တယ် ဆိုတာလေ၊ ဘယ့်နှယ်လဲ၊ ခင်ဗျားစိတ်ထဲမှာ လွယ်အိတ်ပုထုဇဉ်စိတ်လေး ဝင်မလာဘူးလား။

ဒီသရဏဂုံလေး ဆောက်တည်တဲ့ကုသိုလ်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ထိတောင် ရနိုင်

တယ်ဆိုတာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါ့မလားဆိုတဲ့ စိတ်ကလေးလေ၊ မယုံမရှိနဲ့ဗျို့၊ ကျုပ်က ကိုယ်တွေ့ဗျ။

ကျုပ်တို့ သာဝတ္ထိမြို့မှာပါပဲ၊ ကျုပ်တို့မြို့မှာ ကုဋေကုဋေ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာတဲ့ မဟာသာလသဋ္ဌေးမျိုးဆိုတာ ရှိတယ်၊ အဒိအထဲက အကြီးဆုံး သူဌေးကြီးရဲ့ ခုနစ်နှစ်အရွယ် သားကလေးတစ်ယောက်ဟာ တခြားကလေး ဖော်တွေနဲ့ ဆော့ကစားရင်းနဲ့ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တစ်ပါး သီတင်းသုံးနေတဲ့ ကျောင်းတိုက်တစ်ခုထဲကို ဝင်သွားကြတယ်။

ကလေးတွေဆိုတော့ ရဟန္တာမထေရ်ကြီးနဲ့ မဖွယ်မရာတွေများ ဖြစ်နေမလားဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှုနဲ့ ကျုပ်လည်း မယောင်မလည်နဲ့ ကျောင်းဘေး နားက ကပ်ပြီး တစေ့တစောင်း အကဲခတ်နေရတယ်။ တွေ့ရတာကတော့ ရဟန္တာမထေရ်ကြီးကလည်း ကလေးတွေကို ပျူပျူငှာငှာ နှုတ်ဆက်ပြီး ကလေး တွေနဲ့ တန်တဲ့ ဆုံးမစကားပြောပြီး သရဏဂုံသုံးပါး သင်ပေးနေတာကို တွေ့ရတယ်။

အဲဒီမှာ ထူးခြားတာက တခြားကလေးတွေက သရဏဂုံဆောက် တည်ပြီး တခြားပြေးထွက်ကာ ဆော့ကစားနေကြသော်လည်း မဟာသာလ သူဌေးကြီးရဲ့ ခုနစ်နှစ်အရွယ် သားကလေးကတော့ ကျောင်းထဲက ပြန်ထွက် မသွားဘဲ ရွှင်လန်းနှစ်သက်တဲ့ မျက်နှာကလေးနဲ့ မျက်စိကို မှိတ်ထားပြီး တရားမှတ်နေတာကို တွေ့ရတာပါပဲ။

စားကောင်းသောက်ကောင်း တရားမှတ်နေတာများ မထင်လိုက်နဲ့ဗျို့၊ အဲဒီ ခုနစ်နှစ်သားကလေးဟာ ဗုဒ္ဓ သံရဏံ ဂစ္ဆာမိစတဲ့ သရဏဂုံသုံးပါးကို ကြားလိုက်ရတာနဲ့ ရင်ထဲမှာ နှစ်သက်မှု ပီတိတွေ လှိုင်းတံပိုးထအောင် ဖြစ်လာ သတဲ့၊ နောက်တော့ အဲဒီပီတိတွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ရှုရင်း တစ်ထိုင် တည်း ရဟန္တာဖြစ်သွားခဲ့တာဗျို့။

ရဟန္တာဖြစ်သွားတော့ လူ့ဘဝမှာ မနေတော့ဘူးလေ၊ တစ်ခါတည်း ရဟန်းပြုတော့တာပေါ့၊ နောက် ဒီမထေရ်ဟာ ကျုပ်တို့ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာ သနာမှာ ‘သရဏဂမနိယမထေရ်’ရယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့တယ်လေ၊ သရဏဂုံကို အကြောင်းပြုပြီး ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ မထေရ်လို့ပေါ့၊ နောက်မှ

မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် ဟောကြားလို့ ဒီမထေရ်ရဲ့ နောက်ကြောင်းတွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိခဲ့ရပါတယ်။

ဒီမထေရ်ဟာ အနောမဒဿီ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော် အခါတုန်းက ဗန္ဓုမတီပြည်မှာ မျက်မမြင် မိဘနှစ်ပါးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေတဲ့ သားတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါသတဲ့။ အဲဒီဘဝကနေ ရဟန်းတွေမြင်တိုင်း ရဟန်း ပြုချင်တဲ့စိတ်တွေ တားမနိုင်ဆည်းမရ ပေါ်လာပါသတဲ့။ သို့ပေမယ့် မျက်မမြင် မိဘတွေက ရှိနေတော့ ဘယ်လိုမှ ရဟန်းမပြုနိုင်ရှာခဲ့ဘူး။

‘မရနိုင်တာကို တမ်းတနေမယ့်အစား ရနိုင်တာကိုပဲ အရယူ တော့ မယ်’ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ အရှင်နိဿာအမည်ရှိတဲ့ အဂ္ဂသာဝက မထေရ် တစ်ပါးထံမှာ သရဏဂုံဆောက်တည်ပြီး တစ်သက်လုံး အဲဒီ သရဏဂုံသုံးပါး စွဲမြဲစွာနဲ့ နေခဲ့ပါသတဲ့။ အဲဒီဘဝကနေသေတော့ လူ့သက်နဲ့ နှစ်ပေါင်း သုံးကုဋေခြောက်သန်း အသက်ရှည်တဲ့ တာဝတိံသာနတ်ပြည် ရောက်ရတယ်။

အဲဒီကမှ ဝိပဿီ၊ သီဒီ၊ ဝေဿဘူ၊ ကကုသန်၊ ကောဏဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ၊ ဘုရားခုနစ်ဆူကာလတစ်လျှောက်လုံး အပါယ်လေးပါး မလားရောက် ဘဲ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်မှာပဲ လှည့်လည် ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့ အလေးမထားမိကြတဲ့ သရဏဂုံရဲ့ ကောင်းကျိုးတွေပေါ့။ နောက်ဆုံး ယခု ဂေါတမ ဘုရားလက်ထက်မှာ မဟာသာလ သူဌေးမျိုးမှာ လာဖြစ်ပြီး ခုနစ်နှစ် သားအရွယ်နဲ့ သရဏဂုံ ဆောက်တည်အပြီးမှာ ဝိပဿနာရှုရင်း တစ်ထိုင်တည်း ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့တာပေါ့။

ကဲ- ကျုပ်ပြောချင်တဲ့ ဝိသေသ ထူးခြားတဲ့အကြောင်းဆိုတာ ဒါပါပဲ။ ထပ်မှာချင်တာကတော့ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့ဟာ လွယ်အိတ်ပုထုဇဉ် အဖြစ် မခံကြဘဲ သရဏဂုံသုံးပါးကို ယုံယုံကြည်ကြည် ဆောက်တည်ကြပြီး ရဟန္တာဖြစ်တဲ့အထိ ကြိုးစားကြဖို့ပါပဲ။

မှတ်ချက်။ ။ အပါ-၁၊ ၈၂၅၄၊ အပါ၅-၂ ၃၉ ကိုဖိုငြမ်းပြု ရေးဖွဲ့ပါသည်။

သရဏဂမနိယ မထေရ် ခံစားရသောကောင်းကျိုးများ

၁။ သိကြားမင်းအဖြစ် အကြိမ်ရှစ်ဆယ်။

၂။ စကြဝတေးမင်းအဖြစ် အကြိမ် ခုနစ်ဆယ့်ငါးကြိမ်။

၃။ သရဏဂုံဆောက်တည်သော ဘဝမှစ၍ ကိုးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာ တိုင်တိုင် အပါယ်မလားခြင်း။

၄။ ပဒေသရာဇ်၊ ဧကရာဇ် မင်းအဖြစ် အကြိမ်မရေတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေသည်။

နောက်ဘုရားဧည့်ရင်

ယခုဘဝ၌ မဂ်ကိုရစေခြင်းငှာ မနေမနား ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်စား၍ မကျင့်ဘဲလျက်၊ နောက် အရိမေတ္တေယျ ပွင့်တော်မူသောအခါ လက်ဦးစွာ ဖူးတွေ့ ရ၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရလိုပါ၏' ဟု အကြင်သူသည် ပတ္တနာဆုကို ပြု၏။ ထိုသို့ ပတ္တနာဆုကို ပြုသူသည် ငါတို့ 'ဂေါတမဘုရားရှင်ကို အားမနာသူ' ဟုမှတ်။ (စတုဂီရိ တောင်လေးလုံးဆရာတော်)

ဘယ်သူမှ မတွေ့ပူးတဲ့ သူ့အတွေး

ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်ရောက်ခဲ့သော ၁၉၄၈-ခုနှစ်က စ၍ နံနက် သုံးနာရီ အိပ်ယာမှ ထသည်။ တရားထိုင်ခြင်း၊ ပရိတ်တော် ရွတ်ဖတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ရွတ်ဖတ်ပြီး၍ တစ်နာရီခွဲကြာအောင် လမ်းလျှောက်ပြီးလျှင်၊ လေးနာရီခွဲသောအခါ အိမ်ဖော်များကို နှိုး၍ အာရုံဆွမ်းချက်ပြီး ဆွမ်းတော် တင်လေ့ရှိသည်။ ထိုခေတ်က ပန်းသီးများ အလွန်ပေါ့ပါသည်။

အလွန်ကြီးသော ပန်းသီးကြီးဆယ်လုံးမှာ ငါးကျပ်သာ ပေးရသည်။ ထို့ကြောင့် ပန်းသီးနှင့် အမြဲဆွမ်းတော်တင်သည်။ ကော်ဖီ၊ ပေါင်မုန့်၊ ထောပတ်သုပ်ပါ ဆွမ်းတော်တင်သည်။ လူတွေက ကော်ဖီသောက်ပြီး ဘုရားကို ရေတော်ကပ်တာ ဘုရားကို သဒ္ဓါမရှိရာရောက်သည်။

(ဆရာစန္ဒရ၏ ဘဝခရီးနှင့် အတွေ့အကြုံများ စာအုပ်မှ)

- * ရန်သူကြီး အစစ်က လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ။
- * မိတ်ဆွေအစစ်က ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ။
- * တကယ်တမ်း အားကိုးရမှားက ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ။

- * အမြဲပွားများရမှာက အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ။
- * ဘုရားဖက်၍ အသက်ရှည်ကြပါစေ။
- * တရားဖက်၍ အမျက်ပြေ စိတ်ချမ်းသာကြပါစေ။
- * သံဃာဖက်၍ အခက်ဝေ ကြီးပွားတိုးတက်ကြပါစေ။

(ညောင်ကန်အေး ဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒက)

* * *

အခန်း ၁၃

စိုးသမားနဲ့ သရဏဂုံ

ဒီဖြစ်ရပ်လေးကို မဖော်ပြမီ စာရှုသူများကို ကိုယ်လိုရာ ဆွဲမယူဖို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပုံပြင်လေးတစ်ပုဒ် ပြောပြလိုက်ချင်ပါတယ်။ တစ်ခါက မိသားစု တစ်စုရှိရာမှာ အကြီးဆုံးသားက အရွယ်ရောက်လာသော်လည်း ဘာစီးပွားရေးအလုပ်မှ မလုပ်တဲ့အတွက် ဖခင်ဖြစ်သူက မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးရန် ယခုလို ဆုံးမပါသတဲ့။

“ငါ့သား၊ မင်း အသက်လည်း တော်တော်ကြီးလာပြီ၊ လုပ်ငန်းလုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်လည်း ရှိပြီ၊ အဲဒီတော့ ကနေ့ကစပြီး မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတဲ့အနေနဲ့ အလုပ်တစ်ခုခုကို စလုပ်ပါတော့၊ ဘုရားကလည်း မင်္ဂလာသုတ်မှာ ‘မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ-မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းဟာ မင်္ဂလာဖြစ်တယ်’ လို့

ဟောကြားထားတယ် မဟုတ်လား” လို့ ဆုံးမလိုက်သတဲ့။

ဒီအခါမှာ သားဖြစ်သူ ပြန်ပြောလိုက်တာက-

“အဖေက မင်္ဂလာသုတ်ကို ဆုံးအောင်မှ မဆိုပဲကိုးဗျ။ နောက်တစ်ပိုဒ် ကျန်သေးတယ်လေဗျာ။ အဲဒီအပိုဒ်က ‘ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော- သားမယားတို့ ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတာလည်း မင်္ဂလာတစ်ခုပဲ’ တဲ့။ အဲဒီတော့ အဖေပဲ ကျွန်တော် တို့ သားအမိတွေကို ပြုစုလုပ်ကျွေးပေတော့” တဲ့။ ဒီတော့ ဉာဏ်နည်းရှာတဲ့ အဖေဖြစ်သူဟာ ဘာမှ ဆက်လက်ရှင်းမပြနိုင်တော့ဘဲ ခေါင်းလေးကုတ်ပြီး ညည်း လိုက်တာက-

“ဟင်-တို့ဘုရားကလည်း သားသမီးနဲ့ မိဘကို ရန်တိုက်ပေးခဲ့တာပဲ” တဲ့။ တကယ်ကျတော့ ဖခင်က သားသမီးကို လုပ်ကျွေးသင့်တဲ့အချိန်၊ သားသမီး က မိဘကို လုပ်ကျွေးသင့်တဲ့ အချိန်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေအနေနဲ့ အကျယ်သိပြီးသားပါ။ ထပ်ရှင်းပြစရာ မလိုတော့ပါဘူး။ ဒီနေရာမှာ ပြောချင် တာက တရားတော် တချို့ကို နာကြားဖတ်ရှုတဲ့အခါမှာ ကိုယ်လိုရာကို ထင်ရာဆွဲယူပြီး မကျင့်သုံးဖို့ပါပဲ။

ခု ပုံပြင်ထဲက သားဖြစ်သူလို မလုပ်ဖို့ပါပဲ။ ကဲ-စာရေးသူပြောပြ ချင်တဲ့ ဗုဒ္ဓကိုယ်တွေ့ ဇာတ်လမ်းလေးကို စကြာရအောင်ပါ။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကပ်လဝတ်ပြည်၊ နိဂြောဓာရုံ ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အချိန်ကပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆွေတော် မျိုးတော်တွေကို တရားရေးအေး အမြှိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးနေချိန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ထူးခြားတာတစ်ခုက အဲဒီမြို့မှာမီးစတစ်ဖက် ရေမှုတ်တစ်ဖက် ကိုင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ရှိနေတာပါပဲ။

မီးစတစ်ဖက်ဆိုတာက အဲဒီလူဟာ အရက်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်နေတာပါပဲ။ ရေမှုတ်တစ်ဖက်ဆိုတာကတော့ သူက အရက်သာသောက် တာ၊ သရဇာဂုံသုံးပါးကျတော့ စွဲမြဲနေပြန်ရောတဲ့။ ဒါပေမယ့် သီတယ် မဟုတ်လား။ များသောအားဖြင့် ပုထုဇဉ်တွေဟာ သူတစ်ပါးရဲ့ ဆီးစေ့လောက် ရှိတဲ့ မကောင်းကွက်ကိုတော့ ကပ်ကပ်သတ်သတ် ရှာကြံမြင်တတ်ပြီး မြင်းမိုရ် တောင်လောက်ရှိတဲ့ ကောင်းကွက်ကိုကျတော့ မျက်စိက လျှမ်းနေကြရော။

မမြင်တော့ဘူး။

ဒီအကျင့်ဟာ မသေမချင်း အကုသိုလ် ဆက်တိုက်ဖြစ်စေမယ့် အကျင့်ဆိုးကြီးမို့ မြန်မြန် စွန့်လွှတ်သင့်တယ်။ ဗုဒ္ဓဟောကြားတာက အကုသိုလ် ဖြစ်ခြင်းရဲ့ အဓိကအကြောင်းဟာ **အယောနိသော မနသိကာရ** တစ်ဖက်သား အပေါ်မှာ မကောင်းမြင်ဝါဒ ရှိခြင်းပဲတဲ့။ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းရဲ့ အဓိက အကြောင်းကတော့ **ယောနိသောမနသိကာရ** တစ်ဖက်သားအပေါ် အကောင်း မြင်ဝါဒရှိခြင်းပဲတဲ့။

ဗုဒ္ဓကတော့ လမ်းညွှန်ပြသွားပါပြီ။ စာရေးသူတို့က လိုက်နာ ကျင့်သုံး ရုံပဲ ရှိတာပေါ့။ အခုလည်း ဗုဒ္ဓရဲ့ ဆွေတော်မျိုးတော် ကပိလဝတ်ပြည်သူ ပြည်သား အများစုဟာ အဲဒီ သရဏဂုံသုံးပါးအပေါ် အသက်နဲ့လဲပြီး ယုံကြည်တဲ့ 'အဝေစ္စပသာဒသဒ္ဓါ'ကိုတော့ မမြင်ကြဘဲ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ အရက်သောက်တဲ့အခါကိုပဲ မြင်နေကြတော့ ဒီဇိုးသမားကြီးသေရင် ငရဲကို တန်းနေမှာပဲလို့ ယူဆကြသတဲ့။

အဝေစ္စပသာဒသဒ္ဓါဆိုတာ ရတနာသုံးပါးကို စွန့်မလား။ အသက် အသေ ခံမလားဆိုရင် အသက်သာ အသေခံမယ်၊ ရတနာသုံးပါးကိုတော့ မစွန့်ဘူး။ အဲဒီလို သဒ္ဓါမျိုးကို **အဝေစ္စပသာဒသဒ္ဓါ** လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သဒ္ဓါမျိုးကို ဒီဇိုးသမားက ပိုင်ဆိုင်ထားတယ်ဆိုတာကိုတော့ အဆင့်မြင့်တဲ့ သူတော်ကောင်း လောကကပဲသိတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီဇိုးသမားကို နာမည်ရင်း ဖျောက်ပြီး 'သရဏဥပါသကာ'လို့ပဲ ခေါ်ကြသတဲ့။

တို့တို့ပဲ ဆိုကြပါစို့။ တစ်နေ့မှာတော့ သရဏဥပါသကာဟာ ရောဂါ တစ်ခုနဲ့ ဆုံးသွားပါရောတဲ့။ ကပိလဝတ် ပြည်သူပြည်သား အများစုကတော့ ဒီဇိုးသမား ငရဲသွားပြီလို့ အပြတ်ထင်ထားကြပေမယ့် ဗုဒ္ဓက တရားပွဲတစ်ခုမှာ သရဏဥပါသကာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရောက်သွားကြောင်း ဟောသွားတော့ အမယ် ကပိလဝတ်ပြည်သူပြည်သား အများစုက ဗုဒ္ဓဟောကြားချက်ကို မယုံကြဘူးတဲ့။

ဘာလို့ မယုံကြလဲလို့ အကြောင်းတရားကို ဆန်းစစ်ကြည့်တော့ သူတို့ ယူဆချက်နဲ့ မကိုက်ညီလို့ ဆိုတဲ့အဖြေကို တွေ့ရတယ်။ ပုထုဇဉ်အများစု ကိုယ့်

ကိုယ်ကို အထင်ကြီးနေကြပုံများ တရားကျစရာ သိပ်ကောင်းပါတယ်။
ဇာတ်တော်ထဲက ချေးပိုးထိုးကောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးပြီး ဆင်ပြောင်
ကြီးကို စိန်ခေါ်တဲ့အဖြစ်မျိုးပေါ့။

တစ်ခါတော့ အရက်သမားတွေ သောက်စားမူးယစ်ပြီး အန်ဖတ်
ဗရပွနဲ့ လဲနေကြသတဲ့။ အဲဒီအချိန် ချေးပိုးထိုး တစ်ကောင်ဟာ အရက်သမား
တွေ ဖိတ်စင်ထားတဲ့ အရက်ကို သောက်မိပြီး သူပါမူးသွားရောတဲ့။ အဲဒီလို
မူးရင်းနဲ့ အရက်သမားတွေရဲ့ အန်ဖတ်တွေပေါ် တက်နင်းမိတဲ့အခါ ကျွံကျသွား
တာပေါ့။ အဲဒီလို ကျွံကျသွားတာကို ချီးပိုးထိုးကောင်က ငါ့ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့အားကို
မခံနိုင်လို့ မြေကြီးတောင် ပြိုဆင်းသွားတယ်လို့ ထင်ပြီး ကိုယ်ကိုယ်ကို တအား
အထင်ကြီးသွားသတဲ့။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ ဆင်ပြောင်ကြီးတစ်စီးလာတာကို မြင်တဲ့အခါ
ချေးပိုးထိုးကောင်က စစ်ထိုးရအောင် စိန်ခေါ်တော့တာပဲတဲ့။ ဒီအခါ ဆင်ပြောင်
ကြီးက “သင့်လို အဆင့်မရှိတဲ့ သတ္တဝါမျိုးကို ကျင်ကြီးကျင်ငယ်နဲ့ပဲ တိုက်ခိုက်
မယ်” လို့ ပြောပြီး ချေးပိုးထိုးကောင် အပေါ်ကို မစင်တွေ စွန့်ချပြီး ကျင်ငယ်နဲ့
ပါ ပန်းပစ်လိုက်တာ တစ်ခါတည်း သေပါရောလား။

အခုလည်း ကပိလဝတ်ပြည်သူပြည်သား အများစုဟာ သူတို့ယူဆ
ချက်နဲ့ မတူတာနဲ့ ဘုရားဟောကြားချက်ကို မယုံဘူးဆိုတော့ ချေးပိုးထိုးကောင်
က ဆင်ပြောင်ကြီးကို စိန်ခေါ်သလိုဖြစ်နေလို့ပါ။ ဒီနေရာမှာ အမှတ်ရတုန်း
တစ်ခုလောက် ဆက်ပြောပြချင်ပါသေးတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုထုဇဉ်တိုင်း
အရေးတကြီး သိထားသင့်တဲ့ အကြောင်း ဖြစ်နေလို့ပါ။

**ပုထုဇဉ်ဆိုရင် လူဖြစ်စေ၊ ရဟန်းဖြစ်စေ သူတို့အယူအဆနဲ့
မတူတော့ဘူးဆိုရင် ဘုရားကိုတောင် စော်ကားမိတတ်ကြတာကို
ပြောပြချင်တာပါ။**

တစ်ခါတော့ မြတ်စွာဘုရားကို အမြဲပြုစုလုပ်ကျွေးမယ့် ရဟန်း
မရှိသေးလို့ ကြုံရာရဟန်းကပဲ ကြုံသလို ပြုစုလုပ်ကျွေးရတဲ့ အချိန်ပေါ့။ အဲဒီ
အချိန်မှာ ‘သုနက္ခတ္တ’ အမည်ရှိတဲ့ ရဟန်းဟာ မြတ်စွာဘုရားကို ပြုစုလုပ်
ကျွေးရင်း ဘုရားနောက်က လိုက်နေရတယ်ပေါ့။

တစ်နေ့ မြို့ထဲဝင်တဲ့အခါမှာ ခွေးလိုကျင့်နေတဲ့၊ အဝတ်မပါ ဗလာ ကိုယ်တည်း 'ကောရခတ္တိယ' အမည်ရှိတဲ့ တိတ္ထိကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့တော့ သုနက္ခတ္တ ရဟန်းက ဘုရားကို ရှေ့ကထားပြီး ခွေးလိုကျင့်တဲ့ တိတ္ထိကြီးကို ကြည့်ညိုနေသတဲ့။ ခွေးလိုကျင့်တယ်ဆိုတာ အဝတ်၊ မဝတ်ဘူး။ လေးဘက် သွားတယ်။ မြေကြီးပေါ် ပုံကျွေးတာကို ပါးစပ်နဲ့ ဟပ်စားတယ်။ ပြာပုံထဲမှာပဲ အိပ်တယ်ပေါ့။ ဒီလိုကျင့်ရင် ကိလေသာတွေ ကင်းမယ်လို့ တိတ္ထိတွေက ယူဆသတဲ့။

အလွန်မှားယွင်းတဲ့ အကျင့်ဖြစ်ပေမယ့်လို့ သုနက္ခတ္တရဟန်းလို အသိဉာဏ် နည်းတဲ့သူတွေကတော့တို့ မကျင့်နိုင်တာ ကျင့်တာပဲဆိုပြီး ကြည့်ညိုကြတာပဲ။ သုနက္ခတ္တရဟန်းရဲ့ စိတ်ထဲက မသင့်တင့်တဲ့ အကြံကို ဗုဒ္ဓကသိတော်မူတော့ -

“ချစ်သား သုနက္ခတ္တ၊ သင်ကဲ့သို့သော ငါဘုရားတပည့် အမည်ခံထား တဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးက ငါဘုရားကို ရှေ့ကထားပြီး ခွေးလိုကျင့်နေတဲ့ တိတ္ထိကို လေးစားကြည့်ညိုနေတာဟာ မသင့်လျော်ဘူး” လို့ အမိန့်ရှိလိုက်တော့ သုနက္ခတ္တရဟန်းက ဘာပြန်ပြောတယ် မှတ်လဲ...။

“မြတ်စွာဘုရားက သူတစ်ပါးရဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်အကျင့်ကို ဝန်မတို ပါနဲ့” တဲ့။

မြတ်စွာဘုရားကပဲ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယကြောင့် သူကြည့်ညိုတာကို တားမြစ်နေတယ်လို့ ပြန်ပြောလိုက်တာပါပဲ။ ကဲ ပုထုဇဉ်အဖြစ် ဘယ်လောက် များ ကြောက်စရာကောင်းလိုက်သလဲလို့။

ဒီနေရာမှာလည်း သုနက္ခတ္တရဟန်းဟာ ဘာကြောင့် ဘုရားနဲ့ ဆန့် ကျင်ဘက်လုပ်ရသလဲလို့ တွေးကြည့်တော့ သူကကြည့်ညိုနေတဲ့ ကောရခတ္တိ- ယကို ဘုရားက လိုက်မကြည့်ညိုဆိုတဲ့ အဖြေကို သွားတွေ့တယ်။ ပုထုဇဉ် တွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ ကိုယ့်အယူအဆနဲ့ မတူရင် ဘုရားကိုတောင် ရန်ဘက် လုပ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ပြီမဟုတ်လား။

ဒီတော့မှ ဘုရားရှင်က ရဲရဲတောက်မိန့်ကြားတော်မူတယ်။

“သုနက္ခတ္တ၊ သင်ကြည့်ညိုနေတဲ့ ခွေးလိုကျင့်တဲ့ ကောရခတ္တိယဟာ

ဒီနေ့မှနောက် ခုနှစ်ရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာ စားပိုးနှင့်ပြီး သေလိမ့်မယ်၊ သေပြီးတဲ့ နောက် ပြိတ်မြက်တွေထုပ်နေတဲ့ အညံ့ဆုံးသင်္ချိုင်းကို ရောက်လိမ့်မယ်။ သူ့ရဲ့လားရာဂတိကို လက်တွေ့သိချင်ရင် သင်္ချိုင်းရောက်တဲ့အခါ အလောင်းရဲ့ ကျောက်ကို လက်နဲ့ပုတ်ပြီး ကောရခတ္တိယ သင် ဘယ်ဘုံရောက်နေပြီလဲလို့ မေးကြည့်လိုက်ရင် အလောင်းကောင်က ထပြီး ငါ ကာလကမ္ဘီက အသူရကာယ်ဘုံကို ရောက်နေပြီ လို့ ဖြေလိမ့်မယ်လို့ မိန့်တော်မူလိုက်တော့ သုနက္ခတ္တက မယုံဘူးတဲ့။ ကောရခတ္တိယကို မနာလိုလို့ ပြောတာပဲဆိုပြီး ဘုရားနားက ခွာသွားသတဲ့။

.နောက် ကောရခတ္တိယထံသွားပြီး. . . !

“ကောရခတ္တိယ၊ သင့်ကို ဘုရားက ဒီနေ့ကနောက် ၇-ရက်မြောက်တဲ့ နေ့မှာ စားပိုးနှင့်သေမယ်-လို့ ဟောထားတယ်၊ အဲဒါ သင်က ဘုရားဟောကို လည်း မှာယွင်းသွားအောင်၊ သင်လည်း အသက်ရှည်အောင် အစားကို လျှော့စားပါ” လို့ မှာထားသတဲ့။ ကောရခတ္တိယလည်း သေမှာကြောက်တော့ သုနက္ခတ္တရဲ့စကားကို နားထောင်လိုက်တာမှ လျှော့စားရုံတင် မကဘူး၊ တချို့ရက်တွေများ အစာတောင် မစားဘူးတဲ့။

၇-ရက်ပြည့်တဲ့နေ့ ရောက်တော့ ကောရခတ္တိယကို ကြည်ညိုတဲ့ သူဌေး တစ်ယောက်က “ကောရခတ္တိယကြီး အစားပျက်နေတာ ကြာပြီ၊ ဒီကနေ့တော့ ကောင်းကောင်း ကျွေးလိုက်မဟဲ့” ဆိုပြီး ထမင်းရော ဝက်သား ဟင်းပါ အများကြီး ချက်ပြီး ကောရခတ္တိယရှေ့ မြေကြီးပေါ်မှာ ပုံကျွေးလိုက် သတဲ့။ ဒီအခါ အစားကောင်းကောင်း မစားရတာကြာပြီဖြစ်တဲ့ ကောရခတ္တိယဟာ သေဘေးကို သတိမရနိုင်တော့ဘဲ ကုန်တဲ့အထိ စားပစ်လိုက်တာ၊ စားပြီးပြီးချင်း စားပိုးနှင့်သေတော့တာပဲ။

သုနက္ခတ္တရဟန်း ကြွလာတဲ့အချိန်မှာ အသက်မရှိတော့ပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားချက် တစ်ချက်မှန်သွားတာကို သုနက္ခတ္တရဟန်းက မကျေနပ်ဘူးတဲ့။ ဒုတိယအချက်တော့ မှားစေရမယ်ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ကောရခတ္တိယရဲ့ အလောင်းကောင်ကြီးကို နွယ်ကြိုးနဲ့ဆိုင်းပြီး သူ့ကိုယ်တိုင် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်တဲ့ သင်္ချိုင်းတစ်ခုကို ဆွဲယူသွားပါတယ်။ ဒါပေမယ့်

သင်္ချိုင်းထဲရောက်လို့ ကြည့်လိုက်တော့ ပြတ်မြက်ထူတဲ့ အညံ့ဆုံးသင်္ချိုင်းကြီး ဖြစ်နေတာပဲ-တဲ့။ ဒုတိယဟောကြားချက်လည်း မှန်သွားပြန်တာပေါ့။

တတိယဟောကြားချက်လည်း ဟုတ်နိုင်/မဟုတ်နိုင် ဆက်သိချင် သေးတာနဲ့ အလောင်းကောင်ရဲ့ ကျောကုန်းကိုပုတ်ပြီး မေးလိုက်တဲ့အခါမှာ “ကာလကမ္ဘီ ကအသူရကာယဘုံကို ရောက်နေကြောင်း” ဖြေတာပါပဲတဲ့။ အသူရကာရယ်ဆိုတာ ပြိတ္တာအကြီးစားပါပဲ။ ဒီနေရာမှာ သိစေချင်တာက တော့ ပုထုဇဉ်ဆိုရင် လူဖြစ်စေ ရဟန်းဖြစ်စေ မိမိအယူအဆနဲ့ မတူတော့ဘူး ဆိုရင် တခြားလူတွေ အသာထားပြီး ဘုရားရှင်ကိုတောင် ကဏ္ဍကောစ လုပ်တတ်တယ်ဆိုတာပါပဲ။ (ဒီ-၃၊ ပါထိကသုတ်-၄)

ခုလည်းကြည့်လေ၊ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားချက်ကို ပူညံ့ပူညံ့ လုပ်ပါ များတော့ မြတ်စွာဘုရား နောင်တော်ကြီး မဟာနာမ်မင်းက ဘုရားထံလာပြီး လျှောက်ထား မေးမြန်းရပြီလေ။

“မြတ်စွာဘုရား၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးအများစုတို့ဟာ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ သရဏဥပါသကာ တာဝတိံသာရောက်သွားပြီဆိုတဲ့ စကား ကိုတောင် လက်မခံနိုင်ကြဘူးဖြစ်နေတယ်ဘုရား၊ သူတို့ ယူဆထား တာက သရဏဥပါသကာ ငရဲကျမယ်ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒါကြောင့် သရဏ ဥပါသကာ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း နတ်ပြည်ရောက်တယ်ဆိုတာကို အကျယ် ဟောကြားပေးတော်မူပါဘုရား။”

“နောင်တော်ကြီး မဟာနာမ်၊ သရဏဥပါသကာဟာ သေရည်သေ ရက် သောက်တဲ့ အကုသိုလ်ကံ ရှိတာမှန်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ရတနာသုံးပါး အပေါ်မှာ အသက်နဲ့လဲပြီး ကြည်ညိုတဲ့ အဝေစွပ်သာဒကုသိုလ် အားက ပိုကောင်းနေပါတယ်၊ ဒါ့ကြောင့်လည်း သေခါနည်းအချိန်မှာ ရတနာသုံးပါး အပေါ် ကြည်ညိုတဲ့သဒ္ဓါကို အကြောင်းပြုပြီ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပီတိကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးတင်ပြီး ရှုလိုက်နိုင်တဲ့အတွက် သေခါနီး ကပ်ပြီး သောတာပန်တည်သွားခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် ယခုအချိန်မှာ သရဏဥပါသကာဟာ သောတာပန်

နတ်သားအဖြစ် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ ခံစားစံစားနေပြီဖြစ်တယ်
နောင်တော်ကြီး မဟာနာမ်”

မြတ်စွာဘုရား အကျယ်ဟောပြုတော်မူလိုက်မှပဲ သာကီဝင်အများစု
ဟာ သံသယကင်းပြီး လက်ခံသွားကြတော့သတဲ့။ အဆုံးသတ်ခါနီးမှာ
အရေးတကြီး ပြောချင်တာလေးနှစ်ခု ပေါ်လာလို့ ပြောပါရစေဦး။ ပထမ
တစ်ခုက ကုသိုလ်နဲ့ အကုသိုလ် ဘယ်ဟာက အစွမ်းကြီးမားသလဲဆိုတဲ့
မေးခွန်းရဲ့ အဖြေပါ။ မိလိန္ဒပဉ္စာမှာ အရှင်နာဂသိန် ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီး
ဟောထားတာကတော့ ကုသိုလ်ကံက စွမ်းအားပိုကြီးပါသတဲ့။

ကုသိုလ်က လှေနဲ့တူပြီး အကုသိုလ်ကံက ကျောက်ခဲနဲ့ တူသတဲ့။
ကျောက်ခဲဟာ သေးသည်ဖြစ်စေ၊ ကြီးသည်ဖြစ်စေ ရေထဲကျရင် မြုပ်သွားသလို
ဒီအတိုင်းပဲ အကုသိုလ်ကလည်း သေးသည်ဖြစ်စေ၊ ကြီးသည်ဖြစ်စေ
ကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့ အခဲလှေမရှိရင်တော့ အပါယ်လေးပါး ဧကန်မုချ ကျရမှာ
ပါ။ အဲ... ကုသိုလ် လှေလေးရှိထားရင်တော့ ကုသိုလ်ရဲ့စွမ်းအားကြောင့်
နတ်ရွာသုဂတိ ရောက်နိုင်ပါသေးတယ်။

ကုသိုလ်ကံက အကုသိုလ်ကံထက် နည်းပေမယ့်၊ စွမ်းအားပိုကြီးတဲ့
အတွက် ကောင်းရာကို ပို့ပေးနိုင်တာပါ။ ကုသိုလ်စွမ်းအားက ကြီးလို့လည်း
ဆွမ်းတစ်ဖွန်း၊ ပန်းသီးတစ်လုံး လှူခဲ့ရုံနဲ့ နတ်ပြည်ရောက်ခဲ့ရတဲ့ အမျိုးသား၊
အမျိုးသမီးတွေ အများကြီးပါ။ ဒုတိယ ပြောချင်တာက -သေပြီးတဲ့နောက်
ငရဲကို ဧကန်မုချသွားရမယ့်သူကတော့ ခြောက်မျိုးရှိပါတယ်။

အဲဒါတွေကတော့-

၁။ အမိသတ်သူ။

၂။ အဖသတ်သူ။

၃။ ရဟန္တာသတ်သူ။

၄။ ဘုရားရှင်ကို သွေးစိမ်းတည်အောင်လုပ်သူ။

၅။ သံဃာအသင်းခွဲသူ။

၆။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နဲ့ ထိုကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးတွေကို
ပယ်တဲ့ “နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိ” အယူရှိသူတွေပဲ ဖြစ်ပါ

တယ်။

ဒီခြောက်ယောက်ကတော့ တခြား ဘာကုသိုလ်နဲ့မှ တားလို့မရတော့ဘဲ ဧကန်မုချ အပါယ်ကျကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအကုသိုလ်ကံ ခြောက်မျိုးကို ကြီးမား လေးလံလွန်းတဲ့အတွက် “ဂရုကံ” လို့ခေါ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ အကုသိုလ်ကံလေးတွေကတော့ ပေါ့ပါးတဲ့အတွက် “လဟုကံ” လို့ခေါ်ပါတယ်။

အကုသိုလ် လဟုကံတွေကတော့ ကုသိုလ်ကံနဲ့ တားဆီးထားလို့ ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း သရဏဥပါသကာဟာ အရက်သောက်တဲ့ အကုသိုလ် လဟုကံလေးတွေ ရှိသော်လည်း သရဏဂုံကုသိုလ်ကံကြောင့် သောတာပန်ဖြစ်ပြီး နတ်ပြည်ရောက်ရတာကို သဘောကျလောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။

(မှတ်ချက်။ ။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ စာ-၃၂၆ ကို မှီငြမ်းပြု ရေးဖွဲ့ပါသည်။)

သရဏဂုံတည်ခြင်း အကျိုးရှစ်မျိုး

- ၁။ ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း၌ အများအပူဇော်ခံရခြင်း။
- ၂။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာရှိခြင်း။
- ၃။ လူအများကို မိမိအလိုသို့ လိုက်ပါစေနိုင်ခြင်း။
- ၄။ အများနှင့်မတူသော စည်းစိမ်ချမ်းသာများကို ခံစားရခြင်း။
- ၅။ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော ကိုယ်ကာယ ရှိခြင်း။
- ၆။ အများနှစ်သက်ကြည်ညိုမှုကို ခံရခြင်း။
- ၇။ မိတ်ဆွေအပေါင်းသင်းများ၏ ချစ်ခင်မှုကို ရခြင်း။
- ၈။ ကျော်စော ထင်ရှားခြင်း။ (အပါဒါနိပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ)

သရဏဂုံပျက်သော ရှိခိုးခြင်းနှင့် မပျက်သောရှိခိုးခြင်း

- ၁။ ဆွေမျိုးအဖြစ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်း (ဉာတိ)။
- ၂။ ကြောက်၍ ရှိခိုးခြင်း (ဘယ)။
- ၃။ ဆရာဖြစ်၍ ရှိခိုးခြင်း (အာစရိယ)။
- ၄။ မြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်း (ဒက္ခိဏေယျ)။

ဟူ၍ လေးမျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော မြတ်သော အလှူခံ (ဒက္ခိဏေယျ) ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရှိခိုးခြင်းတစ်မျိုးသာ သရဏဂုံမြောက်သော ရှိခိုးခြင်း ဖြစ်၏။ ကျန် ရှိခိုးခြင်းသုံးမျိုးကား သရဏဂုံမမြောက်၊ ရှိခိုးခြင်းကြောင့် သရဏဂုံ ပျက်ရာ၌လည်း အခြား တိတ္ထိ၊ နတ်ဘုရား စသည်တို့ကို တကယ်မြတ်သော အလှူခံ(ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂိုလ်)၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှိခိုးလျှင်သာ သရဏဂုံ ပျက်၏။

ဆွေမျိုး (သက်ကြီးဝါကြီး) ဖြစ်၍ ရှိခိုးခြင်း၊ ကြောက်၍ ရှိခိုးခြင်း၊ ဆရာဖြစ်၍ ရှိခိုးခြင်းတို့၌ကား သရဏဂုံ မပျက်ပေ။

(မှတ်ချက်။ ■ သရဏဂုံမမြောက်ဟူသည် သရဏဂုံမတည်၊ ဘုရားစသည်ကို ကိုးကွယ်ရာမရောက် ဟုဆိုလိုသည်။ သရဏဂုံမပျက် ဟူသည်တည်ပြီးသော သရဏဂုံမပျက်၊ ဘုရားစသည်ကို ပစ်ပယ်ရာမရောက်ဟု ဆိုလိုပါ သည်။)

ယခုခေတ် နတ်များကို ပူဇော်ပသ ရှိခိုးကြရာ၌ ဘုရားစသော ရတနာမြတ် သုံးပါးကို ပစ်ပယ်ပြီး နတ်များကိုသာ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဖြင့် ပူဇော်ပသ ရှိခိုးကြလျှင် သရဏဂုံပျက်၏။ ဘုရားစသော ရတနာမြတ်သုံးပါးကို မပစ်ပယ်ဘဲ လောကကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်းအဖြစ် ပူဇော်ပသ ရှိခိုးကြရာ၌ကား သရဏဂုံ မပျက်နိုင်ပါ။

သို့ရာတွင် သင်္ဘောပျက်၍ အလောင်းတော် ဇနကမင်းသား ပင်လယ်ကြော မျောရစဉ်က နတ်ကို မရှိခိုးပဲ ခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး ဥပုသ်စောင့်သုံးခဲ့သော ဇနကမင်းသားကို မဏိမေခလား နတ်သမီးက ဆီးကြိုကယ်မ၍ နတ်ရှိခိုးသူ အားလုံး သေကြရသည်မှာ နတ်ကို ယုံကြည်ပြီး ပုံ၍ ရှိခိုးနေသူတို့ အတွက် သတိထားဖွယ်ရာပင် ဖြစ်ပါသည်။

(ဗုဒ္ဓဘာသာ လက်စွဲကျမ်း၊ ပ-တွဲ၊ နှာ ၄၄-၄၅)

* * *

သင်္ဘောသား နတ်သားများ

သရဏဂုံသုံးပါး၏ စွမ်းရည်သတ္တိ အကျိုးအာနိသင်များကို ဘယ်လိုပင် ရေးဖွဲ့
သော်လည်း ကုန်သွားလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တစ်ပါး
စီ တစ်ပါးစီ ကောင်းကျိုးတရားများကိုပင် ရေးဖွဲ့၍ မကုန်နိုင်သောကြောင့်
ပါတည်း။ ဘုရားရတနာ တစ်ပါးကြောင့် ကောင်းကျိုးခံစားသွားရသော ဗုဒ္ဓ
လက်ထက်က ‘မဋကုဏ္ဍလီ’ အမည်ရှိ သတို့သားလေး၏ ဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်ပါ။

မဋကုဏ္ဍလီ သတို့သားလေး ရောဂါရ၍ သေခါနီးသောအခါ နှမြော
စေးနှလှသော ဖခင်က အိမ်အတွင်းမှာ လူနာကိုထားလျှင် လာကြည့်ကြသော
ဆွေမျိုးသားချင်းများက သူ၏ ဥစ္စာများကို မြင်ပြီး ချေးငှားမှာ စိုးရိမ်သော
ကြောင့် မဋကုဏ္ဍလီကို ကုတင်ပါ မျပြီး အိမ်ရှေ့ချထားလိုက်ပါတော့သည်။

ဤပုံအတိုင်းသာ သေခဲ့ရလျှင် မဋ္ဌကုဏ္ဍလီအနေဖြင့် အပါယ်လေးပါးကျမှာ သေချာနေလေပြီ။

သို့သော် မဟာကရုဏာရှင် ဗုဒ္ဓက မဋ္ဌကုဏ္ဍလီရှိရာ အရောက်ကြပြီး ရောင်ခြည်တော် လွှတ်တော်မူသောအခါ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီသတို့သားလေးမှာ ထိုင်၍ ရှိခိုးပူဇော်မှုကို မပြုနိုင်တော့သော်လည်း လျောင်းလျက်ကပင် လက်အုပ်ချီ လျက် ရှိခိုးပူဇော်ရဈာပါသည်။ ဘုရားရတနာ၏ စွမ်းရည်သတ္တိကား ကြီးမားပေစွ။ ဘုရား ရတနာပေါ် ကြည်ညိုမိသောစိတ်ဖြင့် သေလွန်ခဲ့သော မဋ္ဌကုဏ္ဍလီသည် နတ်ရွာ သုဂတိသို့ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။

တကယ်အားကိုးရာ

“ငါဘုရားအပေါ် ယုံကြည်ရုံမျှ၊ ချစ်မြတ်နိုးရုံမျှဖြင့် နတ်ရွာ သုဂတိသို့ လားရောက်နိုင်၏။”

(မူလပဏ္ဏာသ၊ အလဂဒ္ဒ၊ ပမသုတ်)

တရားရတနာ၏ ဂုဏ်ရည်ကိုလည်း ကြည်ညိုပါဦး။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကိုပင် ခွဲခြား၍ မသိကြသော လင်းနို့သားငါးရာတို့သည် လိုဏ်ဂူထဲမှ ရွတ်နေသော ရဟန်းတော်တို့၏ အဘိဓမ္မာတရားသံကို ကြားနာရသော ကုသိုလ်ကြောင့် သေသောအခါ နတ်ရွာသုဂတိသို့ ရောက်ကြရသည်။ ထိုဘဝမှစ၍ အပါယ်လေးပါး သို့ မလားရောက် ရတော့ဘဲ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည် အစွန်အဆန် ကျင်လည်ကာ နောက်ဆုံးဘဝတွင် ယခု ဂေါတမမြတ်ဘုရား၏ သာသနာ၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်များဖြစ်ကာ ရဟန္တာများဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်သွားတော်မူသွားကြရပါပြီ။

**ဓမ္မော လောကေ သမုပ္ပန္နော၊
သုခါယ သဗ္ဗပါဏိနံ။**

“တရားရတနာသည် ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ လူ့နတ်၊ နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရရှိရန်အလို့ငှာ လောက၌ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက် လာခဲ့ပေသည်။ သံဃာရတနာ၏ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ပုံကို လည်း ကြည်ညိုပါဦး။”

“သူတစ်ပါးအိမ်တွင် အဖိကလေးချကာ နေရသော စာရင်းငှား သူဆင်းရဲမကြီးကား ယနေ့ပင်သေရပါတော့မည်။ လူ့ဘဝရောက်နေ သောကြောင့် လူဟုခေါ်ရသော်လည်း လူပီပီသသနေရသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ပြိတ္တာများသည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ တစ်ခုမှ မလုပ်နိုင်ဘဲ ဝမ်းရေးအတွက် ရှာဖွေစားသောက်ရင်း တစ်ဘဝဆုံးရသလို၊ လူဖြစ်နေပါလျက် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတစ်ခုမှ မလုပ်ဘဲ ဝမ်းရေးအတွက် ရှာဖွေစားသောက်ရင်း တစ်ဘဝ ဆုံးရသောသူများကို ‘လူပြိတ္တာ’ဟု ခေါ်သည်” ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားသော ‘ဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ’ ကိုထောက်ကြည့် လျှင် စာရင်းငှားသူဆင်းရဲမကြီး၏ ဘဝသည်ကား ‘လူပြိတ္တာ’ ဟုပင်ဆိုရပါလိမ့် မည်။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ တစ်ခုမှ မပြုလုပ်နိုင်ဘဲ သူတစ်ပါးအိမ်တွင် စာရင်းငှားအဖြစ်နှင့် ဝမ်းကျောင်းပြီး နေခဲ့ရာ ယနေ့သေရမည့်အချိန် ရောက်လာပါပြီ။ သို့သော် သူမကား မသိရှာ။

သူမ၊ မသိသလို သူမ၏အိမ်ရှင်များကလည်း မသိ။ ထို့ကြောင့်ပင် အနားမပေးဘဲ အချက်အပြုတ်အလုပ်များကို မနားတန်း လုပ်နေသည် မဟုတ်ပါ လော။ သိသောပုဂ္ဂိုလ်ကား သူဆင်းရဲတို့၏ အားထားမှီခိုရာ အရှင်မဟာကဿပကြီး ဖြစ်ပါတော့သည်။ ဒီအတိုင်းသာ သေသွားခဲ့လျှင် သူဆင်းရဲမကြီး အပါယ်ကျဖို့ကား သေချာလှပါသည်။ ထိုအခါ သံသာ ရတနာတစ်ပါးဖြစ်သော အရှင်မဟာကဿပမထေရ်က သူဆင်းရဲမကြီး အိမ်ရှိရာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့လေပြီ။

“ရဟန္တာတစ်ပါးကို လှူလျှင် ဘဝပေါင်း မည်မျှချမ်းသာမည်ကို ငါဘုရား မဟောနိုင်” ဆိုသည့် ဘုရားဟောကို သိထားကြသော အိမ်ရှင်သူဌေး မိသားစုက အရှင်မဟာကဿပကို ဝိုင်းဝန်းကာ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်း အကောင်း စားများကို လောင်းလှူရန် ချဉ်းကပ်ကြသည်။ ထူးဆန်းလှပေစွ။

အရှင်မဟာကဿပကား အိမ်ရှင်မိသားစုများ၏ အလှူကို တစ်ခုမှလက် ခံတော်မမူ။ သပိတ်ကိုပင် ဖွင့်ပေးတော်မမူခဲ့ပါ။ ထိုအိမ်ရှင်များ ကို ကျော်၍ အိမ် နောက်ဖေး မီးဖိုချောင်ထဲမှ သူဆင်းရဲမကြီးကို အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် လှမ်းကြည့်တော်မူလိုက် ရာ မထေရ်၏ အဓိဋ္ဌာန်နှင့် မေတ္တာတန်ခိုးကြောင့်

စာရင်းငှားသူဆင်းရဲမကြီးသည် မထေရ်က မိမိကို ဆွမ်းလောင်းလှူစေလိုကြောင်း အလိုလို သိသွားခဲ့သည်။

ခက်နေရှာပြီ၊ သူမလို စာရင်းငှားတစ်ယောက်မှာ ဆွမ်းကောင်းဟင်းကောင်းများကို ချက်ပြုတ်နေရသော်လည်း ပိုင်ဖိုးပိုင်နင်း သူတစ်ပါးကို လောင်းလှူခွင့် မရရှာပေ။ မိမိပိုင်ဆိုင်သည်က အရင်နေ့ကကျန်သော ထမင်းကြမ်းခဲလေးနှင့် ထမင်းရည်သာ။ မထေရ်မြတ်ကြီးက အလှူခံပျံမလား ဟူသော မဝံ့မရဲအတွေးဖြင့် မထေရ်မြတ်ကြီးဆီသို့ ရှေ့ရှုလာခဲ့ပြီ။

အံ့ဩဝမ်းသာစရာကောင်းလှပေစွ။ သူမ၊ မထေရ်မြတ်ကြီးရှေ့သို့ ရောက်သွား သည်နှင့် မထေရ်မြတ်ကြီးက အိမ်ရှင်များကိုပင် ဖွင့်မပေးခဲ့သော သပိတ်တော်ကို သူမကျမှ ဖွင့်ပေးခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။ လောင်းလှူပြီးသည်နှင့် ပီတိမျက်ရည်နှင့်အတူ မထေရ်မြတ်ကြီးကို ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးဦးချလိုက်သည်။

သူမ၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ပြုဖူးသည့် ကုသိုလ်ဟူ၍ ဤတစ်ခုတည်းသာ။ ဤတစ်ခုတည်းသော ကုသိုလ်ကပင် ထိုနေ့၌ ကွယ်လွန်သော သူမအား နတ်ရွာသုဂတိသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပါပြီ။ သံဃာရတနာ၏ ကျေးဇူးကား ကြီးမားပေစွ။

မမေ့နဲ့

ကုသိုလ်ကို ကိုယ်ကမေ့လျှင် ကုသိုလ်က ကိုယ့်ကို မေ့လိမ့်မည်။ ကုသိုလ်က ကိုယ့်ကိုမေ့လျှင် ဘေးတွေ့လိမ့်မည်။

(စံကျောင်းဆရာတော်)

ဖော်ပြပါ ဖြစ်ရပ်ကလေးတွေကို လေ့လာပြီး ရတနာသုံးပါးစွမ်းရည်ကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ကြုံမှ 'ဒုဂ္ဂတိဘုံမှလွတ်ပြီး သုဂတိဘုံရောက်နိုင်တာပဲ' လို့ ဆုံး ဖြတ်ချက်မချစေချင်သေးပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ရတနာသုံးပါးကို နှလုံးသားထဲတွင် အသက်သေသည်အထိ စွဲမြဲယုံကြည်သွားမည်ဆိုလျှင်ပင် ထိုသူအတွက် နတ်ရွာသုဂတိကိုတော့ အလွယ်တကူ ရောက်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

သာဓကပြပါအံ့. . .

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး သာဝတ္ထိပြည်၊ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်တွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူသော ကာလကပင် ဖြစ်ပါသည်။ အရေအတွက် ခုနှစ်ရာခန့်ရှိသော ကုန်သည်တစ်စုသည် မြားလောက်မြန်သော သင်္ဘောကြီးတစ်စင်း ဖြင့် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ကိစ္စအတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြ သည်။

ခုနှစ်ရက်ခန့် အကြာတွင် ကမ်းမမြင်လမ်းမမြင် ပင်လယ်ကြီးထဲတွင် မုန်တိုင်း မိကြပါတော့သည်။ တောင်လုံးမက ကြီးမားသော လှိုင်းလုံးတို့၏ဒဏ် ကြောင့် သင်္ဘောပေါ်တွင် ရေများ ပြည့်သထက်ပြည့်လာရာ သင်္ဘောကြီးမြုပ် ဖို့ရာ ၉၉-ရာခိုင်နှုန်း သေချာသွားလေပြီ။

သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော -သတ္တဝါတို့သည် သေဘေးမှ ကြောက် လန့်ကြကုန်၏ ဟူသော ဒေသနာတော်အတိုင်း သင်္ဘောပေါ်တွင် ပါလာသော ခုနှစ်ရာသောကုန်သည်တို့သည် မိမိတို့ ကိုးကွယ်ရာ နတ်များ၊ ဘိုးတော်များ၊ ဘုရားများကို မှန်းဆတိုင်တည်ကာ ကယ်မဖို့အကြောင်း အကူညီတောင်းကြ လေသည်။ သေဘေးက နီးကပ်နေပြီဖြစ်သည့် အတွက် ရိုးရိုး အော်ဟစ်ရုံနှင့် မပြီးတော့ဘဲ သင်္ဘောကြီးပေါ်တွင် ဟိုပြေးဒီပြေးနှင့် ရှုပ်ယှက်ခတ်နေပါ တော့သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် အံ့ဩစရာကောင်းသော သင်္ဘောသား တစ်ယောက်ကို ပြေးလွှားအော်ဟစ်နေကြသော ကျန် သင်္ဘောသားခုနှစ်ရာက သတိထားမိသွားကြသည်။ သူတို့တတွေ ကြောက်လန့်တကြား ကူခြေမဆည် နိုင်အောင် ပြေးလွှားအော် ဟစ်နေချိန်တွင် ၎င်းသင်္ဘောသားကတော့ တင်ပလွင်ခွေကာ မျက်လွှာကိုချလျက် ငြိမ်သက် တည်ကြည်စွာရှိနေသည်မှာ သူတို့တတွေအတွက် အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း တည်ကြည်ငြိမ်သက်လျက်ရှိသော ထိုသင်္ဘောသား ထံသို့ ကျန် သင်္ဘောသားခုနှစ်ရာတို့ ချဉ်းကပ်ကာ သေဖို့ရာ မကြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြလေပြီ။

“မိတ်ဆွေ- ကျွန်ုပ်တို့တတွေမှာ သေဘေးကို ကြောက်လှတဲ့အတွက်

ပြေးလွှားအော်ဟစ်နေတဲ့ အချိန်မှာ မိတ်ဆွေကတော့ တည်ကြည်ငြိမ်သက် လှပါတယ်။ မိတ်ဆွေမှာ သေခြင်းတရားကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရင်ဆိုင်ရဲတဲ့ တရားရှိတယ် လို့ထင်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါသလား။”

“ရှိပါတယ် မိတ်ဆွေတို့”

“သို့ဖြစ်လျှင် ဘယ်လိုတရားများ ဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အား ရှင်းပြ စမ်းပါ။”

“မိတ်ဆွေတို့၊ ကျွန်ုပ်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ် ယခုလို ခရီးမထွက်ခင်မှာ သံဃာတော်များကို အိမ်မှာပင့်ပြီး ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းများ လှူဒါန်းကာ သရဏဂုံသုံးပါးနဲ့ ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်ခဲ့ပါ တယ်။ သရဏဂုံနဲ့ ငါးပါးသီလမြတ်သူဟာ အပါယ်ငရဲကို ဘယ်တော့မှ မကျနိုင် ဘူးဆိုတာ ဗုဒ္ဓဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ကျွန်ုပ် ဆောက်တည်ခဲ့တဲ့ သရဏဂုံနဲ့ ငါးပါးသီလဟာလည်း ယခုအထိ ဖြူစင်သန့်ရှင်းလျက် ရှိပါတယ်။ ဒီ သရဏဂုံ နဲ့ ငါးပါးသီလကြောင့် ကျွန်ုပ်ဟာ မိတ်ဆွေတို့မြင်သလို သေခြင်းတရားကို ရဲရဲ ကြီး ရင်ဆိုင်ဝံ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။”

သင်္ဘောသား ခုနှစ်ရာတို့ကား အားကိုးရာအမှန်ကို သိမြင်သွားကြ လေပြီ။ သို့နှင့်-

“မိတ်ဆွေ အချိန်လည်း သိပ်မရှိတော့ပါ။ သင်္ဘောကြီးလည်း ပင်လယ်ထဲ နစ်ပါတော့မယ်။ မိတ်ဆွေရဲ့ သေခြင်းတရားကို ရင်ဆိုင်ရဲတဲ့ သရဏဂုံနဲ့ ငါးပါးသီလကို ကျွန်ုပ်တို့အား ဆောက်တည်ပေးလို့ရရင် ဆောက် တည်ပေးပါ။” ဟု တောင်းပန်ကြသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သင်္ဘောသားက ကျန် ဘာသာခြားသင်္ဘော သားများကို တစ်သုတ်လျှင် ၁၀၀-စီခွဲပြီး သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်ပေးပါသည်။

ဤနေရာ၌ သင်္ဘောသား ခုနှစ်ရာတို့သည် လောကတွင် အမြတ်ဆုံး သော ဆရာသုံးပါးရှိရာ တစ်ပါးကို မှီဝဲဆည်းကပ်မိသွားခြင်းပင်။ အမြတ်ဆုံး သော ဆရာသုံးပါးကို တောင်ပုလူ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားထား သည်မှာ-

လောကတွင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ဆရာ၊ မိဘဟူ၍ အနန္တော

အနန္တ ငါးပါးရှိရာတွင် ဆရာဆိုတာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ ဆရာပေါင်းမှားရင် တစ်သံသရာလုံး မှောက်တတ်တာကြောင့် သတိထားရမယ်။

မိမိကို သရဏဂုံတည်စေသော ဆရာသည် ပထမဆရာ၊ မိမိကို သောတာပန် တည်စေသောဆရာသည် ဒုတိယဆရာ၊ မိမိကို ရဟန္တာဖြစ်စေသော ဆရာသည် တတိယဆရာ...။

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအမြတ်ဆုံးသောဆရာက သင်္ဘောသား ခုနှစ်ရာတို့အား သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ပေးနေရာ-

ပထမတစ်သုတ် ဆောက်တည်ပေးနေစဉ်မှာပင် ရေက ခြေမျက်စေ့ ရောက်လာလေပြီ။ ဒုတိယတစ်သုတ် ဒူးခေါင်း၊ တတိယတစ်သုတ် ခါးလယ်၊ စတုတ္ထတစ်သုတ် ချက်၊ ပဉ္စမတစ်သုတ် ရင်ညွန့်၊ ဆဋ္ဌမတစ်သုတ် လည်မို၊ သတ္တမတစ်သုတ် ဆောက်တည်ပေးနေချိန်တွင်ကား ပင်လယ်ရေများ ပါးစပ်အထိ ရောက်လာသဖြင့် မပြီး၊ ပြီးအောင် ဆောက်တည်ကြရပါ တော့သည်။

သင်္ဘောသားခုနှစ်ရာလုံး ဆောက်တည်ပြီးသည်နှင့် ခေါင်းဆောင် သင်္ဘော သားက “မိတ်ဆွေတို့ မိမိတို့ ဆောက်တည်ထားတဲ့ သရဏဂုံနဲ့ ငါးပါးသီလကို သာ အောက်မေ့နေကြပါ” ဟု တိုက်တွန်းစကား ပြောအပြီး မှာတင် သင်္ဘောကြီး လည်း ပင်လယ်ထဲ စုန်းစုန်းမြုပ်သွားသဖြင့် ခေါင်းဆောင် သင်္ဘောသားနှင့်တကွ ကျန် သင်္ဘောသား ခုနှစ်ရာအားလုံး သေပွဲဝင်ကြရ ပါသည်။

သို့သော် သူတော်ကောင်းမိတ်ဆွေကို ဆည်းကပ်ရပြီး သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ခဲ့ကြရသော တခဏတာ ကုသိုလ်လေးကြောင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်တွင် ရွှေဗိမာန် အသီးသီးဖြင့် နတ်သားများ ဖြစ်ကြ ရပါသည်။ သူတော် ကောင်းမိတ်ဆွေကို ပေါင်းရ၍ သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလမြဲ ကြပါစေသော်။

(မှတ်ချက်။ ။ ဒေဝတာသံယုတ်ပါဠိတော်၊ သမ္ဘိသုတ်ကို ခိုးခြိမ်းမြူး ရေးဖွဲ့ပါသည်။)

သိဒ္ဓိပြီးလို့လျှင်

‘ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ ရတနာသုံးပါးကိုသာ အားထားကြ၊
မေတ္တာပွားကြ၊ လိုရာသိဒ္ဓိ ပြီးမြောက်မည်။ သိဒ္ဓိဆိုတာ လိုရာ
ပြီးမြောက်တာကို ခေါ်တာ၊ ပြီးပြည့်စုံအောင်ဆိုတာ လုပ်သင့်၊
လုပ်ထိုက်တာတွေကို လုပ်ရတယ်။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ
မပါဘဲ အလိုလို မပြီးနိုင်ဘူး’

(သာမညတောင် ဆရာတော်)

ဗုဒ္ဓအလိုကျ တန်းဆာဆင်ပါ

လက်၏ တန်ဆာသည် လက်စွပ် လက်ကောက် မဟုတ်၊ ပေး
ကမ်း စွန့်ကြဲခြင်းသာ။

နား၏ တန်ဆာသည် နားကပ်၊ နားမောင်း မဟုတ်၊ တရားဓမ္မ
နာကြားခြင်းသာ။

ကိုယ်၏ အဆင်းတန်ဆာသည် ဘယက်ခွါဒရာမဟုတ်၊
မေတ္တာ ကရုဏာဖြင့် သူတစ်ပါးအကျိုး ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ။

(သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသ)

* * *

အခန်း ၁၅

သူပုန်ပတိုး သရဏဂုံတန်ခိုး

ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကျိုင်းတုံမြို့အရှေ့ဘက် ကမ္ဘောဇစေတီ အရှေ့ဘက် ရင်ပြင်-
တွင် ရပ်၍စကားပြောနေကြသည်က ဘာသာရေးကျမ်းပြုဆရာကြီး
တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိနှင့် ဒေသခံ ရှမ်းအမျိုးသားကြီး စင်နွံကြည်တို့ပင်
ဖြစ်ပေသည်။

“ဆရာကြီးရေ-ကျွန်တော် ဒီအသက် ဒီအရွယ်ထိ အသက်ရှင်နေ
တာဟာ သရဏဂုံသုံးပါးရဲ့ ကျေးဇူးပေါ့ဗျာ”

“ဟာ- သရဏဂုံအကြောင်း ကိုယ်တွေ့ဆိုရင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံလေး
ပြောပြ စမ်းပါဦး၊ စာဖတ်ပရိသတ်တွေကိုလည်း တင်ပြရတာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့- ပြောပါမယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အရွယ်ကောင်းစဉ်တုန်းက သောင်းကြမ်းသူအဖွဲ့ဝင် တစ်ယောက်ပေါ့ဗျာ။ နောက်တော့ အေးအေးချမ်းချမ်း နေချင် တာနဲ့ တပ်မတော်မှာ လက်နက်ချပြီး အလင်းဝင်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော် အလင်းဝင်ပြီးတာနဲ့ ရွာဦးကျောင်း ဆရာတော်ဆီကို အရင် ရောက်အောင်သွားပြီး ဆုံးမဩဝါဒ ခံယူပါတယ်။ ဆရာတော်က ‘စဝ်နွံကြည် မင်းပေါ့ပေါ့မနေနဲ့၊ ဥပစ္စေဒကကံနဲ့ မသေချင်ရင် ရတနာသုံးပါးရဲ့ တပည့်ခံပြီး သရဏဂုံသုံးပါးကို အချိန်ရသလောက် ပွားများဆောက်တည် ပါလို့’ ဩဝါဒ ပေးတော်မူလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်လည်း ဆရာတော်ကြီးဆီက အဆုံးအမ ရပြီးကတည်းက သရဏဂုံသုံးပါးကို ဘယ်တော့မှ အမေ့မခံတော့ပါဘူး။ သတိရတိုင်း ရွတ်ဖတ် သရဏ္ဍာယ် ဆောက်တည်ပါတယ်။ အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေကိုလည်း ဆရာတော်က သေချာသင်ပြပေးထားလို့ ရွတ်ဆိုပွားများရတာ အင်မတန်ကို ပီတိဖြစ်ရပါတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့နေလာခဲ့တာ တစ်နေ့မှာတော့ ဟောဒီ ကမ္ဘောဇစေတီပေါ်မှာ သရဏဂုံပုတီး စိတ်ရင်း စိတ်ထဲမှာ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အရသာကို နှစ်သက်တာနဲ့ ကျိုင်းတုံမြို့ထဲ မပြန်တော့ဘဲ စေတီပေါ်မှာပဲ အိပ်လိုက်ပါတယ်။

မှေးမှေး မှေးမှေးနဲ့ အိပ်ပျော်သွားလိုက်တာ ညနာရီပြန်တစ်ချက် လောက် လို့ ထင်တာပဲ။ လူတစ်ယောက်က လှုပ်နှိုးသလို ခံစားလိုက်ရတာနဲ့ လန့်နှိုးသွားတယ်။ မျက်စိဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ အသက်ကြီးကြီး အဘိုးကြီး တစ်ယောက်ကို တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီ အဘိုးကြီးက ‘ဟေ့ကောင်-စဝ်နွံကြည်၊ မင်းက အိပ်ကောင်းနေ၊ စေတီပတ်လည်မှာ သောင်းကြမ်းသူတွေ မင်းကိုသတ်ဖို့ ဝိုင်းနေကြပြီ။ လာလာ-ငါ့နောက်က လိုက်ခဲ့၊ ပြေးပေါက်က တစ်ခုပဲ ရှိတော့တယ်’လို့ ပြောပြီး ကျွန်တော့်ကို တစ်ခါတည်း ခေါ်သွားတော့တာပါပဲ။

အဘိုးကြီးနောက်က ကြောက်ကြောက်နဲ့ လိုက်သွားရင်း ဘေးဘီကို အကဲခတ်ကြည့်လိုက်တော့ ဟုတ်တာပေါ့ဗျာ။ လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ သောင်းကြမ်းသူတွေ စေတီရှိရာကို လေးဘက်လေးတန် ဝိုင်းပြီး ချဉ်းကပ် လာတာကို လှမ်းမြင်နေရပါတယ်။

ကျွန်တော်ကျက်စားခဲ့တဲ့ သောင်းကြမ်းသူဌာနက လူတွေပဲပေါ့။ သူတို့ အမြင်မှာတော့ ကျွန်တော်ဟာ သစ္စာဖောက်တစ်ယောက်ပေါ့။ ကျွန်တော့် အမြင်က တော့ သူ့ရဲကောင်းပဲ။ မကောင်းတဲ့အလုပ်ကို မလုပ်ရသေးခင် ရှောင်တာထက် ပြုလုပ်နေကျ မကောင်းတဲ့အလုပ်ကို စွန့်ပြီး ကောင်းတဲ့အလုပ် လုပ်ရဲဖို့က တော် တော်တန်တန် သတ္တိနဲ့ မရဘူးဗျ။

ဒါကြောင့်- မကောင်းတဲ့အလုပ်ကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်ရဲသူတွေကို ကျွန်တော် က သူ့ရဲကောင်းလို့ ပြောရတာပါ။ ဒါနဲ့ ဆက်ကြပါစို့။ ကျွန်တော် တစ်ခါမှမမြင် ဖူးတဲ့ ကျေးဇူးရှင်အဘိုးကြီးကို တစ်ချက်လှည့်ကြည့်ပြီး ကျိုင်းတုံမြို့ ထဲထိရောက်အောင် သုတ်ခြေတင်ရတော့တာပေါ့။

မနက်မိုးလင်းမှပဲ တပ်မတော်စစ်ကြောင်းက လိုက်ရှင်းလို့ သောင်းကြမ်း သူတွေလည်း တောထဲကို ပြန်ပြီး ဆုတ်ခွာသွားကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ့် ကိုယ်တွေ့ဖို့ သရဏဂုံသုံးပါးမှတစ်ပါး အခြား အားကိုးစရာကို မမြင်မိတော့ ပါဘူး။ ပြီးတော့ ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်လို သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်မိ တာကလည်း ကျွန်တော့်အဖို့ ပစ္စုပ္ပန်ရော သံသရာပါ ကောင်းဖို့ ဖြစ်လာတော့တာ ပေါ့။

သူတော်ကောင်းနဲ့ ပေါင်းသင်းမှ ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာ မြင့်မြတ်သည်။ စဉ့်ကျောက်သည် ရွှေနှင့် ရောချက်လျှင် ရွှေရောင်တောက်သည်။ မီးသွေးခဲသည် မီးကျိုးခဲ ရဲရဲနှင့် ရောလျှင် မီးကျိုးခဲရဲရဲ ဖြစ်လာသည်။

ပေါက်ဖတ်သည်သော်လည်း မြတ်လေးပန်းကို အမှီရ၍ လူဦးခေါင်းပေါ်၌ တက်ရောက်ရ၏။ မြေခွေးသည် သော်လည်း ခြင်္သေ့မင်းကို ခစား၍ ကျားမလိုက်နိုင်။

သူကန်းသည်သော်လည်း ခြေသံနားထောင်၍ လိုရာအရပ် ရောက် သေးသည်။ သူတော်ကောင်း မြေမှန် ကိုယ်၌ကပ်လျှင် အပါယ်မကျနိုင်။ မသူတော်၏ ဂုဏ်အလုံးစုံသည် သူတော်ကောင်း၏ ဂုဏ်တစ်စိတ်ကို မမီ။ ။

(ပထမရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး)

တစ်ကမ္ဘာလုံး ငြိမ်းချမ်းချင်လျှင်

လူသားတိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သင့်သည်။ လူသားတိုင်းက ဗုဒ္ဓ၏ မြတ်သော တရားဓမ္မကို သက်ဝင်ယုံကြည်လာကြလျှင် ကမ္ဘာကြီး ပို၍ ကောင်းမွန်လာမည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ခေါင်း-
လောင်းသံများ ပို၍ မြည်လာမည်။ ။

(ပြင်သစ် သတင်းစာဆရာကြီး မစ္စတာ ရီနိုလာပေါ့လ်)

* * *

မပုန့်တမုန့် သရဏဂုံသံ

ကောင်းကင်တစ်ပြင်လုံး မည်းမှောင်လျက် ရှိနေပြီ။ တဝေါဝေါ တဝုန်းဝုန်း မြည်ဟီးလျက်ရှိသော နှလုံးတုန်စရာ အသံဆိုးကြီးများကိုလည်း ဘယ်ဟာက လှိုင်းသံ၊ ဘယ်ဟာက လေသံဟူ၍ မခွဲခြားနိုင်တော့ပါ။ သင်္ဘော ကပ္ပတိန် ကိုယ်တိုင်လည်း ကြောက်လန့်တကြား ဟိုဟိုဒီဒီ ပြေးလွှားနေတာကို လှမ်းမြင်နေရသဖြင့် သူ့ကိုလည်း အားကိုးလို့ မရတော့မှန်း ကျွန်တော် သဘော ပေါက်လိုက်ပါသည်။

လှိုင်းလုံးကြီးများက တင်ပေးလိုက်သော ပင်လယ်ရေများ၏ အလေး ချိန်ကြောင့် သင်္ဘောဦးပိုင်းပင် စ၍ နစ်နေလေပြီ။ သင်္ဘောကြီး ပင်လယ်ရေထဲ နစ်မြုပ်ဖို့ကတော့ ၉၉-ရာခိုင်နှုန်း သေချာသလောက် ရှိနေပါပြီ။ လွယ်လွယ်

တော့ လက်မြောက်အနှုံးမပေးနိုင်။ ‘ယောက်ျားတို့လုံ့လ သေခါမှလျော့’ ဟူသော အလောင်းတော် မဟာဇနကမင်းသား၏ စိတ်ဓာတ်အတိုင်း အသက်ကယ် လှေတစ်စင်းကို ကြီးဖြင့် ဖြည်းဖြည်းချင်း ပင်လယ်တွင် ချလိုက်သည်။

ယခုအချိန်မှာတော့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ဘယ်လိုမှ မကယ်နိုင်တော့ပါ။ အသက်ကယ်လှေပေါ် ရောက်သည်နှင့် သင်္ဘောကြီးနှင့် အဝေးဆုံး နေရာကို အမြန်ဆုံး လှော်ခတ်ထွက်လိုက်သည်။ သင်္ဘောကြီး နစ်မြုပ်သောအချိန်တွင် မိမိလှေက တော်တော်ဝေးဝေးကို ရောက်နေမှုဖြစ်မည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သင်္ဘောနစ်မြုပ်သော အချိန်ကြောင့် ရေပြင်ပေါ်တွင် ကြီးမားသော ဝဲဂယက်ကြီးဖြစ်လာသည်။ ထိုဝဲဂယက်ကြီးက အနီးနားမှာရှိသည့် အရာဝတ္ထုအားလုံးကို သင်္ဘောကြီးနှင့်အတူ ပင်လယ်ရေအောက် ကြမ်းပြင်အထိ ပို့ဆောင်ပေးတတ်သောကြောင့်ပင်။

ကျွန်တော့် အသက်ကယ်လှေလေး တော်တော်ဝေးဝေး ရောက်သော အခါမှပင် ကျွန်တော်တို့၏ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီး ရေအောက်သို့ တဖြည်းဖြည်းချင်း နစ်မြုပ်သွားသည်ကို ကျွန်တော် တွေ့မြင်လိုက်ရသည်။ လှိုင်းလေလည်း အတော်လေး ငြိမ်သွားပြီဖြစ်ပြီး ပင်လယ်တွင်း နစ်မြုပ်သေရမည့်ဘေးက လက်မတင်လေး လွတ်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ သက်ပြင်းတစ်ခုကိုတော့ ကျွန်တော် မသက်မသာ ချလိုက်မိသည်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ သင်္ဘောသားသက်တမ်းအတွင်း ပထမဆုံးနှင့် အဆုံးဆုံး တွေ့ကြုံရသော မှန်တိုင်းတစ်ခုပင်။ ရေနစ်သေရမည့်ဘေးမှ လွတ်ခဲ့ရသော်လည်း အစာငတ် ရေငတ်ဖြစ်ပြီး သေမည့်ဘေးကတော့ ကျွန်တော် လွတ်ပါဦးမလား။

သုံးလေးရက်ရှိခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဘာအစာရေစာကိုမှ ကျွန်တော် မစားမသောက်ရ။ ကယ်ဆယ်မည့် သင်္ဘောကြုံလေး တွေ့လိုတွေ့ငြား အရပ်လေးမျက်နှာကို အားကိုးတကြီး ကြည့်လိုက်မိသော်လည်း သင်္ဘောနှင့်တူသော အရိပ်အယောင်ကိုပင် မတွေ့ရ။ ငါးရက်ကျော်လာသည်နှင့် တင်းထားသမျှ စိတ်တွေလည်း အလိုလို လျော့ကျသွားပြီ ဖြစ်၍ အရိုးပေါ် အရေတင် ကျွန်တော့်ခန္ဓာကိုယ် က လှေဝမ်းထဲတွင် ပုံလျက် ခွေခွေလေး လဲနေပါပြီ။

ကမ်းမမြင် လမ်းမမြင် ပယ်လယ်ပြင်ကြီးထဲတွင် လှေတစ်စင်းဖြင့် မျောချင်ရာမျောနေသော ကျွန်တော့်အဖြစ်ထက် လောကတွင် ဝမ်းနည်းစရာ အကောင်းဆုံးအရာ မရှိနိုင်တော့ဟုပင် ထင်မိပါတော့သည်။ အသက်ကိုပင် မနည်းအားယူပြီး ရှူနေရသော ကျွန်တော့်အတွက် အသက်ရှင်စရာ လမ်းကတော့ သိပ်မမြင်တော့။

ထိုအခိုက်မှာပင် လှေနောက်ပိုင်းပေါ်သို့ တစ်စုံတစ်ယောက် ခုန်တက်လိုက်သလို သိမ့်ခနဲ ဖြစ်သွားသဖြင့် မရှိမဲ့ရှိမဲ့ အားကလေးဖြင့် မျက်စိကို အားယူပြီး ဖွင့်ကြည့်လိုက်ရာ ဖြူဖြူ အကောင်ကြီး တစ်ကောင်ကိုသာ ဝိုးတဝါး မြင်လိုက်ရသည်။ သေချာတော့ မကွဲပြား၊ စိတ်ထဲက အတိအကျ သိနေသည်ကတော့ ၎င်းသတ္တဝါကြီးသည် ကျွန်တော့်အသက်ကို အရယူတော့မည့် အချက်ပင်။

သေဘေးကို ကြောက်လန့်သောစိတ်ကြောင့် မျက်စိများ ပြာလာပြီး ဇောချွေးများပင် ပြန်လာပါသည်။ ၎င်းဖြူဖြူ သတ္တဝါကြီးကား ကျွန်တော်ရှိရာ တစ်လှမ်းချင်း တိုးလာနေပါပြီ။ ကျွန်တော့် တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် ယခု ဖြစ်ရပ်ထက် ကြောက်စရာကောင်းသောအဖြစ်ကို တစ်ကြိမ်မှ မကြုံဖူးသေးပါ။

ခုလို တကယ့်သေဘေးနဲ့ ကြုံလာပြီဆိုတော့ ကျွန်တော် အားကိုးအထင်ကြီးခဲ့သည့် သိပ္ပံပညာနဲ့ လောကီဘွဲ့ဂုဏ်ထူးများဟာ ဘာအားကိုးစရာမှ မဟုတ်တော့ပါလား။ ရေနစ်နေတဲ့သူဟာ ကောက်ရိုးတစ်ပင်ကိုသော်လည်း အားကိုးတကြီး ဆွဲထားတတ်ကြတယ်-ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း တကယ့်သေဘေးနဲ့ ကြုံလာပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ မသေခင်မှာ သရဏဂုံသုံးပါးကို ဆောက်တည်ချင်လာပါတယ်။

“နမော ဗုဒ္ဓဿ” ရွတ်လိုက်တာနဲ့ ဘီလူးစားမယ့်ဘေးက လွတ်ခဲ့ရတဲ့ ထင်းခွေသားအဖနှစ်ယောက်အကြောင်းကလည်း စိတ်ထဲ အလိုလို ဝင်လာပါတယ်။ တကယ်တော့ “နမော ဗုဒ္ဓဿ” ရွတ်တဲ့ ကလေးလေးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလေးပါ။ တစ်နေ့မှာ ကလေးတို့ ဘာသာဘာဝ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ဂုံညင်းထိုးတမ်းကစားကြပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ကလေးက ဂုံညင်းထိုးတဲ့အခါတိုင်း ‘နမော ဗုဒ္ဓဿ’

လို့ ဆိုပြီး ထိုးတာကြောင့် အမြဲတမ်းပဲ အနိုင်ရနေပါသတဲ့။ ဒါနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကလေးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပင် မဟုတ်သော်လည်း ဂုံညှင်းနိုင်ချင်တာနဲ့ 'နမော ဗုဒ္ဓဿ' ကို ရအောင်သင်ပြီး အမြဲတမ်းရွတ်နေခဲ့တာပါ။ အခု ဘီလူးက စားရအောင် ခြေထောက်ကို လာဆွဲတဲ့အခါမှာလည်း ယောင်ပြီး 'နမော ဗုဒ္ဓဿ' လို့ ရွတ်မိတာပါ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကလေးတစ်ယောက်တောင် ဘာမသိ၊ ညာမသိနဲ့ ရွတ်ခဲ့တဲ့ 'နမော ဗုဒ္ဓဿ' က စွမ်းခဲ့သေးရင် ရတနာသုံးပါးလုံးပါတဲ့ သရဏဂုံသုံးပါးကို ဆောက်တည် ရှိခိုးလိုက်ရင် ပိုပြီးတောင် အန္တရာယ်ကင်းရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေး ဝင်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ရှိသမျှအားလေး ခြစ်ခြုတ်ထုတ်ပြီး မြန်မာလို သရဏဂုံ ဆောက်တည်လိုက်ပါတယ်။

ဘုရား ကိုးကွယ်ပါ၏၊ တရားကိုးကွယ်ပါ၏။

နောက်တစ်မျိုး ကျွန်တော် မဆိုတတ်တော့ပါ။ သို့သော် မကောင်းဆိုး ဝါးကြီးကား တွန့်ကနဲ နောက်ဆုတ်သွားသည်ကို ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိ သည်။ ထို့ကြောင့် အားတက်လာပြီး နောက်ဆုံးတစ်ပါးကို သေချာမဆို တတ်သော်လည်း ဆွမ်းခံကြတဲ့ ဘုန်းကြီးများကို အမှတ်ရလာတာနဲ့-

ဘုန်းကြီး ကိုးကွယ်ပါ၏လို့ ဆိုလိုက်မိပါတော့တယ်။ ဘုန်းကြီး ဆိုတာလည်း သံဃာထဲပါတာပဲဆိုတော့ ကျွန်တော်ဆိုတာကို မှားတယ်လို့ မဆိုနိုင်သလို၊ အကုန်မှန်တယ်လို့လည်း မဆိုနိုင်ဘူးပေါ့။ ကျွန်တော်အဖြစ်နဲ့ ဆင်ဆင်တူတဲ့ အိမ်ဘေးက ကလေးတစ်ယောက်အကြောင်းကို သွားတွေးမိလို့ မချိပြုံး၊ ပြုံး မိသေးတယ်။

တစ်နေ့ အဲဒီကလေးငယ်လေး ကျောင်းက ပြန်ရောက်ရောက်ချင်း အဖေ ဖြစ်သူကို လှမ်းပြောတယ်။

“အဖေ၊ ဒီနေ့ ဆရာမက ကျွန်တော်တို့ သူငယ်တန်းတွေကို ဉာဏ်စမ်း သင်္ချာမေးတာ တစ်တန်းလုံးမှာ ကျွန်တော် ပထမရတယ်”

“ဆရာမက ဘာများမေးတာတုန်း သားရဲ့”

“ကုလားအုတ်မှာ ခြေထောက် ဘယ်နှစ်ချောင်း ပါတုန်းလို့ မေးတာ”

“အဲဒါ သားက ဘယ်နှစ်ချောင်းလို့ ဖြေလိုက်တုန်း”

“သုံးချောင်းလို့ ဖြေလိုက်တယ်လေ”

“ဟ- သားဖြေတာ အမှားကြီးပဲ၊ ကုလားအုတ်ဆိုတာ ခြေထောက်လေးချောင်း ရှိတာပဲဟာ၊ သားဖြေတာ မှားရဲ့သားနဲ့ သားက ဘာဖြစ်လို့ ပထမရတာလဲ”

“ဟာ ဖေဖေကလည်း ကျန်တဲ့ ကျောင်းသားတွေအားလုံးက နှစ်ချောင်းချည်းပဲ ဖြေကြတော့၊ သုံးချောင်းဖြေတဲ့ သားက အနီးကပ်ဆုံး အမှန်ဖြစ်တယ် ဆိုပြီး ပထမရခဲ့တာပေါ့” ဟူ၏။

ယခုလည်း ကျွန်တော့်အဖြစ်က ထိုကလေးနှင့် ဘာမှ သိပ်မထူးတော့၊ သို့သော် သရဏဂုံ အစွမ်းကား အံ့မခန်းစရာပါလား။ မမှန်တမှန် သရဏဂုံ လေးကို ကျွန်တော် ဆောက်တည်ပြီးသွားသည်နှင့် မကောင်းဆိုးဝါးကောင်ကြီး လှေပေါ်ကနေ ရေထဲကို ‘ဝုန်း’ ခနဲ ခုန်ချသွားတာ ကို ကျွန်တော် တွေ့လိုက်ရပါတယ်။

ဒီနောက်တော့ ကျွန်တော် သတိလစ်သွားတာပါပဲ။ သတိရလို့ ဘေးဘီကို ကြည့်လိုက်တော့ အကောင်းစားမွေ့ယာ ကော်ဇောတွေပေါ်မှာ ကျွန်တော် အိပ်နေတာကို သိလိုက်ရတာပါပဲ။ ပင်လယ်ထဲ အစာငတ်သေပြီး သရဏဂုံတန်ခိုးကြောင့် နတ်ပြည်များ ရောက်နေသလားလို့ ထင်လိုက်မိပါသေးတယ်။

ကျွန်တော် သတိရပြီး လှုပ်ရှားလာတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ဆရာဝန်တွေရော၊ ဆရာမတွေရော၊ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေရော တော်တော်များများ အားရဝမ်းသာ ပြေးလာကြပါတယ်။ နောက်မှ သေချာသိရတာက ကျွန်တော် ရောက်နေတာ နတ်ပြည် မဟုတ်ပါဘူး၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအတွင်းမှာ ပါဝင်တဲ့ ဂျားဗားကျွန်းကို ရောက်နေတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သရဏဂုံသုံးပါးရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်တော့် အသက်ကယ် လှေကလေးဟာ ဂျားဗားကျွန်းအနီးရောက်လာလို့ ယခုလို ကယ်ဆယ်ပြီး ပြုစုထားတာပါတဲ့။ နောက်တော့ ကျွန်တော့်ကို မြန်မာမှန်း သိသွားကြလို့ မြန်မာသံရုံးနဲ့ အဆက်အသွယ် လုပ်ပြီး ရန်ကုန်အရောက် ပြန်ပို့ပေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် ပြောချင်တာက မမှန်တမှန် ရွတ်ဆိုဆောက်တည်တဲ့

သရဏဂုံတောင် ဒီလောက် အစွမ်းထက်နေရင်။

အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိပြီး ကျကျနန ရွတ်ဆိုဆောက်တည်တဲ့ သရဏဂုံဆိုရင် ဘယ်လောက်ထိစွမ်းမယ်ဆိုတာ ကလေးအတွေးနဲ့ တွေးကြည့်ရင်ပဲ သိလောက်ပါပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ ဓမ္မဒူတတွင် ဖော်ပြဖူးသော သင်္ဘောသားတစ်ဦး၏ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ကို ပြန်လည် တန်ဆာဆင် ရေးဖွဲ့ပါသည်။

ကရုဏာသင်္ကတယ် ဘာထရန်ရပ်ဆယ်

နှစ်ပေါင်းများစွာ ငြိမ်းချမ်းခြင်းတရားကို

ငါ ရှာခဲ့ပါတယ်။

ငါတွေ့ရတာ စိတ်လှုပ်ရှားမှုတွေ နာကြည်းမှုတွေပါပဲ။

မိုက်မဲခြင်းတွေကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရတယ်။

အထီးကျန်တဲ့စိတ်က ငါ့အသည်းနှလုံးသားကို

တမြည့်မြည့် ဝါးချေနေတာလည်း တွေ့ရတယ်။

ဒါပေမယ့် ငြိမ်းချမ်းရေးတရားကိုတော့

ငါမတွေ့ခဲ့ရဘူး။

အခုတော့ အသက်တွေလည်း ကြီးလို့ သေခါနီးပြီ

မင်းနဲ့ငါ မေတ္တာမျှကြလို့ အတူနေခဲ့ကြတယ်။

ယခုလည်း နေကြဆဲပဲ။

မင်းနဲ့ အတူနေစဉ် ကာလအတွင်းမှာ

ကြည်နူးခြင်းတွေ၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းတွေကို တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

အနားယူခြင်းသဘောကို ငါသိပြီ။

အထီးကျန်ဘဝအဖြစ်နဲ့ နေလာခဲ့တာ ကြာလေတော့

ဘဝဆိုတာ ဘာလဲ၊ မေတ္တာဆိုတာ ဘာလဲလို့ ငါသိပြီ။

အခု ငါအိပ်ပျော်သွားရင်

အပြီးတိုင်ပဲ အိပ်ရတော့မယ်။ ။

(ဒဿနပညာရှင် ဘာထရန်ရပ်ဆယ်က ဇနီးသည် အိမ်သို့

ရည်ညွှန်း၍ ရေးသောကဗျာ၊ ဘဝအဓိပ္ပါယ်ကို ရှာဖွေခြင်း-နာ ၁၇)

ရုပ်လောက တိုးတက်သော နေရာတွင် ဒဿနပညာရှင်အဖြစ်
ထင်ပေါ် ကျော်ကြားသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာမှာသာရှိသော တကယ်ချမ်းသာ
အစစ်ကို မတွေ့ရသဖြင့် ညည်းညူနေပုံမှာ သနားဖွယ် ကောင်းလှသဖြင့်
'ကရုဏာသက်တယ် ဘာထရန်ရပ်ဆယ်' ဟု ခေါင်းစဉ် တပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်
ပါသည်။

* * *

အခန်း ၁၇

သရဏဂုံစွမ်းရည် အသက်ရှည်

ဒေါ်ခင်မေ နေထိုင်သည်က ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၅/၅-ရပ်ကွက်၊ နှင်းဆီ
ပန်းခြံ။ ယခု ဒေါ်ခင်မေအသက် ၆၀-ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ “သရဏဂုံသုံးပါး
မစွဲမြဲခဲ့ရင် အဒေါ်အသက်ဟာ ၄၀-လောက်ကတည်းက သေနေပါပြီ” ဟု
ဒေါ်ခင်မေက အိမ်နီးချင်းများကို မကြာခဏ ပြောပြလေ့ရှိသည်။ ဒေါ်ခင်မေ
ပြောပြမည် ဆိုလျှင် လည်း ပြောပြချင်စရာပင်။

ဒေါ်ခင်မေအသက် ၄၀-အရွယ်ခန့်က သေလုမျောပါး ရောဂါ
တစ်ခုဖြင့် ရန်ကုန်ဆေးရုံသို့ တက်ရောက်ခဲ့ရ၏။ ရောဂါ ပြင်းထန်လွန်း
အားကြီးသဖြင့် ရုတ်တရက်မေ့မျောသွားခဲ့သည်။ ဒေါ်ခင်မေ၏ ဝိညာဉ်က
ခန္ဓာကိုယ်မှခွာကာ ဆေးရုံကြီးအတွင်း လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုနေမိသည်။

ထိုအခါကျမှ ဘုရားဟောထားသည့် တရားတော်များ မည်မျှမှန်ကန်လှကြောင်းကို လက်တွေ့မြင်တွေ့ရပါတော့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆေးရုံကြီး အတွင်း၌ လူအရေအတွက်ထက် သရဲ တစ္ဆေ၊ ပြိတ္တာ အရေအတွက်က အဆ ပေါင်းများစွာ သာလွန်နေသောကြောင့်ပါတည်း။ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါး ဟောကြားသော တရားသံကလေးက ဒေါ်ခင်မေနားထဲတွင် တဝဲဝဲနှင့် ကြားယောင်လာမိသည်။

“ဒကာ၊ ဒကာမတို့ အသေမြတ်ချင်ရင် သေနည်းသင်ရမယ်၊ ရွှေထီးကြီးမိုးပြီး သေရသော်လည်း အပါယ်ကျတယ်ဆိုရင် အသေမြတ်တယ် မခေါ်ဘူး၊ လမ်းဘေးမှာ သေရတာဖြစ်သော်လည်း သူဂတိဘုံရောက်ရင် ဒါ အသေမြတ်တယ်လို့ ခေါ်ရမှာပဲ။

ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ဒုက္ခအပေးဆုံး တရားကတော့ စွဲလမ်းတပ်မက်တဲ့ လောဘတရားပဲ၊ လောဘဟာ ပရမတ္ထတရားဖြစ်လို့ ဘယ်တော့မှ မဖောက်ပြန် မပြောင်းလဲဘူး၊ ဘယ်လို မဖောက်ပြန် မပြောင်းလဲသလဲဆိုတော့ လောဘရဲ့ သဘောဟာ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းပဲ။

ခွေးသန္တာန်မှာ ဖြစ်လည်း လိုချင်တပ်မက်တာပဲ၊ လူသန္တာန်မှာဖြစ်လည်း လိုချင်တပ်မက်တာပဲ၊ နတ်သန္တာန်မှာဖြစ်လည်း လိုချင်တပ်မက်မှာပဲ၊ လိုချင်တပ် မက်ခြင်း သဘောက ဘယ်သောအခါမှ မဖောက်ပြန်ဘူး။

လောဘဟာ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း သဘောက ဘယ်တော့မှ မဖောက်ပြန်သလို လောဘကို လက်ခံထားတဲ့သူ မှန်သမျှကိုလည်း တစ္ဆေ သရဲလို့ခေါ်တဲ့ ပြိတ္တာဘုံကို ပို့ပေးခြင်းအလုပ်ကနေ ဘယ်တော့မှ ဖောက်ပြန် လိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူး။

လူပုဂ္ဂိုလ်တွေ မဆိုထားနဲ့ ဘုရားလက်ထက်က ‘တိဿရဟန်းကြီး’ တောင် မိမိစွဲလမ်းတဲ့ သင်္ကန်းခေါက်ထဲမှာ ခုနှစ်ရက်တိတိ သန်းပြိတ္တာ ဖြစ်ရသေး တယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒါကြောင့် ပြိတ္တာဘုံ မရောက်ချင်ရင် လောဘကို ကြပ်ကြပ်ကြီး ထိန်းသိမ်းကြ”

‘ဪ- ဘုရားတရားတော်တွေဟာ အမြဲတမ်း မှန်ကန်နေတာ ပါပဲလား’ ဟူသော အတွေးနှင့်အတူ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်လိုက်

မိပြန်သည်။ ဆေးရုံကုတင်တွေအောက်နှင့် ထုတ်တန်းတွေပေါ်ပါမကျန် သရဲတစ္ဆေများ ပြည့်ကြပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ပြီး မိမိကိုယ်တိုင်ပင် စိတ်ကျဉ်းကြပ်သလို ဖြစ်လာသဖြင့် ဆေးရုံကြီး ခြံဝင်းကြီးထဲ ဆင်းလျှောက်လိုက်မိသည်။

ဆင်းလျှောက်ရင်းမှပင် “ငါ ကိုယ်တိုင်လည်းသေပြီး ပြိတ္တာများ ဖြစ်နေပြီလား”ဟု တွေးလိုက်မိသဖြင့် ရင်ထဲတွင် သိမ့်ခနဲ နေအောင် ခံစားလိုက် ရသည်။ လူ့ဘဝတန်းဖိုးကိုလည်း တော်တော် နားလည်သွားသည်။ ထိုစဉ်မှာပင် မိမိကို လှမ်းပြောသလိုအသံမျိုး ကြားရသဖြင့် သေချာ နားစွင့်ကြည့်လိုက်ရာ-

“နင် မသေသေးဘူး၊ လူ့ပြည်မှာ နေရမယ့်ကံတွေ ရှိနေသေးတယ်၊ လျှောက်သွားမနေနဲ့၊ အန္တရာယ်ရှိတယ်၊ နင့်ခန္ဓာကိုယ် ရှိတဲ့နေရာ ပြန်သွား တော့”

ဟူသော အသံကိုကြားရသဖြင့် အသံလာရာ သစ်ပင်မြင့်ကြီးထက် သို့ မော်ကြည့်လိုက်ရာ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဝတ် အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့လိုက်ရ သည်။ ‘ရုက္ခစိုးနတ်ကြီး ဖြစ်ရမည်’ ဟု မှန်းဆမိသည်။ သတိ ပေးတာကို ကေးဇူးတင်မိသော်လည်း စကားကိုတော့ နားမထောင်မိ။ အသွင် သစ်၊ အမြင်သစ်နှင့် အံ့ဩစရာများချည်း ဖြစ်နေသည့်အတွက် ဆေးရုံကြီး တစ်ပတ်လုံး လှည့်ကြည့် ချင်စိတ် ပေါက်လာမိသည်။

သို့နှင့် လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုနေရာ တစ်နေရာအရောက်တွင်ကား အရုပ်ဆိုးဆိုး ပြိတ္တာငါးယောက်ခန့်က ဒေါ်ခင်မေကို ဝိုင်းဝန်းချုပ်ကိုင်လိုက် ကြပြီးလျှင်-

“မင်း- ငါတို့နဲ့ တစ်ခါတည်း လိုက်နဲ့၊ ဟိုမှာတွေ့လား၊ အဲဒီထဲမှာ တစ်သက်လုံးနေရမယ်” ဟု တစ်ယောက်ကပြောပြီး လက်ညှိုးထိုးပြသဖြင့် လှမ်း ကြည့်လိုက်ရာ ခပ်ဝေးဝေး နေရာ တစ်ခုသော ရွှေရောင်တောက်နေသော လိုဏ် ဂူကြီးတစ်ခုကို လှမ်းမြင်နေရသည်။

သို့သော် ဒေါ်ခင်မေ စိတ်ထဲတွင် ထိုနေရာသို့ လုံးဝ သွားချင်စိတ် မရှိ။ သို့သော် ထိုပြိတ္တာငါးယောက်က သူ့ကို မလှုပ်နိုင်အောင် ချုပ်ကိုင်ထား

ကြသည်။ ဒေါ်ခင်မေက ရှိသမျှအားနှင့် ရုန်းကြည့်သေးသည်။ ဘယ်လိုမှ မရ။ ဒီကြားထဲ ခေါင်းဆောင်ပြိတ္တာ ပြောလိုက်သော စကားက အသည်းတုန်၊ ရင်တုန်စရာ ကောင်းလှသည်။ သူပြောလိုက်သည်က...။

“ဟေ့ကောင်တွေ- တော်တော်လေးကြာအောင် ဆွဲထားကြဟေ့၊ သိပ် မလိုတော့ဘူး။ မကြာခင်မှာ သူ့ခန္ဓာနဲ့ သူနဲ့ အဆက်ပြတ်တော့မှာ” တဲ့။ မည်မျှ ကြောက်စရာကောင်းသော စကားပါနည်း။ ဤနေရာ၌ စိတ်ပညာ စာအုပ်တစ်အုပ် တွင် ဖတ်ရသော ‘နာမ်လွှင့်ခြင်း’ ဟူသော အကြောင်းလေးကို ယခုဖြစ်ရပ်နှင့်ဆက် စပ် စဉ်းစားနိုင်ရန် အနည်းငယ် တင်ပြပါမည်။

ထိုစာအုပ်တွင် နာမ်လွှင့်ခြင်း ဟူသောအခန်း၌ ရေးသားထား သည်မှာ အမျိုးသားတစ်ယောက်သည် လေ့ကျင့်ထားသော စိတ်ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့် ညည ရောက်လျှင် သူ၏နာမ်ကို ရုပ်မှ ခွာကာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ လှည့်ပတ်ကာ လျှောက်သွားလေ့ ရှိသည်။ သို့သော် သတ်မှတ်ထားသော ပြန်ရောက်သင့်သည့် အချိန်မှာတော့ မိမိခန္ဓာကိုယ် ရှိရာသို့ ပြန်ရောက် ရသည်။

တစ်နေ့တွင်မတော့ ထိုသူသည် အလည်လွန်သွားပြီး ပြန်ရောက်သင့် သည့်အချိန်တွင် ခန္ဓာကိုယ်ဆီ ပြန်မရောက်သဖြင့် အပြီးတိုင် သေဆုံးသွားခဲ့ ရသည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက် သူ့အလောင်းကိုတွေ့မှ သေဆုံးမှန်း သိကြရ သည်။ ယခု ဖြစ်ရပ်တွင်လည်း မကောင်းဆိုးဝါးများက ဒေါ်ခင်မေကို သူ့ခန္ဓာ ကိုယ်နှင့် အဆက် ပြတ်သွားရန်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အပြီးတိုင် သေသွားရန် လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ် ကြောင်း ထင်ရှားလှပါသည်။

ဒေါ်ခင်မေ စိတ်ထဲတွင်လည်း ဤပုံစံအတိုင်းဆိုလျှင် နောက် တစ်ခဏ ကြာလျှင်ပင် မိမိ သေဆုံးရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အလိုလို သိနေ သည်။ ဤမကောင်း ဆိုးဝါးများ လက်မှ လွတ်အောင် ဘာကိုအားကိုး ရမည်နည်း။ ဟော သတိရပါပြီ။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သရဏဂုံသုံးပါး ရှိနေတာပဲ။ တခြား ဘာအားကိုးစရာများ ရှာစရာလိုဦးမလဲ။

ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုအားထားသော သဒ္ဓါစိတ်တို့က ပြည့်လျှံသည် အထိ ဖြစ်လာသည်။ တခဏမျှ မဆိုင်းတော့ပါ။ ဆရာတော်များ

ဆောက်တည်ပေးထားသည့်အတိုင်းပင် သရဏဂုံသုံးပါးကို ရွတ်ဆို ဆောက်တည်လိုက်ပါတော့သည်။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဒေါ်ခင်မေ ကို ချုပ်ကိုင်ထားကြသော မကောင်းဆိုးဝါးများမှာ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဆွဲယူ ကိုင်ပေါက်ပစ်လိုက်သကဲ့သို့ သူမနှင့် ခပ်ဝေးဝေး နေရာများဆီသို့ အော်ဟစ် ညည်းညူရင်း လွင့်စင်ကျသွားသည်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရတော့သည်။ အချုပ် အနှောင်မှ လွတ် သွားပြီဖြစ်သော ဒေါ်ခင်မေတစ်ယောက် မိမိခန္ဓာရှိရာ ဆေးရုံထဲသို့ ဒရောသောပါး ပြေးဝင်ရတော့သည်။

မိမိခန္ဓာကိုယ်နား ရောက်သည်နှင့် တစ်စုံတစ်ယောက်က တွန်းလှဲ လိုက်သလို ခန္ဓာကိုယ်ပေါ် လဲကျသွားသည်ကိုပဲ သတိထားမိလိုက်သည်။ ခဏအကြာမှာပင် ဒေါ်ခင်မေ သတိပြန်ရလာခဲ့ပြီ။ သတိရလာတော့ ဒေါ်ခင်မေကိုကြည့်ပြီး အနားမှာ စောင့်နေကြသည့် ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးများ ကို ဆရာဝန်ကြီး ပြောလိုက် သောစကားက-

“လူနာရော၊ ခင်ဗျာတို့ရော အားလုံးကံကောင်းတယ်ဗျာ၊ နောက်ထပ် ငါးမိနစ်ရှိတဲ့အထိ သတိပြန်မလည်ရင် ဒီလူနာ အသက်ရှင်စရာအကြောင်း မရှိတော့ ဘူး” ဟူ၏။ ဒေါ်ခင်မေတစ်ယောက် သရဏဂုံစွမ်းရည်ဖြင့် အသက် ရှည်ခဲ့ခြင်း ပါတကား။

အားလုံး အဆင်ပြေစေချင်လျှင်

လူတိုင်း လူတိုင်းမှာ အဆင်ပြေမှု၊ အဆင်မပြေမှု ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိရာ အဆင်ပြေမှု ဟူသမျှသည် မိမိပြုခဲ့ဖူးသော ကုသိုလ်၏ ကောင်းသောအကျိုး ဖြစ်သည်။ အဆင်မပြေမှု ဟူသမျှသည် မိမိပြုခဲ့သော အကုသိုလ်၏ မကောင်းကျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ကုသိုလ်သည် ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းစသော ကောင်းကျိုးကို

ပေးတတ်သဖြင့် အေးမြသောရေနှင့် တူ၏။ အကုသိုလ်သည် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ခြင်း၊ ပျက်ဆီးခြင်းစသော မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်သဖြင့် မီးနှင့်တူ၏။ အဆင်မပြေမှုပူသော အကုသိုလ်မီး လောင်သောအခါ စိတ်ပူ စိတ်ညစ်နေလျှင်- အကုသိုလ်မီး ပို၍ လောင်မည်သာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ စိတ်ပူခြင်း၊ စိတ်ညစ်ခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း စသည့် အကုသိုလ် မီးတောက်လောင်သောအခါ စိတ်ကို အေးအေးထား၍ ကုသိုလ်တည်းဟူသော ရေဖြင့် နိုင်နိုင် လောင်ပေးလျှင် ထိုမီး ငြိမ်းရမည် မှာ အမှန်ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆင်မပြေမှု နည်း၍၊ အစဉ်မပြတ် အဆင်ပြေစေ လို လျှင် အဆင်ပြေစေတတ်သော ကုသိုလ်ကို များနိုင်သမျှ များများ ပြုလုပ်ပေးဖို့ ဩဝါဒစကား မိန့်ကြားအပ်ပါသည်။

(ကမ္ဘာသာသနာမြူ အရှင်သေဋ္ဌိလာဘိဝံသ၊ ဗုဒ္ဓ၏ တရားအဆီအနှစ်များ စာအုပ်

အခန်း ၁၈

သရဏဂုံဂါထာ ဘေးရန်ကွာ

“သဝေမပါ ကိုးဂါထာ” ဟူသော စကားလေးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ လောကတွင် လူသိများလှပါသည်။ သို့သော် ရှားရှားပါးပါး မသိသူတို့အားလေ့လည်း ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုသူများအတွက် အနည်းငယ်ရှင်းရလျှင် သရဏဂုံ သုံးပါးကို ‘ ကိုးခေါက်၊ ကိုးခါ’ ရွတ်ဆိုလိုက်လျှင် ဂါထာကိုးပုဒ် ဖြစ်သွားပါ တော့သည်။

သရဏဂုံသုံးပါး ပါဠိကို ဆန်းနည်းအရစစ်ကြည့်လျှင် ဂါထာထဲပါနေ သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသရဏဂုံသုံးပါး ဂါထာကား ဂါထာမှန်သမျှ တို့တွင် ‘အမြတ်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး’ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဗုဒ္ဓ၏ ရွှေနှုတ်တော်က ကိုယ်တော်တိုင် လှစ်ဟပြီး ဟောတော်မူထား သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ သက်ဝင်ကူးပြောင်းလာသူမှန်သမျှ ၎င်း သရဏဂုံ သုံးပါးကို မဖြစ်မနေ ရွတ်ဆိုဆောက်တည်ကြရပါသည်။ သရဏဂုံ တည်နေသည့် အချိန်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်နေသလို သရဏဂုံပျက်သည်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အဖြစ်မှ တစ်ခါတည်း လျှောကျပြီး ဖြစ်သွားပါတော့သည်။

ယခုတင်ပြမည့် ကြည့်မြင်တိုင်မှ ဦးကြည်မှ မိဘဆရာသမားကောင်း တို့၏ ကျေးဇူးကြောင့် ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းကပင် သရဏဂုံသုံးပါးကို စွဲမြဲယုံကြည် ခဲ့သည်။ ထမင်းစားခါနီးတိုင်း သရဏဂုံကိုးခေါက် ရွတ်ပြီးမှ စားသည်။ မျက်နှာ သစ်ခါနီးတွင်လည်း သရဏဂုံကိုးခေါက် ရွတ်ပြီးမှသာ သစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ကြည့်မြင်တိုင်နှင့် တစ်ဘက်ဘူတာကြား သံလမ်းမှ ဖြတ်ကူးရာ သံလမ်းအလယ်ခေါင်အရောက်တွင် ကြီးမားထွားကျွင်း သော လက်ကြီးတစ်ဖက်က လာရောက်ဆုပ်ကိုင်လိုက်သကဲ့သို့ ခံစားရပြီး သံလမ်း အလယ်မှ ရွှေ့မရတော့ပါ။ ရှိသမျှ အားကုန်ထုတ်ပြီး ရုန်းသော်လည်း သံလမ်း အလယ်ခေါင်တည့်တည့်မှ တစ်လက်မမှ ရွှေ့မရခဲ့။

ထိုအချိန်မှာပင် ဝင်လာသောရထား၏ အချက်ပေးဥဩသံကြောင့် ဦးကြည် တစ်ကိုယ်လုံး တဆတ်ဆတ်တုန်သည်အထိ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် သွားတော့သည်။ ပုထုဇဉ်လောကတွင် သေဘေးကို မကြောက်သူကား မရှိသည် မဟုတ်ပါလား။ ချွေးသံတရွဲရွဲဖြင့် အားထည့်ရုန်းလေ လှုပ်မရလေဖြင့် ဦးကြည်ကား အမောဆိုက် နေရှာပါသည်။

ဤနေရာတွင် လူလေးယောက်ခန့် ရထားကြိတ်သေဖူးသည်ကို သတိရလိုက်သဖြင့် ပို၍ပင် တုန်လှုပ်သွားရသည်။ လူတွေ မကြာခဏ ရထားကြိတ်ခံ သေရခြင်းမှာ ယခုလို မကောင်းဆိုးဝါးတို့၏ လုပ်ကြံမှုကြောင့် အများဆုံးဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဦးကြည် သတိထားမိသွားသည်။ ဝင်လာသော ရထားကိုပင် လှမ်းမြင် နေရပါပြီ။

တစ်ခုပဲရှိတော့သည်။ ထိုတစ်ခုကား မိမိပွားများနေကျ သရဏဂုံကို ရွတ်ဆိုပွားများ ဆောက်တည်ရန်သာ ဖြစ်ပါတော့သည်။ ဦးကြည်တစ်ယောက် တခြား ဘာအာရုံမှ မထားတော့ဘဲ လက်အုပ်ကလေးကို ချီလိုက်သည်။

ရထားက လည်း မိမိဆီရောက်ဖို့ ကိုက်သုံးဆယ်လောက်သာ လိုတော့သည်
မဟုတ်ပါလား။

လက်အုပ်ချီပြီးသည်နှင့်-

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ-တတိယမ္ပိ . . . ။

ဟူ၍ ဆောက်တည်လိုက်သည်။

သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်အပြီးမှာပင် ဦးကြည်၏ ခန္ဓာကိုယ်
သည် အပေါ်သို့ လေးငါးခြောက်ပေလောက် တက်သွားပြီး သံလမ်းဘေးသို့
အလိုလို ရောက်သွားပါတော့သည်။ ဦးကြည် သံလမ်းဘေး ရောက်အသွား
မှာပင် ဝင်လာသော ရထားကြီးကလည်း ဦးကြည်ရပ်ခဲ့သော နေရာလေးကို
အရှိန်နှင့် ကျော်ဖြတ် သွားပေတော့သည်။ အသက်ဘေးက လက်မတင်လေး
လွတ်သွားခဲ့သည့် အကြောင်းကား သရဏဂုံဂါထာကြောင့် ဘေးရန်ကွာ
ခဲ့ခြင်းပင် မဟုတ်ပါလား။

သတ္တဝါတွေ ကယ်နိုင်တယ်ဆိုတာ

တပည့်များ ငါတို့ ဓာတ်စခန်းကို လာကြတဲ့အခါ စိတ်အေးချမ်း-
သာစွာ နေကြ၊ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကြ၊ ပုတီးစိတ်ကြ၊
ဝိဇ္ဇာကို မျှော်မနေကြနဲ့၊ ဘုရားရှေ့မှာ ဝိဇ္ဇာကွယ်မနေကြနဲ့။
ဝိဇ္ဇာက မင်းတို့ကို မကယ်နိုင်ဘူး၊ ရတနာသုံးပါးကသာ ကယ်နိုင်
တယ်။

(မင်းဘူး၊ မယ်ဘေ့ကုန်း ဓာတ်စခန်းမှ ဘိုးတော်ထွန်းအောင်၊
ဝိဇ္ဇာဓရ ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍိတ ထေရုပ္ပတ္တိနိဒါန်း စာ-၇၊ မှ
ကောက်နုတ်ချက်)

သာသနာ့ပျက် အနုပညာ မဖြစ်ပါစေနှင့်

ခုခေတ် ပန်းချီဆရာအချို့က လေးစားအပ်သော ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံတော်ကို

လေးစားရမှုန်း မသိကြတော့ဘူး၊ စာနယ်ဇင်းများတွင် သူတို့
ရေးချင်သလို ရေးလေ့ရှိကြတဲ့ ရယ်ခွင်ဖွယ်ရုပ်ပြောင်တွေနှင့်
တစ်တန်းစားတည်း ထားပြီး ရေးကုန်ကြပြီ။

နောင်လာနောင်သားတွေက ဒီ သရုပ်ပျက်ပုံတွေ ကြည့်ပြီး
ဘုရား တရားကို ကြည်ညိုတတ်ကြတော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါဟာ
ပေါ့ပေါ့ ယူဆလို့ မဖြစ်ဘူး၊ သာသနာပျက်ခြင်းရဲ့ ကြီးစွာသော
အကြောင်းကြီး တစ်ရပ်ဖြစ်တယ်။

(ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ဩဝါဒါစရိယ ဟင်္သာတမြို့၊ မြစ်ကွေ့ဆရာတော်
တောင်တန်းဆရာတော် ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်း- ၂
အတုယူမှားနေသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံတော်များ ဆောင်းပါးမှ)

* * *

အခန်း ၁၉

သရဏဂုံရှင်

လောကီအခေါ် ယုံကြည်ချက်၊ လောကုတ္တရာအခေါ် သဒ္ဓါတရား သည် လှုပ်ငန်းတစ်ခု အောင်မြင်ရေးအတွက် အရေးတကြီးလိုအပ်သော တရား တစ်ခုပင်။ လောကီရေးရာအောင်မြင်မှုအတွက် ယုံကြည်ချက် အရေးကြီးပုံ သာဓက ဖြစ်ရပ် ကလေးနှစ်ခုကို သတိတရ တင်ပြချင်ပါသည်။ ပထမတစ်ခု မှာ ဆရာကြီး ဦးသုခ၏ ကိုယ်တွေ့တစ်ခုပင်။

ဆရာကြီးတို့ အရပ်တွင် ဓားပြီး၊ တုတ်ပြီး နာမည်ကြီးသော ရှမ်းဘုန်း ကြီးတစ်ပါး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ ဆရာကြီး၏ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်သည် ရှမ်းဘုန်းကြီးထံမှ ဓားပြီး၊ တုတ်ပြီး ဆေးနှစ်မျိုးလုံး ရထားသဖြင့် ဆရာကြီးတို့ လူငယ်အုပ်စုထဲတွင် နာမည်ကြီး ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ပြီးဆေး ရပြီးစနေ့က ဆရာကြီး အပါဝင် သူ၏ သူငယ်ချင်းများကို လက်တွေ့ စမ်းသပ်စေခဲ့သည်။

ဝါးရင်းတုတ်ဖြင့် နောက်စေ့ကို အားရပါးရ ရိုက်လိုက်သောအား ၊ တုတ်၏ လွှဲအားကြောင့် အရိုက်ခံရသူမှာ ရှေ့သို့ ဟတ်ထိုးပင် လဲကျသွားခဲ့သည်။ သို့သော် ခေါင်းတွင် ဘာဒဏ်ရာမှ မရ။ လက်မောင်းကို ဓားမြှောင်ဖြင့် ဆက်ထိုးလိုက်သော အခါတွင်သည်း အသားထဲ ဓားဦးကနစ်ဝင်သွားခဲ့သည်။ သို့သော် ဓားပြန်နုတ် လိုက်သည်နှင့် အသားက ချက်ချင်း ပြန်စေ့သွားခဲ့သည်။

လက်တွေ့ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာကြီးတို့တတွေမှာ အံ့ဩချီးကျူးမဆုံး ဖြစ်ကြရသည်။ ယုံကြည်ချက်ကြောင့် ပြီးတာဆိုသည်ကိုတော့ နည်းနည်းမှ မစဉ်းစား မိခဲ့ကြ။ တစ်နေ့တော့ ယုံကြည်ချက်စွမ်းအားကို သိကြရပါပြီ။ နာမည်ကြီးလှသော ရှမ်းဘုန်းကြီးမှာ ရွာထဲမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် လိုက်ပြေးသွားသဖြင့် မကောင်း သတင်းက ဟိုးလေးတကျော်ကျော် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

စိတ်အထိခိုက်ဆုံး ဖြစ်ရသူကတော့ တုတ်ပြီး၊ ဓားပြီးဆေးရထားသော သူငယ်ချင်းပင်။ သူ့အထင်တကြီး အားကိုးယုံကြည်ထားသော ဆရာဘုန်းကြီးက မိန်းမနှင့် လူထွက်သွားသဖြင့် လူကြားထဲ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် မနေရဲလောက်အောင်ပင် စိတ်ပျက်အားငယ်သွားရှာသည်။

ထို့ဖြစ်ရပ်များအပြီး မကြာမီတစ်ရက်မှာပင် ဇာတ်ပွဲတစ်ခုတွင် ဆရာကြီး တို့ ရွာသားများနှင့် တစ်ဘက်ရွာသားများ ရိုက်ပွဲဖြစ်ကြရာ တုတ်ပြီး ဓားပြီးနေသူဟု နာမည်ကြီးနေသည့် ဆရာကြီးတို့၏ သူငယ်ချင်းမှာ ခေါင်းကွဲသွားသဖြင့် လေးငါးချက် ချုပ်လိုက်ရသည်။

ထိုအခါကျမှ လေးစားအပ်သောဆရာနှင့် ဆေးအပေါ် တကယ် ယုံကြည်ချက်ကြောင့် ဒုတ်ပြီးဓားပြီးတာ ဖြစ်ကြောင်းကို ဆရာကြီးတို့တတွေ လက်တွေ့ သင်္ခန်းစာ ရသွားခဲ့သည်။

နောက်တစ်ခုကား- စာရေးသူ မယ်တော်ကြီး၏ ဓားမန်းအစွမ်း ဖြစ်ပါသည်။ မယ်တော်ကြီးသည် စစ်အတွင်း ကြီးပြင်းခဲ့ရသူဖြစ်သောကြောင့် စာမတတ်ရှာပါ။ သို့သော် တရားပွဲရှိတိုင်း တရားနာခြင်း၊ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက ဝတ်အသင်းတွင် ပါဝင်၍ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ရရှိသင့်သည့် ဘုရားရှိခိုး၊ ဂါထာ၊ ပရိတ်

အစရှိသည်တို့ကို တော်တော်များများ ရရှိသဖြင့် စာမတတ်ဟု ပြောလျှင် မည်သူမှ မယုံချင်ကြပါ။

ထို့ပြင် စာရေးသူတို့ပင် မကြားနာဖူးသေးသော တရားတော်အချို့ကို လည်း သူတစ်ပါးအား ပြန်လည် ဟောပြောနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် လူအတော် များများက စာတတ်ပေတတ် တစ်ယောက်ဟူသာ မှတ်ထင်ကြသည်။ ပြောပြချင်သည်က မယ်တော်ကြီး၏ ဓာမန်းအစွမ်းပင်။ အကျိတ်အဖုနှင့် ပတ်သက်သော အနာမှန်သမျှကို ဓားမန်းပေးနိုင်သည်။

စာရေးသူတို့ ကလေးဘဝကပင် မယ်တော်ကြီး၏ ဓားမန်းကို သုံးလေး ကြိမ်လောက် ကြံဖူးသည်။ စာရေးသူငယ်ငယ်က အပူအစပ် များများစားသဖြင့် သွေးစုနာ မကြာခဏပေါက်လေ့ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အကျိတ်ဖြစ်ကာစမှာ မယ်တော်ဆီ သွားမန်းလိုက်လျှင် မန်းပြီးနောက်တစ်ရက်မှာပင် အကျိတ်မှာ မအောင် မြင်တော့ဘဲ ပြားချပ်ပြီး ပျောက်သွားပါတော့သည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင်ကား အဆော့ဘက်အားသန်နေလျှင် ပေါက်ကာစ သွေးစုနာကိုပင် သတိမထားနိုင်ပါ။ ထိုအခါ အကျိတ်တော်တော်ကြီး ယောင်နေ မှ မယ်တော်ကို မန်းခိုင်းရတော့သည်။

ထိုအခါမျိုးဆိုလျှင် မန်းပြီးနောက်တစ်ရက်မှာပင် အကျိတ်မှာ မှည့်ပြီး ယားလာကာ အနာဖေးလေး အလိုလို တက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအနာဖေး လေးကို လက်နှင့် ခွာချလိုက်သည်နှင့် ညှစ်စရာပင် မလိုတော့ဘဲ ပြည်နှင့် သွေးပုပ် များ အလိုလိုထွက်ကျပြီး ပျောက်ကင်းသွားပါသည်။

၁၃၅၄-ခုနှစ်ကလည်း စာရေးသူ၏ ကျောင်းမှ ရေဝတအမည်ရှိ ကိုရင် လေးတစ်ပါးမှာ ညာဘက်မျက်ခွံအထက်တွင် အဖုလေးတစ်လုံး ပေါက်နေသဖြင့် နိုင်ငံခြားဆေး၊ မြန်မာဆေး၊ ဆရာဝန်၊ မြန်မာသမားတော် စုံနေအောင်ကုသော်လည်း ဘယ်လိုမှ မပျောက်နိုင်ဖြစ်နေသဖြင့် စာရေးသူမှာ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိအောင် ဖြစ်နေမိသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် မယ်တော်ကြီးက မန္တလေးမှ ရွှေပြည်သာသို့ အလည် ရောက်လာသဖြင့် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ဘယ်လိုမှ ကုလို့မရသော ကိုရင်၏ မျက်စိအကျိတ်ကို ကုရန်အတွက် မယ်တော်ကြီးအား

ပြောရပါသည်။ ဓားမန်းတော့မည် ဆိုသည်နှင့် မယ်တော်ကြီးကား ဘုရား၊ ရှိခိုးအကျဉ်း ရွတ်ဆိုပြီး ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်လိုက်သည်။ ပြီးသည်နှင့် မန်းမည့်ဓားကို ပါးစပ်နားကပ်ပြီး-

“ကပ္ပိယံ ကရောဟိ၊ ကပ္ပိယံ ဘန္တေ” ကို ခုနှစ်ခေါက်တိတိ ရွတ်ဆိုပြီးသည်နှင့် မန်းထားသော ဓားသွားဘက်ဖြင့် အကျိတ်အဖုပေါ်တွင် ကြက်ခြေခတ် သဏ္ဍန်ထိပေးပါသည်။ ဓားသွားဖြင့်ထိရုံသာ ထိခြင်းဖြစ်သော် လည်း လူနာမှာ ဖျဉ်းဖျဉ်း ဖျဉ်းဖျဉ်း မြည်သကဲ့သို့ ခံစားရပါသည်။ မန်းပြီးစ ရက်တွင် အနာမှာ ပိုယောင်လာသဖြင့် အကြောင်းမသိလျှင် ပိုဆိုးလာသည်ဟု ထင်ရတတ်သည်။

အမှန်မှာ ထိုသို့မဟုတ်၊ ဓားမန်းအစွမ်းကြောင့် ငုတ်နေသော ရောဂါများ အကုန် ကန်ထွက်လာခြင်းဖြစ်၍ စိုးရိမ်ရန်မလိုကြောင်း မယ်တော်ကြီးက ပြောပြ ပါသည်။ နောက်တစ်ရက်တွင် တစ်ကြိမ်ထပ်မန်းပြီး သည်နှင့် သုံးရက်အရမှာပင် နိုင်ငံခြားဆေး၊ မြန်မာဆေး လက်လျှော့ရသော ကိုရင်၏ အကျိတ်မှာ လက်ဖြင့်ယူပစ်သလို ပျောက်ကင်းသွားသည်ကို ကိုယ်တွေ့ ကြုံရပါသည်။

ဓားမန်းလိုချင်သော သူများကိုလည်း ချက်ချင်းသင်ပေးလိုက်သည်။ လုံးဝ ဓမ္မမစ္ဆရိယ၊ အသိတရားကို ဝန်တိုခြင်း မရှိပါ။ ဓားမန်းလေးမှာ လွယ်ကူလွန်းလှသောကြောင့် နည်းရသွားသောသူများမှာ ယုံကြည်မှု မရှိကြသောကြောင့်ထင်သည်။ ရပ်ကွက်ထဲတွင် တစ်စုံတစ်ယောက်မှ ဓားမန်းပေးတာ မတွေ့ရပါ။ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် မယ်တော့်ဆီ လာမန်းတာကိုသာ တွေ့နေရပါသည်။

ဤနေရာ၌ ယုံကြည်ချက် အရေးကြီးပုံကို အတွေးခေါ်ပိုင်းမှ ဆန်းစစ်ပြပါမည်။ ‘ကပ္ပိယံ ကရောဟိ၊ ကပ္ပိယံ ဘန္တေ’ သည် ဘုရားဟောစစ်စစ်ဖြစ်၍ အစွမ်းအားနိသင် အပြည့်ရှိနေသည်ကတော့ သေချာပါသည်။ သို့သော် ဓားမန်းဖို့ ဟောထားခဲ့သည်တော့ မဟုတ်။ ရဟန်းတော်များ အနေဖြင့် အပင်ပေါက်စေနိုင်သည့် မျိုးစေ့ရှိနေသည့် အသီးများကို ကပ္ပိပြီးမှ (ဝါ) အပ်စပ်အောင်ပြုပြီးမှ စားကြရပါသည်။

ဥပမာ- ငရုပ်သီးကို အတောင့်လိုက် ကပ်ထားလျှင် ဘုဉ်းပေးရမည့် ရဟန်းက 'ကပ္ပိယံ ကရောဟိ- အပ်စပ်အောင်ပြုလော့?' ဟု မိန့်လိုက်လျှင် ဒကာ တစ်ယောက်ယောက်က 'ကပ္ပိယံ ဘန္တေ- အပ်စပ်အောင် ပြုပါပြီဘုရား' ဟု လျှောက်ထားပြီး ကပ်ထားသော ငရုပ်သီးများစွာထဲမှ တစ်တောင့်လောက်ကို လက်သည်းဖြင့် ဆိတ်လိုက်လျှင် ပန်းကန်းထဲမှ ငရုပ်သီးအားလုံး အပ်စပ်သွားပါ တော့သည်။

ဘုရားဟော အာဇာနည် မည်မျှလောက်ပြင်းထန်သည်ကို သိလို သော ကျမ်းပြုဆရာတော်၊ စာချဆရာတော်၊ မဗ္ဗဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော် ဖြစ်တော်မူသည့် ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတသည် သံဃာများကပ်ရန် ပုံထားသော ကြံချောင်းပုံကြီး ကို စောစောကနည်းဖြင့် ကပ္ပိခိုင်းလိုက်သည်။ ပြီးသည်နှင့် ကြံချောင်းပုံကြီးကို မစားဘဲ စိုက်ခိုင်းကြည့်ရာ ကြံတစ်ဆစ်မျှ အမြစ်၊ အညွန့်၊ အညောင့် မထွက်တော့ ကြောင်း သိကြရပါသည်။

အမြစ်ထွက်ပြီး ပွားစီးနိုင်သော ဝိဇဇာတသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝိနည်း အာဇာနည်ဒေသနာတော်ကြောင့် ပျက်သုဉ်းသွားခဲ့ခြင်းပင်။ ဤအချက် ကို တွေးမိ ကြသော ရှေးလူကြီးများက ဤနည်းဖြင့် အကျိတ်အဖုများကို မန်းလျှင် ဆက်စပ်မှုရှိသောကြောင့် ပျောက်နိုင်သည် ဟု ယူဆပြီး ဤစားမန်း ကို ထွင်ထားခဲ့ဟန် တူပါသည်။

လိုရင်း သိစေချင်သည်မှာ ဘုရားဟောခြင်းဖြစ်သောကြောင့် စားမန်းက စွမ်းသည်မှန်သော်လည်း ယုံကြည်ချက်ရှိသော မယ်တော်ကသာ ရောဂါပျောက်စေပြီး ယုံကြည်ချက်မရှိသောကြောင့် သင်ယူသွားကြသူတို့မှာ တစ်ယောက်မှ မပျောက်ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယုံကြည်ချက်သည် လောကီကိစ္စမှာ လည်း အရေးတကြီး လိုအပ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လောကုတ္တရာအရာ၌လည်း ယုံကြည်ချက်ခေါ် သဒ္ဓါတရားသည် အဓိက နေရာက ပါဝင်နေကြောင်း ဗောဓိမင်းသားနှင့် ဗုဒ္ဓတို့၏ ဖော်ပြပါ အမေးအဖြေကို လေ့လာကြည့်ပါ။

“အရှင်ဘုရား၊ ဘုရားမြတ်ဟူသော ဆုံးမနည်းညွှန်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရသော သူသည် ဘယ်လောက်ကြာမှ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပါမည်နည်း”

“မင်းသား၊ ဤအရေး၌ သင့်ကိုပင် မေးရဦးမည်။ သင် ဆင်စီး
ချွန်းကိုင် အတတ်ကို တတ်သလော”

“တတ်ပါသည် ဘုရား”

“လူတစ်ယောက်သည် သင့်ထံ ဆင်စီးချွန်းကိုင်အတတ်ကို သင်မည်
ဟု လာ၏။ ထိုသူကား ယုံကြည်မှုလည်း မရှိ၊ ကျန်းလည်း မကျန်းမာ၊ ကောက်
ကျစ်လှည့်ဖျားတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ပျင်းလည်းပျင်း၏၊ ဉာဏ်လည်း မရှိ၊
ထိုသူ သည် ဖြစ်မြောက်အောင် သင်ယူနိုင်ပါမည်လော”

“ဤငါးပါးအနက် တစ်ပါးပါးနှင့် ပြည့်စုံနေလျှင်ပင် သင်နိုင်မည်
မဟုတ်ပါ။ ငါးပါးလုံး ပြည့်စုံလျှင်ကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိတော့ပါ”

“တစ်ယောက်သော်ကား-

ယုံကြည်ချက်ရှိသူ

ကျန်းမာသူ

ဖြောင့်မတ်သူ

မပျင်းမရိ ကြိုးစားတတ်သူ

ဉာဏ်ရှိသူဖြစ်၏။

ထိုသူကား သင်ကြားတတ်မြောက်နိုင်ပါမည်လော”

“ထိုသူမျိုးမှာ တစ်ခုခုသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံလျှင်ပင် သင်ကြားတတ်
မြောက်နိုင်ပါသည်။ ငါးပါးလုံး ပြည့်စုံပါမူကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ပါ”

“မင်းသား၊ ထို့အတူပင် တရားအားထုတ်သူဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ
(ပဓာနိယင်္ဂ) များကား ငါးပါးရှိ၏။ ထိုငါးပါးကား-

၁။ ဘုရား၌ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါရှိခြင်း၊

၂။ ကျန်းမာခြင်း၊

၃။ မစဉ်းလဲ၊ မလှည့်ဖြား၊ မိမိအဖြစ်မှန်ကို တင်ပြတတ်ခြင်း၊

၄။ အားထုတ်မှု ရှိခြင်း၊

၅။ ပညာရှိခြင်း-တို့ဖြစ်၏။

ဤငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော် တရား လျင်မြန်စွာရနိုင်၏” ဟု ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဖော်ပြပါတို့ကို ထောက်ထားပြီး စာရှုသူအနေဖြင့် ရတနာသုံးပါး အပေါ် ယုံကြည်အားကိုးမှု သဒ္ဓါတရားသာ ကြီးကြီးမားမား ရှိမည်ဆိုလျှင် ဘေးဆိုး၊ အန္တရာယ်ဆိုး အမျိုးမျိုးမှ လွတ်ကင်းနိုင်ပုံ သာဓက တစ်ခုကို တင်ပြ ပါဦးမည်။

သူ၏ အမည်က ဇာတာထဲမှာတော့ အင်္ဂါသားဖြစ်သည့်အတွက် စိုးမြင့် ဟု ပေး ထားသည်။

နောက်တော့ ကျန်းမာရေး ကောင်းရန်အတွက်ဆိုကာ ဗေဒင် ဆရာက လူမြင့်ဟု ပြောင်းပေးသည်အတွက် ယခုအချိန်တိုင် လူမြင့်ဟု တွင်လျက်ရှိပါသည်။ အရွယ်ရောက်ကတည်းက တပ်ထဲဝင်ခဲ့သော ဆရာအနေဖြင့် ဘာသာရေးနှင့် တော်တော်လေး ဝေးခဲ့ရသည်။ တစ်နေ့ ချောင်းထဲတွင် ရေးချိုးရင်း စာရွက်ကလေးတစ်ခု မျောပါလာသဖြင့် ဆယ်ယူ ဖတ်ကြည့်လိုက်တော့-

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
သံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ-

ဟူသော သရဏဂုံစားတန်းလေးကို တွေ့လိုက် ရသည်။

“ရှည်ရှည် ဝေးဝေး ပါဠိဂါထာတွေ မရနိုင်တဲ့ အတူတူ ဒါလေးပဲ ရွတ်တော့မည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ အမြဲတမ်း ရွတ်ဖတ် သရဏ္ဍာယ်လာခဲ့ သည်။

ဤ သရဏဂုံသုံးပါး တန်ခိုးကြောင့်ပင် တိုက်ပွဲများစွာ ဆင်နွှဲခဲ့ရ သော်လည်း တစ်ခါမှ သေဘေးနှင့် မကြုံခဲ့ရ။ လက်တွေ့ ကောင်းကျိုး ခံစားရလေ ပိုရွတ်လေဖြင့် ကြာသောအခါ ဆရာတစ်ကိုယ်လုံး သရဏဂုံသုံး ပါးဖြင့် ထုံမွမ်း ပြီးသား ဖြစ်နေပါတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် တပ်မတော်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရင်း တပ်ကြပ်ကြီးအဆင့် အရောက်မှာပင် အရွယ်လည်း ရလာပြီဖြစ်သဖြင့် မင်္ဂလာခုံ စစ်ဆေးရုံကြီးတွင် ဆေးပင်စင် တင်ရပါသည်။

ဆေးပင်စင် ကိစ္စပြီး၍ ဆေးရုံဝင်းကြီးထဲမှ ထွက်လာပြီး အမှတ် ၉-ကားကို စောင့်စီးရသည်။ မှတ်မှတ်ရရ ထိုအချိန်က အမှတ် ၉-ကား များသည် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး တစ်တန်းစီ ခွဲစီးကြရသည်။ ကားပေါ် ရောက်သည်နှင့် ဆရာလုပ်နေကျ အလုပ်က မျက်စိလေးမှိတ်ပြီး သရဏဂုံ သုံးပါးကို ရွတ်ဆို ဆောက်တည်နေခြင်းပင်။

တစ်နည်းအားဖြင့် အချိန်ကို အကျိုးရှိအောင် အသုံးချနေခြင်း ဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ 'ဖရင်ကလင်' ကပြောဖူးသည်။

မိမိ အသက်ကို ချစ်ခင်ပါလျှင် အချိန်ကလေးများကို နည်း၏ ဟူ၍ အကုန်မခံပါနှင့်။ ထိုအချိန်ကလေးများကို စုပေါင်းထားခြင်းသည်ပင် အသက် မည်၏တဲ့။

မည်မျှ ထိမိလိုက်သော စကားလေးပါနည်း။ အချိန်ကို အလကား ဖြုန်းတီးနေသူမှန်သမျှ မိမိအသက်ကို မချစ်ရာရောက်ကြောင်း သတိထား သင့်ပါသည်။

လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှစ်ဖြာလုံး ကြီးပွားတိုးတက်လိုသူ မှန်သမျှ အတွက် 'ဆရာကြီး ဦးဗဂျီငို' ကလည်း ယခုကဲ့သို့ မှာခဲ့ပါသေးသည်။

ကြီးပွားချမ်းသာလိုသူ ဟူသမျှတို့သည် မည်သည့်လူမျိုးမဆို၊ မည်သည့် နာရီ၊ မိနစ်၊ စက္ကန့်မဆို ပညာ၊ ကုသိုလ်၊ ဥစ္စာ ဤသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး ကို ရအပ်၏။ အကယ်၍ ထိုသုံးမျိုးမှ တစ်မျိုးမျိုးကို မရခဲ့ပါမူ အချိန်ကို အလွဲသုံးစား ပြုသည်မည်တော့၏။

ပညာနှင့် ဥစ္စာကို အချိန်ထဲမှ ရအောင်ထုတ်ယူခြင်းကား ရှင်းပါ၏။ 'ကုသိုလ်ကိုကား အဘယ်ကဲ့သို့ လွယ်လွယ်ကူကူ ထုတ်ယူနိုင်မည်နည်း' ဟု မေးစရာ ရှိလာပါ၏။ အဖြေကား ဒါနကုသိုလ် တစ်ခုသာလျှင် ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို ချိန်ဆရပါသည်။ သီလကုသိုလ်ဆိုလျှင် ခန္ဓာကိုယ်ကောင်းနေသမျှ အရ ယူနိုင်သည်။

ဘာဝနာကုသိုလ်ဆိုလျှင် စိတ်ဝိညာဉ် ရှိနေသမျှ ပွားများယူနိုင်သဖြင့် သာ၍ လွယ်ကူပါသည် ဟူ၍ပင် ဖြေရပါမည်။ ယခုလို ကားစီးရင်း၊ ရထား စီးရင်း အချိန်တို့၌ ဘာဝနာပွားသည့်ကုသိုလ်ကိုသာ မယူလျှင် အလကား

ဖြစ်သွားမည့် အချိန်မျိုး ဖြစ်ပေသည်။ အလကား အဖြစ်မခံဘဲ ဘာဝနာ တစ်ခုခုကို ပွားများလိုက်မည်ဆိုလျှင် အလကားဖြစ်သွားမည့် အချိန်ထဲက ကုသိုလ်ကို ထုတ်ယူလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ပညာ၊ ဥစ္စာ ရှာချိန်မှ တစ်ပါးသောအချိန်တို့တွင် ကုသိုလ်ကို လွယ်လွယ်ကူကူ ထုတ်ယူနိုင်ကြောင်း ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒါနဟူသည်မှာလည်း ငွေရှိမှ မဟုတ်။ လှူတတ်လျှင် ဒါနကုသိုလ် ဖြစ်နိုင်ပုံကို တာမေမြို့နယ်၊ ဆုထူးပန် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သလ္လာပဏ္ဍိတ-

ခုလုပ်၊ ချက်ချင်းလုပ်၊
လှူလျှင်ပေါ၊ နှမြောလျှင်ရှား၊
လှူတာဟာ ယူတာပဲ၊

ငွေမလှူနိုင်လျှင် ရေလှူပါ- ဟု ပေးခဲ့သော သြဝါဒလေးမှာလည်း လွတ်နေသောအချိန်မှ ကုသိုလ်ထုတ်ယူလိုသူများအတွက် လမ်းပြဗီးရှူးတန်း ဆောင် တစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။

(မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသြဝါဒကို ၁၉- ၂-၉၈ နေ့ထုတ် မြို့တော်သတင်းစာ၌ ရွှေစွန်ညိုရေးသားသော ဦးခိုက်ဖူးမျှော် ရွှေစည်းခုံ ဆံတော်ရှင်စေတီတော်' ဆောင်းပါးမှ ရရှိပါသည်။)

ယခုလည်း ဆရာဦးလူမြင့်မှာ ကားစီးရင်း အလကားဖြစ်သွားမည့် အချိန် ထဲမှ သရဏဂုံဘာဝနာကုသိုလ်ကို ထုတ်ယူနေရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ကားထွက် ပြီး ခဏအကြာ၊ ကွေ့ဆင်းလိုက်သော ကားမှာ ဘရိတ်ပေါက်ပြီး အရှိန်မထိန်း နိုင်တော့ဘဲ နှစ်ပတ်ခန့်လည်ပြီး ပက်လက်ကြီး ဖြစ်သွားပါ တော့သည်။

ခဏတော့ ဆရာဦးလူမြင့်ကိုယ်တိုင်ပင် သတိလွတ်သလို ဖြစ်သွား သည်။ မကြာပါ။ ခဏတာအတွင်းမှာပင် သတိပြန်ဝင်လာသဖြင့် မိမိပေါ်ပိပြီး သေနေကြ သူများ၊ ဒဏ်ရာ ပြင်းထန်သဖြင့် မေ့နေကြသူများကို မနည်း တွန်းဖယ်ပြီး မိမိကိုယ်ကို ဘယ်နေရာထိမှန်း သိအောင် စမ်းသပ်ရှာဖွေ နေမိသည်။ မိမိရင်ဘတ်ပေါ်တွင် သွေးများ စိုရွှဲနေသဖြင့် ကမန်းကတန်း

အင်္ကျီကြယ်သီး ဖြုတ်၍ ကြည့်လိုက်ရ သည်။

ဘာဒဏ်ရာမှ မတွေ့၊ ဘေးမှ လူများ၏ ဒဏ်ရာမှ ကျလာသော သွေးများ ဖြစ်ကြောင်း သေချာသိလိုက်ရသဖြင့် စိတ်အေးသွားရသည်။ ထိုအခါကျမှ မှောက်နေသော ကားထဲမှ အပြင်ရောက်အောင် မနည်းတိုး ထွက်လိုက်ရသည်။ သေသူနှင့် ဒဏ်ရာပြင်းထန်သူ တော်တော်များပါသည်။ အနည်းဆုံး ဒဏ်ရာသမားက လက်တော့ ကျိုးသွားရသည်။

ဘာဒဏ်ရာမှ မရသော ဆရာဦးလူမြင့်ကိုယ်တိုင် ကူညီရန် ရောက်လာသော စစ်သားများနှင့်အတူ လာသမျှကားများကို တားပြီး လူနာများ ကို ဆေးရုံသို့ ပို့ပေးခဲ့ရပါသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဆရာဦးလူမြင့်မှာ ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၉-ရပ်ကွက်တွင် 'မေတ္တာရှင်-တိုင်းရင်းဆေးကုခန်း' ဟူသော အမည်ဖြင့် ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်ကာ တိုင်းရင်းဆေးများကို မေတ္တာ၊ ကရုဏာ ရှေ့ထား၍ ကုသပေးလျက်ရှိပါသည်။

ဖော်စပ်ထားသော ဆေးများကိုလည်း နေ့နေ့ညည အချိန်ရတိုင်း သရဏဂုံ ဖြင့် ထုံမွှမ်းနေသည်ကို စာရေးသူ သွားရောက်သည့်အခါတိုင်း တွေ့ရသည်။ ထို သရဏဂုံ စွမ်းရည်ကြောင့်ပင် ထင်ပါသည်။ ဆေးများ ပိုမို အစွမ်းထက်ကာ ဆရာအများ လက်လျှော့ထားသော ဝမ်းတွင်းမမြင်ရသည့် ရောဂါများကိုပင် ပျောက် ကင်းအောင် ကုသပေးနိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

သရဏဂုံအစွမ်းကာ အံ့မခန်းပါတကား...။

တရားစွမ်းအင်

တေသု စိတ္တပ္ပသာဒေါပိ၊ ဒုက္ခတော ပရိမောစယေ။

ဘဂေဝါ နုကရိယာ တေသံ၊ ဓမ္မတာ အနုဓမ္မတော။

ဗုဒ္ဓာနာသုံးပါး အပေါ်၌ ကြည်ညိုစိတ် ဖြစ်ကာမျှဖြင့် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး မှ လွတ်မြောက်နိုင်ပါပေ၏။ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားလမ်းစဉ်အတိုင်း အတူ လိုက်၍ ကျင့်နိုင်ပါမူကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိတော့ပြီ။

(စရိယာပိဋက)

* * *

အခန်း ၂၀

အားကိုးရာ အပုဒ်

ကိလေသာဆယ်ပါးတွင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ သုံးပါးကား ခေါင်းဆောင် အချုပ်အခြာပင် ဖြစ်သည်။ ကျန် ခုနှစ်ပါးက ၎င်းသုံးပါးထဲသို့ ထိုက်သလို အကျုံးဝင်ကြရသည်။ ၎င်းကောင်းတရားဆိုး သုံးမျိုးအနက်က တစ်မျိုးမျိုးကို လက်ခံ သိမ်းပိုက်မိသည်နှင့် ထိုသူသည် အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး ဘာမှ မတွေးတောနိုင်တော့ဘဲ လူစင်စစ်က တိရစ္ဆာန်စိတ် ဝင်ကာ မကောင်းမှု မှန်သမျှ လုပ်ရဲပါလေတော့သည်။

လူသည် တစ်မျိုးတည်းဖြစ်သော်လည်း စိတ်အားဖြင့် နှစ်မျိုးသာရှိ၏။ ထိုစိတ်နှစ်မျိုးအနက် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အလှည့်ကျ နေသည်ဟု မှတ်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းစိတ်နှစ်မျိုးကား တိရစ္ဆာန်စိတ်နှင့်၊ ဗြဟ္မာစိတ်တို့ ဖြစ်ပေသည်။ လောဘ၊

ဒေါသ၊ မောဟ တစ်ခုခုဦးဆောင်နေသောအခါ တိရစ္ဆာန်စိတ် ဖြစ်နေသည်။ မေတ္တာ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာတရားများ ဦးဆောင်နေသောအခါ ဗြဟ္မာစိတ်ဖြစ်နေသည်။

ပညာမဲ့ လူယုတ်မာဖြစ်အောင် တိရစ္ဆာန်စိတ်က ဖန်တီးပြီး၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်း ဖြစ်အောင် ဗြဟ္မာစိတ်က ဖန်တီးသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ယခုဖော် ပြမည့် ဖြစ်ရပ်၌လည်း တိရစ္ဆာန်စိတ်၏ တိုက်တွန်းမှုကြောင့် နှမ အရင်းပေါ်၌ပင် ရက်စက်ယုတ်မာနိုင်လွန်းသော အစ်ကိုတစ်ယောက်၏ မကောင်းမှုကို ဓမ္မသံဝေဂရဖွယ် တွေ့မြင်ရပါမည်။

သာဝတ္ထိမြို့တွင် မိဘများကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ လုပ်ကိုင် စားသောက်နေကြရသော မောင်နှမနှစ်ယောက် ရှိကြသည်။ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ အစ်ကိုဖြစ်သူမှာ တစ်နယ်တစ်ကျေးမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျသဖြင့် မယား၏ ရွာသို့ အပြီးအပိုင် လိုက်နေရတော့သည်။ နှမဖြစ်သူမှာတော့ မြို့ပေါ်က လူငယ်တစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျသဖြင့် သာဝတ္ထိမြို့မှာပင် ဆက်လက်နေ တိုင်ခဲ့လေသည်။

တစ်နေ့တွင် ခွဲခွာရတာ ကြာပြီဖြစ်သောကြောင့် အစ်ကိုဖြစ်သူကို သတိရ ပြီး တွေ့ချင်လွန်းလှသဖြင့် လင်ဖြစ်သူကို ပြောဆိုသည်မှာ-

“အမောင်၊ ကျွန်မကို အစ်ကိုရွာ အလည်လိုက်ပို့စမ်းပါ။ ကျွန်မတို့မှာ ဆွေမျိုးဆိုလို့ ဒီမောင်နှမ နှစ်ယောက်ပဲ ရှိတာပါ။ အိမ်ထောင်ကျသွား ကတည်းက မတွေ့ရတာလည်း ကြာလှပါပြီ”

“နှမရယ်၊ ဖြစ်ပါ့မလား၊ မင်းမှာလည်း ကိုယ်ဝန်ကြီးက ရှိနေပြီ၊ သွားရမယ့် ခရီးကလည်း နီးတာမှ မဟုတ်တာ”

“အမောင်ရယ်၊ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွန်မဆန္ဒကို ဖြည့်ပေးပါ။ ကျွန်မ အစ်ကိုကို သတိရလွန်းလို့ပါ”

“ကဲ- ဒီလောက်တောင် ဖြစ်နေလည်း လိုက်ပို့ရတော့မှာပေါ့၊ တစ်ခု တော့ရှိတယ်နော်၊ အမောင်က ဒီမှာ လုပ်ငန်းတစ်ဖက်နဲ့ဆိုတော့ နှမကို ပို့ပြီးရင်

အဲဒီမှာ မနေနိုင်ဘူး၊ ဒီကို ပြန်လာခဲ့ရမှာ၊ နှမ အားရအောင် နေပြီးမှ လာခေါ်ရမှာပဲ”

“အို- ရပါတယ်၊ ဘယ်လို စီစဉ် စီစဉ်ပါ၊ အစ်ကိုနဲ့ တွေ့ရရင် တော် ပါပြီ”

သို့နှင့် လင်မယားနှစ်ယောက် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ စီစဉ်ပြီး လှည်းတစ်စီးဖြင့် ထွက်လာကြရာ လမ်းခုလပ်တွင် ဆွမ်းခံကြွလာသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် သံဃာတော်များကို ဖူးတွေ့ရရာ လှည်းပေါ်မှ ဆင်းပြီး ရှိခိုးဦးချကြသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက နှမဖြစ်သူ၏ ရှေ့ကံကြမ္မာကို မြင်တော်မူသဖြင့် သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်စေသည်။ ပြီးလျှင်-

“ချစ်သား ချစ်သမီးတို့၊ အသက်ဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတရာ ကျရောက်ခဲ့ရင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကိုသာ ရွတ်ဆို ဆောက်တည်လိုက်ပါ၊ ချစ်သားချစ်သမီးတို့ အန္တရာယ်ကင်း ဘေးရှင်းကြ ပါလိမ့်မယ်”

လို့ မိန့်တော်မူလိုက်ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ အစ်ကိုဖြစ်သူရဲ့ ရွာရောက်တော့ ယောက်ျားဖြစ်သူတော့ အလုပ် ကိစ္စတွေကြောင့် သာဝတ္ထိကို ပြန်သွားရသည်။ နှမဖြစ်သူကတော့ အစ်ကိုအိမ်မှာ ပင် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေခဲ့ရှာသည်။ ကံဆိုးချင်တော့ တစ်နေ့မှာ အင်္ကျီမယားက အိပ်ယာထဲလဲပြီး ဘာမှ မစားတော့ဘူး-တဲ့၊ ဒီတော့ လင်ဖြစ်သူ က မရမက ဖြစ် ချင်တာကို မေးတဲ့အခါ အစ်ကိုမယားပြောလိုက်တဲ့ စကားက-

“ရှင့်နှမရဲ့ အသားကိုမှ မစားရရင် ကျွန်မသေမှာပဲ” တဲ့။ လိုရင်းက တော့ နှမကို သတ်ခိုင်းနေတာ။ အမှန်က အသားစားချင်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး၊ နှစ်မဖြစ် သူ ဝတ်စားထားတဲ့ ရွှေထည်ပစ္စည်းတွေကို လိုချင်လို့ ပါပဲ။ ရွှေငွေ လိုချင်လို့ သတ်ပေးပါ ဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုမှ သတ်မပေးဘူးဆိုတာ အစ်ကို မယားက သိထားတာပေါ့၊ ဒါကြောင့်လည်း ပရိယာယ် ဝေဝုဉ်တွေသုံးပြီး နှမအသား စားချင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တာပေါ့။

အစ်ကိုဖြစ်သူလည်း မသင့်တော်လို့ အတန်တန် တားပါသေးရဲ့၊
နောက်ဆုံးတော့ မယားစကားအောင်ပြီး နှမလေးကို သတ်ရအောင်
လှည့်ပတ်ခေါ်တယ်။

“ညီမလေးရေ- ဟိုဘက်ရွာကို တို့မောင်နှမနှစ်ယောက် သွားကြရ
အောင်၊ အဲဒီရွာမှာ တို့မိဘတွေထားခဲ့တဲ့ အကြွေးတွေ ရစရာရှိတယ်” လို့
ပြောပြီး နှမဖြစ်သူကို လှည်းပေါ်တင်ကာ တောထဲကို မောင်းထွက်သွား
ခဲ့သည်။

ဒီအချိန်မှာ နှမဖြစ်သူရဲ့ ကိုယ်ဝန်ဟာလည်း တော်တော်ရင့်မာ
နေပါပြီ၊ တောထဲ လူသူပြတ်တဲ့ နေရာလည်း ရောက်ရော တိရစ္ဆာန်စိတ်
ပေါက်နေပြီဖြစ်တဲ့ အစ်ကိုဖြစ်သူဟာ နှမရဲ့ ဆံပင်ကို ဆွဲပြီး ချုံကြီးကြီးနားမှာ
ပစ်လွှဲလိုက်သတဲ့။ ဒီအခါမှ နှမဖြစ်သူက သတ်ဖို့ခေါ်လာမှန်း သိသတဲ့။ ဒါနဲ့
မသတ်ဖို့ အမျိုးမျိုး တောင်းပန်ရရှာတာပေါ့။

“အစ်ကိုရယ်၊ အစ်ကိုအပေါ် သံယောဇဉ်ကြီးလွန်းလို့ နေ့စေ့
လစေ့ကြီး မွေးခါနီး ဖြစ်နေတာတောင် ဂရုမစိုက်ဘဲ အစ်ကို့ဆီ ရောက်အောင်
လာခဲ့တဲ့ နှမကို တကယ် ရက်စက်တော့မှာလား အစ်ကိုရယ်”

“အေး- ဒီလိုမှ မရက်စက်ရင် ငါ့မယားသေမှာပေါ့ဟ၊ ငါ့မယားထက်
တော့ နင့်ကို ပိုမချစ်နိုင်ဘူး”

ထိုသို့ အချီအချပြောနေစဉ်မှာပင် ဝမ်းထဲက ကမ္မဇလေက လှုပ်ရှား
လာသဖြင့် မွေးတော့မည်ဆိုတာ နှမငယ်အလိုလို သိလိုက်လေပြီ။

“အစ်ကိုရယ်- နားနဲ့မနာ ဖဝါးနဲ့ နာပါ၊ ကျွန်မ မီးဖွားချင်နေပါပြီ၊
အဲဒါကြောင့် အစ်ကို တစ်နေရာမှာ ခဏရှောင်ပေးပါ”

သို့သော် အစ်ကိုဖြစ်သူ လူတိရစ္ဆာန်ကြီးကား တုတ်ကြီး တစ်ချောင်း
ကိုင် ကာ ငူငူကြီးပင် ရပ်နေလျက်ရှိသည်။ သူ့ရှောင်ပေးလိုက်လျှင် နှမဖြစ်သူ
ထွက် ပြေးသွားမှာကိုလည်း စိုးရိမ်နေဟန် တူသည်။ တကယ် မီးဖွားချင်ပြီ
ဖြစ်တော့ လည်း အောင့်ထား၍ မရတော့။ နှမဖြစ်သူမှာ အစ်ကိုတစ်ယောက်
ရှေ့မှာပင် သားဦးကလေးကို မွေးဖွားလိုက်ပါတော့သည်။ ဖြူဖြူဖွေးဖွေး

သားလေး၏ မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရသည့်ခဏမှာတော့ ကြုံနေရသည့် ဒုက္ခများပင် မေ့ပျောက်သွားပြီး တစ်ကိုယ်လုံး ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ သွားပါတော့သည်။

အပြစ်ကင်းစင်လှသည့် လူ့ပြည်သို့ရောက်စ သားကလေးမျက်နှာကို တစ်လှည့်၊ တိရစ္ဆာန်စိတ် ပေါက်နေသည့် ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းလှသည့် အစ်ကို မျက်နှာကို တစ်လှည့် ကြည့်လျက်-

“အစ်ကိုရယ် ကျွန်မကို မသနားချင်နေပါ။ လူ့ပြည်ကို ခုမှ ရောက်လာတဲ့ အစ်ကို့ တူလေးကိုတော့ သနားသောအားဖြင့် ကျွန်မကို အသက်ချမ်းသာပေး ပါအစ်ကိုရယ်”

မျက်ရည်လည်ရွဲဖြင့် ဘယ်လိုပင် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ တောင်းပန်း ပါသော်လည်း တိရစ္ဆာန်စိတ်ပေါက်နေသည့် အစ်ကိုက ဗြဟ္မာစိတ် မထားနိုင်တော့။ နှမ ဖြစ်သူ၏ ဆံပင်မှကိုင်၍ ဒရွတ်တိုက်ဆွဲကာ ညောင်ပင် တစ်ပင် ခြေရင်းတွင် ပစ်လွှဲလိုက်ကာ ရိုက်သတ်ရန် ဟန်ပြင်လိုက်ပါတော့သည်။

ဘယ်လိုမှ တောင်းပန်၍ မရနိုင်တော့သည့် အဆုံးတွင် နှမဖြစ်သူမှာ မြတ်စွာဘုရား၏ မှာကြားတော်မူချက်ကို ပြန်လည် သတိရပြီး မျက်စိမှိတ်ကာ သရဏဂုံသုံးပါးကိုသာ ထပ်ပြန်တလဲလဲ ရွတ်ဆိုဆောက်တည် နေလိုက်ပါတော့သည်။ သရဏဂုံ၏စွမ်းရည်ကား စတင်ပြသလေပြီ။ ထိုအချိန်မှာပင် နှမလေး၏ ယောက်ျားက ဘယ်ကနေ ဘယ်လိုရောက်လာသည် မသိ။ ဓားရှည်ကြီးတစ်ချောင်း ကိုင်ပြီး အတင်းပြေးလာနေသဖြင့် အစ်ကိုဖြစ်သူမှာ အပြစ်ရှိသူတို့၏ ထုံစံအတိုင်း တုတ်ကြီးချပြီး တစ်ခါတည်း ထွက်ပြေးပါတော့သည်။

သို့နှင့် ယောက်ျားဖြစ်သူမှာ မောပန်းနွမ်းနယ်နေသော ဇနီးကို ဘာမှ မမေးဘဲ ယုယုယယနှင့် လှည်းပေါ် ပွေ့တင်ကာ သားအဖသုံးယောက် သာဝတ္ထိမြို့သို့ ပြန်ခဲ့ကြလေတော့သည်။ သာဝတ္ထိမြို့စွန် ဇရပ်တစ်ခုနား

ရောက်သောအခါ လှည်း ဖြုတ်နားပြီး ဇရပ်ပေါ်တွင် သားအမိ သားအဖ သုံးယောက် မောမောပန်းပန်းနှင့် အိပ်ပျော်သွားကြလေတော့သည်။ မိုးလင်းခါ နီး၍ ဇနီးဖြစ်သူ နိုးလာ၍ ဘေးဘီကို ကြည့်လိုက်သောအခါ လင်ဖြစ်သူရော လှည်းပါ မတွေ့ရသဖြင့် တွေးမရအောင်ဖြစ်ကာ သားလေးကို ပိုက်ထွေး ထားရင်း အားငယ်စိတ်ဖြင့် မိုးစင်စင် လင်းခဲ့ရပါတော့သည်။

မိုးလင်းသည်နှင့် လမ်းမှ ဖြတ်သွားသောလူတစ်ယောက်က ဇရပ်-တွင်းသို့ လှမ်းကြည့်ရင်း ဝင်လာကာ-

“ဟာ- နှမ၊ မင်းတို့ ဘယ်လိုလုပ် ဒီကို ရောက်နေတာလဲ၊ ငါလာခေါ် မယ်လို့ ပြောထားသားနဲ့၊ အခု ဘယ်သူက ဒီရောက်အောင် လိုက်ပို့တာလဲ”

“ဟောတော်-ရှင်ပဲ ညက ကျွန်မတို့ သားအမိနှစ်ယောက်လုံးကို လှည်းနဲ့ တင်ခေါ်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟ- ငါက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး လှည်းနဲ့ လာခေါ်နိုင်မလဲ၊ ဒီမှာတောင် အလုပ်မပြတ်သေးလို့ ဘယ်မှ မသွားနိုင် မလာနိုင် ဖြစ်နေတာ”

ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက် အံ့ဩမည်ဆိုလျှင်လည်း အံ့ဩစရာပင်။ ထိုညက သားအမိနှစ်ယောက်ကို ကယ်လာသူမှာ နှမလေး အသတ်ခံ ရမည့်နေရာက ညောင် ပင်စောင့်နတ်ပင် ဖြစ်လေသည်။ မိမိ နေရာဒေသတွင် သူတော်ကောင်းများ ဒုက္ခ ရောက်နေသည်ကို သိလျက်နှင့် မကယ်တင်လျှင် ရုက္ခစိုးနတ်များသည် နတ်စစ် သူကြီးများ၏ ဒဏ်တပ်ခြင်းကို ခံကြရပြီး နတ်သဘင်အစီးအဝေးသို့ တက်ခွင့် မရတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ညောင်ပင် စောင့်နတ်က လင်ယောက်ျားယောင် ဆောင်ပြီး သူမကို ကယ်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အဆုံး၌ ရတနာသုံးပါးကျေးဇူးကြောင့် ယခုလို သေဘေးမှ လွတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိကြသဖြင့် နောက်တစ်နေ့တွင် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များကို ပင့်ပြီး အလှူတန်းပေး တရားနာယူကြရာ တရားအဆုံးမှာပင် လင်မယား နှစ်ယောက်စလုံး သောတာပန် တည်သွားခဲ့သည်။

သားလေးကိုလည်း သရဏဂုံသုံးပါးကြောင့် အသက်ချမ်းသာရာ ရလာသူ ဖြစ်၍ 'မောင်သရဏ'ဟု အမည်ပေးကြလေသည်။

မောင်သရဏ အသက် ၂၀-ပြည့်သောအခါ ရဟန်းပြုကာ တရား အားထုတ်သဖြင့် ကိလေသာအာသဝေါ ကုန်ခန်းသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သရဏဂုံ၏ အစွမ်းကား အံ့မခန်းပါတကား။ ။

(မှတ်ချက်။ ။ 'ရတနာသုံးပါးကျေးဇူး' နှာ- ၃၂-၃၃ကို မှီငြမ်းပြု ရေးဖွဲ့ ပါသည်။ ရသဝါဟိနီနှင့် သဟဿဝဏ္ဏတို့တွင် ယခုထက် အကျယ်လေ့လာနိုင်ပါ သည်။)

မေတ္တာရှင် (ရွှေပြည်သာ)

မန္တလေးကျောင်း၊

၆/ ၁၀-ရပ်ကွက်

ရွှေပြည်သာမြို့ ၊ ရန်ကုန်။

၁၃၅၉-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၁၂-ရက်၊ ၂၃-၂-၉၈ နေ့
၁၀း ၄၅ မိနစ်တွင်ရေးသားပြီးစီးသည်။

သရဏာဗုံအစွမ်း

အံ့မဝန်းပြစ်ရပ်ဆန်းများ

မေတ္တာရှင်

(ရွှေပြည်သာ)